

Srbija vedno nad vsemi!

Predsednik Predsedstva SFRJ dr. Borisav Jović je naredil še en korak h koncu Jugoslavije. S tem, ko je sam ukazal posredovanje enot JLA v hrvaškem, tudi s Srbi naseljenem Pakracu, je grobo prekorajčil pooblastila, ki mu jih dajejo ustava in zakoni. Tak sklep lahko namreč sprejme samo predsedstvo kot kolektivni organ.

Sam podpredsednik Predsedstva SFRJ Stipe Mesić je izjavil, da so nekateri visoki oficirji jugoslovanske armade neposredno povezani s srbskimi scenaristi ustvarjanja nove krizne točke. Da je to verjetno, dokazuje tudi vedenje navadnih vojakov v Pakracu, ki se bratijo z domnevno ogroženimi Srbi. Zanimivo bi bilo izvedeti, katere narodnosti so vojaki v Pakracu in ali ne gre za bratstvo in enotnost preoblečene poklicne soldate. Z najnovejšo demonstracijo oborožene sile je JLA na glas povedala in pokazala, na katero in čigavo stran se je postavila

v jugoslovanskem sporu. Razrešiti je treba samo še uganko, ali se s sodelovanjem v srbskem laboru strinja ves oficirski zbor, pesem morda le ni tako ubrana, kot se zdi v posredovanih tipa dva miga nad helikopterje MUP ali sorazmerno majhna in omejena intervencija v nesrečnem Pakracu.

Temeljno sporočilo samovoljnega Jovićevega nastopa pa je, da je Republika Srbija pod krinko predsedstva države in s pomočjo armade ter zveznega sekretariata za notranje zadeve pripravljena posredovati povsod, kjer to zahtevajo njeni resnični ali domnevni interesi. Pri tem je ne zanima, da gre za poseganje mimo volje ali celo zoper voljo posamezne republike, katere suverenost je na ta način poteptana v blato. Srbija s črnogorskim traktatom se je odločila, da bodo njeni argumenti na jugoslovanski zapašinski razpravi groba vojaška sila, kraja premoženja drugih repu-

blik, vdori v monetarni sistem, tekoča proizvodnja laži in vse, kar izvira iz spoznanja, da Srbija sovraži ves svet.

To je zdaj dokončno jasno, česa drugega tudi ni bilo mogoče pričakovati. Srbija je država, s katero je mogoče živeti samo, če z njo nisi konkretno povezan. Kako nevarna zadeva je Srbija, spoznavajo tudi njeni jugoslovanski sosedje, zlasti Madžari in Bolgari. Srbi sami pravijo, da v vojnah dobivajo, v miru izgubljajo. S tem neposredno priznavajo, da za razliko od večine narodov iz mira ne znajo delati dobička in blaginje, čeprav se ve, da je čas miru tudi čas ustvarjalnosti.

Ne ve se, kateri vrag žene to z bleščecimi intelektualci obdarjeno ljudstvo iz spopada v spopad. Tako je že stotletja. Spor s komerkoli ali z vsemi je danes Srbiji bolj potreben kot kdajkoli. Nova oblast ni svojega ljudstva z ničimer osrečila, Srbija je bankrotirana država s popolnoma uničenim gospodarstvom, veliko ljudi je na robu lakote, Kosovo in grozljivo večnacionalna Vojvodina pa sploh še nista spregovorila.

Slovenci v ta balkanski kotel nikoli nismo sodili. Ne po mentaliteti ne po metodah, ki jih (mimogrede rečeno) sploh ne obvladamo. Nikjer na Zemlji in v vesolju nam ne bo huje in slabše kot v Jugoslaviji.

Proti poskusom na učencih

Minister P. Vencelj na obisku v Črnomlju — Novinarji dežurni krivci

ČRNOMELJ — Pretekli petek je obiskal črnomaljsko občino slovenski minister za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo dr. Peter Vencelj. Najprej se je ustavil v Semicu, kjer je imel pogovor v zvezi s šolsko telovadnico, ki se ji je pred nekaj meseci podrl strop. Povedal je, da sicer razume Semičane in njihove zahteve po novogradnji, da pa je potrebna v slovenskem šolstvu veliko, a nobenega denarja. Poleg tega je kar 60 naložb prednostnih, medtem ko jih je na listi investicij 450.

Na javni tribuni v Črnomlju, ki se je je udeležilo razmeroma malo belokranjskih šolnikov, jih je dr. Vencelj pozval, naj dajo predloge za nadaljnji razvoj šolstva, a je bilo tudi teh predlogov bore malo. Sicer pa je po ministrovih besedah v šolstvu veliko odprtih vprašanj, vendar morajo najprej natančno vedeti, kaj hočejo in kaj je moč narediti. Nedopustno je, da najprej napišejo zakon, potem pa hočejo prav vse

• Dr. Vencelj je za številne nespornosti in nejasnosti v zvezi s šolstvom obdolžil kar novinarje: »Novinarji bi se morali zavedati, ko poročajo o šolstvu, da je to zelo občutljivo področje, da je šolstvo največje slovensko podjetje, in če bankrotira, bo vsak Slovenec izgubil v njem kakšno delnico. Novinarji, ki bi morali resno prispevati k reševanju šolske problematike, pa v svojem poročanju naredijo takšne kombinacije, ki jih ne moreš doživeti niti v najgriših sanjah.«

zriniti vanj. Seveda so tudi vsi zakoni brezpredmetni, če ne bo otrok, ki jih je iz leta v leto manj.

Dr. Vencelj je poudaril, da sicer ni proti inovacijam, a se ne more strinjati s takšnimi, ki jih preizkušajo na celih generacijah šolarjev. »Nikakor tudi ne gre, da si Zavod za šolstvo nekaj zamisli, strokovni svet pri republiški skupščini to sprejme, ko pa zamisel pride na sekretariat, ugotovimo, da bi se morali za uresničitev predloga stroški za šolstvo povečati za nekaj deset odst.,« je menil dr. Vencelj ter potarjal, da v šolskem sistemu še vedno ne vedo, kdo je za kaj odgovoren. Pojasnil je tudi, da ni ovir za uvedbo sistematizacije in bi jo lahko uresnili v 24 urah, vendar še vedno ni jasno, ali naj plače uredijo s kolektivnimi pogodbami ali zakonom o javnih delavcih. Kolektivna pogodba namreč določa razmerje plač 1,3, zato bi po njegovem moral urediti temeljna razmerja zakon.

Na bojazen Belokranjec, da bo glede na uvajanje centralizacije v šolstvu do tega prišlo tudi pri zagotavljanju materialnih pogojev, kar bi pomenilo, da bi se v večjih centrih šolske organizacije okrepile, v Beli krajini pa bi zopet ostali na obrobju, je minister odgovoril, da je s plebiscitom in s tem z ustanavljanjem slovenske države prišlo do sprememb ter s tem tudi do razkoraka med prihodi in odhodki v proračunu.

M. BEZEK-JAKŠE

Jemljemo dobrim in dajemo slabim

»Tak sistem še naprej uničuje naše gospodarstvo,« je na tribuni o razvoju menil Emil Milan Pintar — Vlada v senci izdelala svoj predlog razvoja

BREŽICE — Gost tribune o perspektivah gospodarskega in socialnega razvoja, privatizaciji, denacionalizaciji in davčnem sistemu, ki jo je sredi preteklega tedna organizirala brežiška SDP, je bil predsednik vlade v senci Emil Milan Pintar. Pripravil je zelo izčrpen uvod, saj, kot je sam dejal, vlada v senci nima mnogo možnosti, da javnosti predstavi svoje poglede na razvoj.

Pintar je med drugim naznanil kompleten predlog razvoja, s katerim namestila vlada v senci nastopiti tudi v skupščini. »Še vedno imamo predrago državo, neresno protislovje med proizvodnjo in porabo ter sistem, ki jemlje dobrim in daje slabim,« je dejal. Pri tem je napovedal 30-odst. devalvacijo, če se bo vlada zanjo odločila še v tem mesecu, in 40-odst., če bo izvedena pozneje. Zatrdil je, da je sistem fonda za nerazvite v zadnjih desetih letih uničil Jugoslavijo, primer Marković pa je prelivanje denarja od dobrih k slabim gospodarjem prenesel še na druga področja.

In kako naj bi potekal gospodarski razvoj v Sloveniji? Vladi bi morala na hitro rešiti vprašanje privatizacije, gospodarstvo razbremeniti tudi kapitalno in ne samo davčno ter zaostri finančno disciplino, ki mora temeljiti na nedotakljivosti lastnine in na izterljivosti vsake pogodbe. Po Pintarjevem mnenju je sedanja vladna koalicija tako neenotna, da tega ni sposobna izpeljati, zato se bo slej ko prej postavilo poslansko vprašanje o zaupnici med sabo sprtim ministrom.

Vlada se je odločila za prodajo družbene lastnine, ki gre zaradi pomanjkanja kapitala zelo počasi. »Prodaja delnic je smešna, če vemo, da se je do denarja prišlo na krivičen način. Porodi tudi

moralno dilemo, saj so se ljudje marsikje odrekli svojemu dohodku, da bi investirali v podjetje. Ker torej ni kupcev, bo prišlo do podržavljanja. Z lastnino bodo upravljali uradniki, kar bi utegnulo privedi v birokratizirano in na koncu v policijsko državo,« je opozoril predsednik vlade v senci.

Opozicija zagovarja milejši zakon, ki ne zahteva popolne privatizacije. Zavzema se za medsebojni odpis dolgov, pri katerem naj sodelujejo tudi banke in trgovina, ter za kapitalizacijo dolgov.

O SPODBUDAH KRVODAJALSTVU

LJUBLJANA — Na posvetu sekretarjev občinskih organizacij Rdečega križa Slovenije 19. februarja so med aktualno problematiko z delovnega področja te organizacije govorili o krvodajalstvu ter zdravstveni zakonodaji in socialni politiki. Ponovili so slovensko pobudo za spremembo zakona, po kateri bi delavec za darovanje krvi imel dela prost dan. Na posvetu je dr. Tone Košir, namestnik republiške sekretarke za zdravstveno in socialno varstvo, govoril o pripravljanih nove zakonodaje s tega področja. Predlog je, naj bi večkratne krvodajalce oprostil plačila zdravstvene participacije.

Vlada je sprejela zakon o denacionalizaciji, ki bo po Pintarjevem mnenju dokončno ustavljal vsakršni interes tujcev po vlaganju v Slovenijo. Nobeno podjetje namreč ne bo več varno pred lastniki, njihovimi dediči in raznimi oškodovanci. »Če bomo hoteli izpeljati Pirnatov zakon, se bomo morali sprijazniti

• V odgovorih na vprašanja udeležencev tribune je Emil Milan Pintar podvomil, da bosta ob tolikšnem vlaganju v orožje kultura in prosveta še dolgo naša osveta. Medtem ko se vlada v senci zavzema za čimprejšnji sprejem nove ustave, vladajoči koaliciji mnogo bolj ustreza reševanje posameznih zadev, pri katerih lažje doseže večino. Slovenija naj ima močne, enakomerno razvite in s komunikacijskimi sistemi povezane regije, Jugoslavija pa le nacionalni svet, zelo zmanjšan zvezni proračun, zvezne organe izven Beograda s strukturo zaposlenih, prilagojeno deležu v financiranju, in enakopravno uporabo jezikov po teritorialnem narodnostnem principu.

z družbo, v kateri bo 50 odst. advokatov, vsi pa bomo sprti med seboj,« je dejal.

B. DUŠIČ

BREZ DELA JE VSE VEČ IZOBRAŽENIH

ČRNOMELJ — V črnomaljski skupnosti za zaposlovanje je bilo konec februarja prijavljenih okrog 400 iskalec zaposlitve. Zaskrbljujoče je, da se povečuje število izobražencev. Februarja so bili z visoko šolo štirje v višjo osem, vedno več pa je tudi takšnih s srednjo izobrazbo. Zadnje čase je za tiste s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo, ki nimajo opravljenega pripravništva, lažje vsaj toliko, da jim skupnost za zaposlovanje plača stroške pripravništva. S tem se problem brezposelnosti sicer ne reši, ampak samo odmakne. Sicer pa je nedavno republiški zavod za zaposlovanje razpisal javen natečaj za odpiranje tisoč novih delovnih mest. Za vsako novo delovno mesto, na katerega bi delodajalec za nedoločen čas zaposlil brezposelnega, sicer prijaviteljenega pri skupnosti za zaposlovanje, bodo zagotovili 60 tisoč dinarjev nepovratnih sredstev.

Najbolj burno o predsedniku

Glasovanja o (ne)zaupnici dr. M. Petroviču ni bilo

KOČEVJE — Na zadnji skupni seji zborov občinske skupščine Kočevje, ki je bila 28. februarja, je bilo najbolj živahno pod točko razno, ko je Marko Rovani v imenu koordinacije vseh strank, ki se je sestala v gostilni Dogar nekaj dni prej, med drugim predlagal, naj ne bi zaostrovali razmer in da naj predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič sam predlaga glasovanje o svoji zaupnici.

Jože Hobič (Demos) je dejal, da se na koordinacijskem sestanku niso dogovorili, da bi predsednik občinske skupščine dal sam na glasovanje vprašanje o svoji zaupnici, in da Demos podpira predsednika OS Petroviča. Lahko pa zahteva glasovanje kakšna izmed strank, vendar Demos tega ne bo podpiral.

Predsednik Petrovič je dodal: »Če stranke menijo, da ne uživam podpore, naj postavijo vprašanje zaupnice, nakar bo glasovanje. Poudaril je, da s svojim delom tej občinski skupščini ni povzro-

IZPAD ELEKTRIKE V KOČEVJU

KOČEVJE — V nedeljo, 3. marca, okoli 5.55 je zmanjkalo električnega toka v približno polovici mesta Kočevje. Električni tok je spet zasvetila čez slabo uro. Tako dolgotrajnega izpada elektrike že dolgo ni bilo, zato so občani gledali, če niso pregrele varovalke, ponekod je zmanjkalo še vode, začele so piskati nekatere hladilne skrinje, grelci centralne kurjave so bili hladni itd. Pri Elektru so povedali, da je do izpada prišlo zaradi okvare na razdelilni transformatorski postaji Kočevje.

- Do znanja težko, z znanjem lahko. (Slovenski pregovor)
- V vzhodnih državah ljudstvo ne mara tistih, ki so na oblasti. (M. Švarc)

Ljubliansko pismo

Stiska združuje

Zakasnelo rojstvo delavske stranke

LJUBLJANA — Slovensko delavstvo še nikoli ni bilo pred tako hudo preizkušnjo, kot je prav zdaj, zadnje mesece, v časih rojevanja in konstituiranja samostojne, suverene in neodvisne države Slovenije. Večina delavcev ni tvorno vključena v politične stranke in Slovenskem. Te zdaj na političnem prizorišču ne znajo, ne želijo ali ne zmorejo predstaviti pravih interesov delavcev; pogosto pa ljudje tudi nimajo dovolj zaupanja v vodstva sedanjih strank. Tako je veliko ljudi izločenih iz sooblikovanja slovenske politike in ne sodelujejo pri njenem uveljavljanju. Zato se ne čutijo motivirani zanj in odgovorni za njene rezultate.

Tudi vsi sindikati so brez veljave, če se glasovni stroj Demosa odloči, da ne bo dvigal rok za njihove predloge. Sindikate je na nemočne koščke razbilo strankarsko obarvano govorenje o prednostih sindikalnega pluralizma, o koristnosti konkurence med sindikati. Ta »koristnost« se je že večkrat izkazala v neenotnem sindikalnem boju proti tistim, ki krojijo položaj delavstva, ne nazadnje tudi v slovenskem parlamentu, ob sprejemanju zakona o delovnih razmerjih in zakona o zavaranju socialnega statusa brezposelnih. Za delavce zveni več kot žaljivo trditve posameznih poslancev, zlasti direktorjev, da naša spremenjena zakonodaja temelji na

VINKO BLATNIK

Naša anketa

Nova zastava brez zvezde?

Že pred časom so določeni krogi v Sloveniji precej razmišljali in razpravljali, da bi bil nujno potreben nov grb slovenske države in pa, kakšen naj bi bil. Veliko je bilo govora o starem karantanskem panterju, potem pa so razprave nekako potihle. Ustavna komisija slovenskega parlamenta je zdaj na pobudo nekaterih poslancev na prejšnjem zasedanju slovenske skupščine 20. februarja predlagala amandma k slovenski ustavi, s katerim naj bi s slovenske zastave odstranili zvezdo. Amandma je naletel na različne odmeve in razprave, ki so se ukvarjale tudi z vprašanjem, kakšnih barv naj bi zastava bila oz. kako naj bi bile te obrnjene. Odstanitve zvezde z zastave so nekateri poslanci z odobravanjem podprli, drugi pa so opozarjali, da je treba simbole nove slovenske države celovito urediti. Na koncu je predlog sprejel le zbor občin, ostala dva zbora pa ne in zvezda ostaja na slovenski zastavi. Do nadaljnjega. Zahtevi se predlagalci gotovo ne bodo kar tako odrekli, rdeča peterokraka je za nekatere očitno nesprejemljivi ideološki simbol. Dejstvo je, da bo treba urediti tudi te stvari, po možnosti na splošno zadovoljivo. Brez dvoma pa ima slovenski parlament zdaj mnogo pomembnejšega dela, kot da se ure dolgo pogovarja o takšnih rečeh, ki bi ne nazadnje prinesle tudi precej dodatnih stroškov, če bi bile sprejete. Gospodarstvo pa krjuje, ljudje ostajajo brez dela in živijo vse težje. Koliko časa lahko oblast preživi na račun napak komunistične preteklosti?

JANKO JEZERNIK, šofer v sevniški M-Kopitarni: »Mene nič ne moti zvezda na slovenski zastavi. Glede na to, kako so nas učili, kaj pomeni peterokraka na jugoslovanski zastavi, pa se mi zdi, da bi jo na slovenski zastavi lahko opustili, če bomo šli v Slovenijo zares po svoji poti samostojnosti in neodvisnosti. Tedaj bi se lahko vrnil k izvorni slovenski zastavi, ki je bila, vsaj kolikor jaz vem, brez zvezde.«

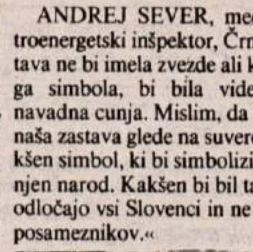
MARTIN KOLAR, predsednik ZZB NOV Brežice: »Zvezda mora ostati na zastavi, saj je pod takim simbolom potekal os vobodilni boj in bila zasnovana slovenska državnost. Ničče nima pravice spreminjati takega simbola. Med vojno so domobranci in pozneje belogardiisti z orožjem in krvjo zaznamovali tudi cerkve in križ, pa zato nič ne zahteva odstranitve teh simbolov. Čas je, da se neha z revanšizmom in da se odvečna energija usmeri v reševanje gospodarstva in sociale.«

ANA LEVSTIK, administratorka pri stanovanjski zadrugi Riko v Ribnici: »Odgovorni naj najprej uredijo gospodarstvo, zagotove ljudem primerne plače in tudi službe, saj je vedno več brezposelnih. O zastavi, grbu in drugih simbolih pa naj bi začeli debatirati šele potem, ko bomo uredili vse ostalo, kar je za ljudi in njihovo dostojno življenje daleč bolj pomembno.«

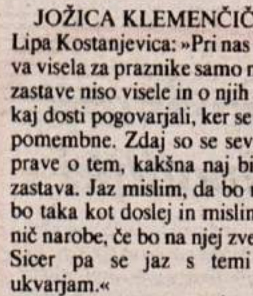
NACE VIDRIH, direktor hotela Pugled Kočevje: »Kot predsednik sveta krajevne skupnosti Rudnik-Salka vas vsem, kakšno je mnenje ljudi: ni pomembno, kaj je na zastavi, ampak je pomembneje, da bo vlada, ki bo z zastavo mahala, poskrbela za učinkovito gospodarjenje in blaginjo ljudi. Ljudje pričakujejo najprej rešitev problemov in šele potem razpravo o zastavi. Če se bo nadaljevalo padanje standarda, bodo ljudje izbrali za simbol kruh, ki ga je vedno manj, da ga bodo videli vsaj na zastavi.«

ANDREJ SEVER, medobčinski elektroenergetski inšpektor, Črnomelj: »Če zastava ne bi imela zvezde ali kakšnega drugega simbola, bi bila videti kot kakšna navadna cunjna. Mislim, da bi morala imeti naša zastava glede na suverenost države takšen simbol, ki bi simboliziral Slovenijo in njen narod. Kakšen bi bil ta simbol, pa naj odločajo vsi Slovenci in ne le nekaj redkih posameznikov.«

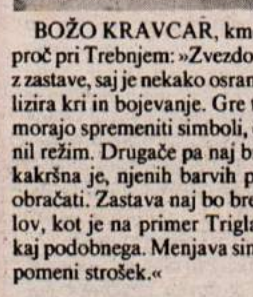
JANEZ MUHIČ, železničar iz Gornjih Lakovnic, Novo mesto: »O novih simbolih za slovensko zastavo nisem kaj dosti razmišljal. Zdi se mi še najbolj prav, da ostane taka, kot je, se pravi z zvezdo, saj smo na tako že vsi navajeni. Kadar jo vidim, ne pomislim na to, da bi nosila kakšno ideološko sporočilo, verjetno pa tudi drugi ne. Teko si predstavljam kakšno drugo znamenje na naši trikolorki, zlasti tako, ki bi bilo všeč vsem, zato je po mojem prav, da ostanemo pri starem.«

JOŽICA KLEMENČIČ, obračun plač, Lipa Kostanjevica: »Pri nas na vasi je zastava visela za praznike samo na šoli. Po hišah zastave niso visele in o njih se nismo nikoli kaj dosti pogovarjali, ker se nam niso zdele pomembne. Zdaj so se seveda začele razprave o tem, kakšna naj bi bila slovenska zastava. Jaz mislim, da bo najbolj prav, če bo taka kot doslej in mislim, da ne bi bilo nič narobe, če bo na njej zvezda ali Triglav. Sicer pa se jaz s temi vprašanji ne ukvarjam.«

MARIJA VUKMANIČ, izdelovalka razvojnih programov v metliški Beti: »Mene zvezda na slovenski zastavi nič ne moti, moči pa me prevratno spreminjanje simbolov, s katerim nič ne dosežemo. Tudi od prijateljev, znancev in ljudi, s katerimi prihajam v stik, nisem slišala, da bi jih zvezda motila. Mislim, da je ta dilema umetno ustvarjena in povsem nepotrebna. Najodgovornejši ljudje imajo po moje veliko pomembnejšega, pametnejšega in koristnejšega dela, kot pa da se pričakajo okrog spreminjanja simbolov.«

BOŽO KRAVČAR, kmetovalec iz Praproč pri Trebnjem: »Zvezdo naj bi umaknili z zastave, saj je nekako osramočena. Simbolizira kri in bojevanje. Gre tudi za to, da se morajo spreminjati simboli, če se je spremeni režim. Drugače pa naj bi zastava ostala, kakršna je, njenih barv polj ni treba nič obračati. Zastava naj bo brez novih simbolov, kot je na primer Triglav, lipov list ali kaj podobnega. Menjava simbola pa seveda pomeni strošek.«

J. PRIMC

Kmetijstvo

Kako deliti denar iz proračuna?

Občna zbora podružnic Slovenske kmečke zveze v Žužemberku in Novem mestu — Novomeška občina tudi letos namenja za kmetijstvo iz svojega proračuna

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO — Konec prejšnjega tedna sta bila na področju novomeške Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke občina zbora podružnic, ki skupaj zavzemata kar doberšen del novomeške občine. Najprej je bil v soboto zvečer v Žužemberku občni zbor podružnice Suha krajina, nato pa v nedeljo dopolne občni zbor podružnice Novo mesto. Obema občinama zboroma bi lahko z gotovostjo priznali vsaj eno skupno črto: na obeh so čebelarji pogostili navzoče z okusno medico, kar je postalo, kot kaže, prijetna plat takih srečanj, v Žužemberku so se poleg tega kmečke žene izkazale še s slastnim domačim pecivom, potem pa se podobnost srečanj te stanovsko-politične skupnosti že konča.

V Žužemberku je bilo namreč takoj opaziti, da notranje delo in organizacija še nista dobro zaživela, pa je bilo na občnem zboru zato v začetku nekaj trenj med navzočimi, vendar so se nespornosti zgledili in podružnica, ki je stela še pred občnim zborom 74 članov, jih je na koncu imela že preko sto. Na tajnih volitvah so za predsednika izvolili Ro-

mana Blatnika, za podpredsednika Janeza Hrovata, nato pa javno še upravni odbor, ki naj bi vodil delo in koordinacijo Kmečke zveze na suhokranjskem območju. Eno od ključnih vprašanj tako v Žužemberku kot v Novem mestu je bilo, kaj je kmečka zveza za slovenskega kmeta pravzaprav storila. Kmetje hočejo namreč konkretne rezultate, teh

pa v svojem vsakdanjem življenju seveda še ne morejo občutiti.

Glede tega bi lahko rekli, da so člani novomeške podružnice dobili bolj poglobljene odgovore, saj so bili med njimi republiški poslanci, člani občinske vlade in nekateri njenih organov. Na zvezo kot članico koalicijske vlade je bilo usmerjenih več zahtev in očitkov, da se premalo zavzema za kmete, zlasti kar se tiče glede prometnega davka za gorivo, poslancem pa je bilo naročeno, naj zastopajo interese kmetov v razpravi o republiškem proračunu in pri celi vrsti

• Na nedeljskem srečanju so kmetje lahko tudi slišali, da je občinski izvršni svet iz občinskega proračuna namenil za kmetijstvo v letu 1991 v obliki subvencij, regresov oziroma sofinanciranja 11 milijonov 146 tisoč dinarjev. Ta proračun je na četrtkovi seji občinska skupščina tudi sprejela. Iz tega bo regres namenjen za 2000 ton mineralnih gnojil, 100 ton krompirja, 100 ton pšenice, 40 ton koruznega semena, 11 ton travnodeteljih mešanic in približno toliko za seme ječmena in graha. Nepovratno bo sofinancirano tudi odpremljanje 2000 telet po 1000 din, regresirana bo nabava govejih plemenec s 5000 din in osemenjevanje krav molznic. Regresirana bo tudi nabava trsnih cepeljen s 50 odstotki tržne cene in obnova sadovnjakov, oboje usklajeno z republiški merili za obnovo vinogradov in sadovnjakov. Iz tega dela proračuna bo financirano tudi 10 odstotkov stroškov za komasacijo v dolini Radulje. Pri vsem tem ostane še poglavito vprašanje, kdo bo sodeloval pri delitvi proračunskega denarja.

zakonov, ki so pred sprejemom: zakonu o lastnini in denacionalizaciji, o združništvu, lovstvu, gozdovih in drugih. Večkrat je bila poudarjena tudi zahteva po socialni pravičnosti, da se ne bi tako kot ponekod sedaj dogajalo, da dobivajo nekateri kmečki upokojenci le 300 ali nekaj več dinarjev pokojnine.

T. JAKŠE

- Rešitve za nas ni, vendar propadli ne bomo. (Tijanič)
- Ne šalim se, samo opazujem vlado in poročam o dejstvih. (Rogers)
- Kar je mučenja za telo, je neodločnost za dušo. (Chamfort)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemačič

Rez vinske trte

Piše inž. J. Maljevič

Za ugotavljanje pravilne obremenitve bi moral vinogradnik pred rezjo vedeti, koliko je povprečna rodnost na eno oko določene sorte, ker se ta iz leta v leto spreminja. Rodnost je možno ugotovljati tako, da odrežemo 10 mladik, povprečno bujnih in dozorelih ter primernih za rodni les. Od prvga normalno razvitega očesa razrežemo rozgo tako, da dobimo vsako oko posebej, ter

damo v perforirano ploščo in v posodo z vodo temperature 22 — 24°C. Čez 8 — 10 dni začnejo očesa odganjati in se po 10 do 12 dneh pojavijo poganjki z zasnovo kablarnikov. Na podlagi števila poganjkov s kablarniki in podatka o povprečni teži grozda za posamezno sorto lahko izračunamo število potrebnih oces za doseganje želenega pridelka. Upoštevati moramo še odstotek škode, če po jemanju vzorcev nastopijo zelo nizke temperature.

Spodnja razpredelnica ponazarja prej navedene zakonitosti:

Pregled načina rezi za nekatere sorte pri različnih avtorjih

Sorta	Moser	Doberšek	prof. Colnarič	prof. Avramov
črni pinot		dolga	dolga	meš., 8—10 oces
frankinja	dolga	dolga	dolga	meš. dolga, 8—10
portugalka	kratka	srednja	sred. dolga	
žametovka		kratka-sred.	krat.-sred.	mešano, 8
sauvignon	dolga	dolga	dola	mešano, 10—12
traminec	dolga	dolga	dolga	meš., 10—12
laški rizl.	srednja	sred. dolga	srednja	meš., 8—10
renski rizl.	dolga	dolga	dolga	meš., 8—10
silvanec	kratka	krat.-dolga		meš., 8—10
beli pinot	srednja	sred.-dolga	sred.-dolga	meš., 8—10
rumeni muškat	srednja	dolga	dolga	meš., 8—10
šipon		kratka-sred.	srednja	meš., 8—10
malvazija		dolga	sred. dolga	meš., 8—10
rizvanec	kratka			meš., 8—10
kraljevina	kratka	kratka-sred.		krat. meš., 6—7
rumeni plavec				meš., 6—8
ranfol		dolga		meš., 8
sivi pinot	srednja	dolga	dolga	meš., 8—10
žlathina	dolga			meš., 8
chardonnay		dolga		meš., 8—10
rebula		dolga		meš., 8 oces
cabernet sauvig.		dolga	dolga	meš. dol. 10—12
merlot		dolga	dolga	meš. dol. 8—10
refoš		dolga	sred. dolga	meš. dol. 8—10
barbera			srednja	meš. 8—10

Pojasnilo: S to razpredelnico želimo vinogradnika usmeriti, da bo vedel, kakšna rez je v povprečnih razmerah ustrezna za posamezno sorto: kratka, srednja ali dolga. Prof. Avramov daje celo podatke o številu oces, puščenih na šparonih. Mešana rez pomeni: rez na istem trsu na kratke reznike in daljše šparone.

(Dalje prihodnjič)

Politika spet pritiska

Praščereja potrebuje mir, stroka pa zaupanje

Slovenska praščereja ta čas od vsega najbolj potrebuje — mir, odgovarja v Kmečkem glasu strokovnjak prof. dr. Andrej Salehar na vroče časopisne polemike o usodi praščerij farm in prihodnosti reje praščer v naši republiki. Če panoga najbolj potrebuje mir, potem najmanj potrebuje politične pritiske in grožnje novokomponiranih politikov o vsesplošni likvidaciji družbenih (državnih) kmetijskih obratov, tudi tistih, ki so sposobni ekonomsko preživeti in so s svojimi sodobnimi tehnološkimi rešitvami gonilo napredka za celotno panogo. Zato ponavljamo: stroko prepustimo že enkrat strokovnjakom!

Že najmanj pol desetletja, preden so se pojavile prenapete in strankarske obarvane zahteve o novih »revolucionarnih« posegih na strokovno področje, so se slovenski praščereji dogovorili, da iz ekoloških razlogov, potem ko se ni dalo zadovoljivo rešiti »problema gnojevke«, farmske reje praščer ne bodo več širili. Pristava pri Krškem je tako postala zadnja zgrajena slovenska praščerja farma, osma po vrsti. Strokovnjaki so že tedaj načrtovali novo razvojno smer, ki predvideva ohranitev in ekološko sanacijo farmske reje, vse nadaljnje povečanje prireje svinine pa naj bi dale kmetije s svojo tržno proizvodnjo. Ta del naj bi se do leta 2000 povečal kar za 4,85-krat, tej novi usmeritvi pa naj bi služili tudi vsi sprotni agroekonomski in pospeševalni ukrepi.

Takšna usmeritev ne ruši dosežene rejskega napredka, ki ga je z vztrajnim delom slovenskim strokovnjakom, med njimi tudi dr. Saleharju, dosegla naša praščereja. Njen strokovni sloves je šel v svet, še mnogo več pa je seveda vredno to, da smo si s pomočjo osmih farm zagotovili 75-odstotno samooskrbo s svinjskimi mesom. Farme so dale leta 1989 kar 19,9 tisoč ton svinine, tržna prireja na kmetijah 6,5, domača reja 12,6, dokupiti pa je bilo treba 5,6 tisoč ton. Če zdaj nasprotiki farmam očitajo onesnaževanje okolja ali celo smrad, namerno »pozabljuje«, da praščer smrdijo in onesnažujejo okolje tudi v manjših koncentracijah, pa zato na toliko številnejših krajih. Mimogrede: v Sloveniji sploh še ne premoremo ustrezne zakonodaje o gradnji živinorejskih objektov v naseljih, sklicujemo pa se na sosednje alpske dežele, ki so v resnici močno omejile velikost

praščerejskega obrata.

Konec koncev pa tudi veliki kmetijski obrati ob novih možnostih za izboljšanje tehnologije v svetu niso povsem odpisani, kar bi nekateri radi naredili z našimi. Sicer ne bi v ZDA še lani gradili največje praščerje farme na svetu, ki ima zmogljivost 320.000 pitancev na leto, to pa je skoraj toliko, kot znaša zmogljivost vseh slovenskih praščerij farm skupaj.

Inž. M. LEGAN

Kos voluharjem

Branko Jurman izdelal snov, ki uničuje poljske škodljivce

ČRNOMELJ — Ker so bile zadnja leta zime mile, so se močno razmnožili voluharji in drugi poljski škodljivci. Tudi Branko Jurman iz Črnomolja je imel v vinogradu z njimi precej težav, zato se je odločil izdelati snov, ki bi učinkovito uničevala in preganjala to nadlogo.

Branko Jurman

Pred kratkim je njegov izdelek, ki so ga predem uspešno preizkušali na Štajerskem, Primorskem in v Beli krajini, prišel na trg. »Gre za vložke s sedmimi kemikalijami, ki jih položimo v zemljo, v luknje škodljivcev, preventivno pa lahko tudi k sadnemu drevju, vinski trti ter na njive, kjer so posajene poljske, in sicer na 100 kv. metrov 5 do 7 vložkov. To sredstvo ob stiku z vlago učinkuje v trenutku, kajti duh takoj zaduši voluharja. Ob spiranju z vodo pa je delovanje trajno in 6 do 12 mesecev preganja škodljivce,« pojasnjuje Jurman ter dodaja, da je snov, kakor so pokazale dosedanje raziskave, ekološko neoporečna. Doslej njegovega izdelka še ni bilo v prodajalnah, pač pa ga je bilo moč naročiti po pošti na naslov: Anica Jurman, Heroja Starihe 12, Črnomelj.

Jurman je sam izdelal tako snov proti škodljivcem kot tudi embalažo. Sicer pa to ni prvi izdelek Branka, ki je po izobrazbi rezkalec, zaposlen pa kot delovodja v semiški Iskri. Že deset let izdeluje učila in pripomočke za pouk matematike in fizike v osnovnih šolah, prav sedaj pa s sodelavci razvija snov za uničevanje škodljivcev na vinski trti.

M. B.-J.

Pridelovalci se čutijo prevarane

Kaže, da bo obveljala odločitev Kolinske o koncu predelave krompirja na Mirni — V kaj naj se usmerijo kmetje? — Kolinska je zahtevala odpornejšo sorto

TREBNJE — Medtem ko so novice o prestrukturiranju v industriji vsakodnevne informacije, se o spreminjanju sestave proizvodnje v kmetijstvu govori redkeje. V občini Trebnje o tem več razpravljajo, vzrok pa je v odločitvi Kolinske iz Ljubljane, da v mirenski tovarni ne bo več predelavo krompirja.

Pri sklepu, s katerim se je ljubljanska proizvajalka hranil odkrivala nedonosnega proizvodnega programa, bo verjetno tudi ostalo. Na staro bi Kolinska vrnila proizvodnjo na Mirni morda samo v primeru, če bi ji izgubo, ki jo je iz različnih vzrokov »proizvajala« s piren-

• Medtem ko večina besed o Kolinski predstavlja ta hip kritiko zaradi ukinitve predelave krompirja, je vendarle slišati tudi pohvalo na račun ljubljanske tovarne. Nanaša se na čas nekaj let nazaj. V občini Trebnje so namreč tedaj na zahtevo Kolinske prešli od igorja na drug krompir, kar se je kljub morebitni takratni nejevolji pokazalo za edino pravo odločitev, ker se je nova sorta dezire pokazala za odpornejšo.

jem, pokrila država. Ker tovrstne pomoči verjetno ne bo, se bodo v občini Trebnje prisiljeni sami spopasti z vpra-

- Če še tako nazdravljajš, morja ne bo nihče pil. (Korziški pregovor)
- Samo duhovne reve se rade prepirajo. (Wilde)

gospodinjski kotiček

Kislo mleko in jogurt

Kisanje ali fermentacija je posledica delovanja mikroorganizmov, ki spremenijo mlečni sladkor v mlečno kislino. Kadar so prisotne tudi nekatere kvasovke in posebne bakterije, laktoza prevre v alkohol in ogljikov dvokis, ki deluje osvežujoče. Z uživanjem takšnih fermentiranih pijač si zagotovimo zdravo prebavo. Mlečna kislina pospešuje izločanje prebavnih sokov, povečuje je tek in preprečuje procese gnilobnega razkroja v črevesju. Kislo mleko se skisa samo po sebi, če je 24 ur izpostavljeno sobni temperaturi. To mleko je okusno in zdravo le, če je snažno in izvira od zdravih in pravilno hranjenih živali. Polno kislo mleko je gosto, čvrsto, ne izloča sirotke, ni znato in ima aromatičen ter zmerno kisel okus.

V drugih deželah pripravljajo razne vrste kislega mleka z imeni, kot je kumis v Sibiriji, kefir na Kavkazu, leben v Egiptu in dodhi v Indiji. Pri nas je najbolj razširjena industrijska priprava jogurta. Izdelan je lahko iz vseh vrst mleka, najboljši pa je iz ovčjega mleka. Zanj se uporabljata polno pasterizirano ali prekuhamo mleko, ki izgubi 10 — 15% vode. Nato ga hitro ohladimo na

naložili kot eno glavnih nalog pripravo predloga za novo sestavo kmetijske proizvodnje v občini Trebnje. Da pa pomeni omenjena odločitev Kolinske precejšnjo stisko, kaže dejstvo, da so o težavi nedavno govorili tudi na seji trebnjske občinske skupščine.

L. M.

USTANOVITEV SADJARSKEGA DRUŠTVA

ČRNOMELJ — V soboto, 9. marca, bo ob 19. uri v gasilskem domu v Črnomlju ustanovni občni zbor sadjarskega društva Bele krajine. Vabljeni vsi ljubitelji sadjarstva v deželici ob Kolpi!

Kmetijski nasveti

Predpomladansko škropljenje

Včasih smo govorili o prvem zimskem škropljenju sadnega drevja s tako imenovanimi rumenimi pripravki. Teh pripravkov pri nas ne uporabljajo več. Zato ne govorimo več o zimskem, pač pa o predpomladanskem škropljenju. Če je potrebno, bomo prvo škropljenje opravili v začetni fazi brstenja in s tem dosegli najboljši učinek.

Škropili bomo predvsem v primeru, če smo imeli v preteklem letu težave z ameriškim kaparjem, rdečo sadno pršico ali zeleno listno ušjo. Pri integriranem varstvu se priporočajo sredstva na osnovi mineralnega olja. Sredstva so za okolje neznatno nevarna, saj je njihovo delovanje mehanično, učinkovito pa delujejo na kaparja, jajčeca listnih uš, jajčeca pršic in gosenice zmrzljakarjev. Mineralna olja se lahko uporabijo le enkrat v času zimskega mirovanja. Mineralna olja, ki so pri nas v prodaji, se dobijo pod imeni: bijelo ulje, frutapon, blankoil, galmin in parapin. Navedena sredstva so si tako po kvaliteti kot po sestavi podobna in se uporabljajo v 3—4 odst. koncentraciji.

Inž. JOŽE BARBO

Nove knjige Kmečkega glasa

Med novostmi temeljni deli: Prehrana in krmljenje goved ter Kemična sredstva za varstvo rastlin

LJUBLJANA — ČZP Kmečki glas je Knjižnica za pospeševanje kmetijstva, ki stopa že v svoje 21. leto, obogaten s petimi novimi strokovnimi knjigami, vrednimi, da jih jemljemo v roke. Tokrat so njihove naklade nekoliko nižje kot običajno, pa ne zaradi pomanjkanja potrebe po pisani besedi, ampak zaradi zmanjšane možnosti za prodajo, ki izhaja iz krize, v kateri se nahajata tudi kmetijstvo.

Med novostmi je treba najprej navesti dvojico obsežnih del, skupaj nad 1.000 strani obsegajoči knjigi: Prehrana in krmljenje goved izpod peresa dr. Janeza Žgajnarja in Kemična sredstva za

varstvo rastlin, ki sta jo napisala vrhunska strokovnjaka za to področje, trikratni doktor Jože Maček in inž. Miljeva Kač. Obe knjigi upravičeno smemo šteti za temeljni deli slovenske agronomske stroke.

Knjižnica za pospeševanje kmetijstva za leto 1991 vsebuje še knjigo Boženi goved, ki sto jo spisal dr. Ivan Jazbec in dr. Franc Skušek, priročnik Računalništvo v kmetijstvu, ki ga je sestavil inž. Tevž Tavčar, ter tradicionalni Kmetijski priročnik, v katerem je več krajših strokovnih prispevkov. Tudi za ta dela velja, da so vredna zanje izdane denarja.

Spet javna dela?

Začasno premagovanje brezposelnosti — Ze prvi programi

NOVO MESTO — Konec januarja je bilo v novomeški občini 1.200 brezposelnih, do konca leta naj bi se ta številka povzpela tja na 3.000. Prek novomeške enote Zavoda za zaposlovanje so zato stekle tudi že priprave na organizacijo javnih del, s katerimi bi vsaj nekoliko omilili problem brezposelnosti in premočanjem socialnih napetosti in pasivnega čakanja na redno zaposlitev.

Program Zavoda za zaposlovanje v zvezi z javnimi deli je prejšnji teden potrdil tudi občinski izvršni svet in imenoval posebno projektno skupino, ki bo proučila konkretne potrebe za izvajanje javnih del, način financiranja in naredila predlog priorit. Kot rečeno, pa javna dela, ki jih mnoge generacije niso poznale, niso rešitev problema brezposelnosti, lahko pa ga ublažijo. Z njimi se lahko brezposelnim zagotovijo večja socialna varnost, preprečuje njihova demoralizacija, ohranjajo delovne navade, spodbujajo njihovo lastno prizadevanje za zaposlitev.

Program organiziranja brezposelnih na projektih družbeno potrebnih, začasnih in odloženih del je za potrebe novomeške enote Zavoda za zaposlovanje pripravilo zasebno podjetje Espri, organizacija za podjetništvo in vodenje. Možnosti za organiziranje javnih del pa so predvsem na področju varstva okolja, v socialnem skrbstvu pa v gradbeništvu, izobraževanju, ohranjanju kulturne dediščine itd. V javna dela bi lahko vključili celo Rome, in sicer v ureditev novega naselja v Zabajku. Nekaj tovrstnih izkušenj je še iz prejšnjih let, ko o javnih delih ni govoril nihče, zdaj pa jim je naklonjena celo nova zakonodaja.

MINISTER ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI?

NOVO MESTO — Novomeški izvršni svet je na zadnji seji obravnaval tudi problematiko organiziranosti odseka za področje družbenih dejavnosti v okviru sekretariata za družbeni razvoj. Ta sekretariat že dolgo skrbi tudi za družbene dejavnosti, z ukinitvijo sivo je lani prevzel tudi strokovno sisoško službo. Zdej je izvršni svet ocenil, da obstaja potreba po ustanovitvi samostojnega sekretariata za družbene dejavnosti. Tovrstno ministrstvo naj bi novomeška občina dobila v marcu, ko bodo občinski poslanci odločili o potrebni spremembi odloka.

NOV BUTIK CELJSKIH ZLATARN — V prenovljeni stavbi na Prešernovem trgu v Novem mestu je Zlatarna Celje v ponedeljek odprla prvi svoj butik na Dolenjskem. Vodila ga bosta zakonca Mira in Cveto Fink. Poleg nakita, po katerem bo prav v teh dneh več povpraševanja, je v butiku mogoče kupiti tudi ročne in stenske ure, kasneje pa bodo tudi odkupovali zlato. (Foto: J. P.)

Emilia že igra v Podhosti

Nagrada Dolenjskega lista v prave roke

PODHOSTA — Kamor pride Dolenjski list, tam je veselje. Nekoliko samozadovoljno zvenijo te besede, čisto zares pa niso brez resnice takrat, kadar pride še z nagrado, ki jo vsak teden zreba določeni enemu od naročnikov. Prejšnji teden se je zgodilo celo, da je nagrada prišla do naročnice Angele Pirc iz Podhoste prej kot Dolenjski list, saj je imel ta zaradi tehničnih zapletov zamudo. Radiokasetofon Emilia, ki ga je darovala računalniška firma Račka, je tako prišel do naročnice prej, predno je lahko v časopisu prebrala, da je postala njegova lastnica.

»Dolenjski list je pri hiši že toliko let, da ne moremo brez njega. Saj sem že razmišljala, da bi ga odpovedala, odkar mi je umrl mož, pa se mi zdi, kot da bi družinskega člana

Angela Pirc z Emilio

odgnala od hiše,« pravi Angelca, ki na svojem domu v Podhosti živi sama s sestro Anico. Edina hčerka se je poročila v Novo mesto. Obe sta že v letih, pa si na starost pomagata in delata družbo. »Najprej preberava zadnjo stran pa osmrtnice, potem greva pa počasi proti prvi. Vse v njem naju zanima, edino politika ne preveč.«

Na domačiji, ki se sedaj zdi tako tiha in prazna, je bilo včasih bolj živo. Deset otrok je bilo pri hiši: šest bratov in štiri sestre. Pa je prišla vojna in pustila strašne vrzeli. Dva brata sta bila ubita kotalca v Vavti vasi, eden je bil med žrtvami italijanske ofenzive v Starem Logu, eden je umrl v internaciji na Rabu, eden pa je padel v Levstikovi brigadi. Le najstarejši, ki je tudi bil pri partizanih, je preživel vojno, vendar se je poročil na Stajersko, kjer pa je že umrl. Tretja sestra, Ivanka, je poročena v Meniški vasi, četrta pa živi na Madžarskem. »Tudi zanjo plačujem Dolenjski list,« pravi Anica. »Dobiva ga ob ponedeljkih in sedaj bo gotovo vesela, ko bo prebrala, da smo dobili nagrado.«

T. JAKŠE

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. marca, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Market Dolenjska na Ljubljanski
- v Šentjernej: Samopostrežba Mercator
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Vrelec
- v Žužemberku: Market Dolenjska
- v Straži: Samopostrežba KS.
- V nedeljo bosta od 8. do 11. ure odprti v Novem mestu: prodajalna KZ na Glavnem trgu 4, v Črnomlju: Samopostrežba Pod lipo.

Poslanci so pristali na proračun

Proračun zaenkrat »težak« 594 milijonov dinarjev — Potrebe večje, a bojazen, da še za načrtovano denarja ne bo dovolj — Protest proti republiki

NOVO MESTO — Kaže, da se bo novomeško skupščinsko življenje le normaliziralo, da občinski parlament le daje slovo začetnemu debatnemu klubu. Četrtkovo zasedanje je bilo s polurnim odmorom vred končano v pičlih štirih urah, česar res ni bilo pričakovati, saj je bil na dnevnem redu zaključni račun občinskega proračuna za lani pa letošnji občinski proračun pa program sklada stavbnih zemljišč, poročilo o reševanju romske problematike v občini in poročilo o izvajanju občinskega referendumskega programa itd.

Lanskoletni novomeški občinski proračun, ki je pomenil prehod na javno porabo in integralni proračun, je znašal dobrih 500 milijonov dinarjev. Bil je za 495 odst. večji kot leto prej, a precej manjši, kot bi bil glede na republiške usmeritve lahko (684,6 odst.). Od tega je šlo 54,5 odst. za družbene dejavnosti, 23 odst. za gospodarsko infrastrukturo, klasična proračunska poraba pa je vzela 11,4 odst. Novomeški parlament je podprl predlog občinskega izvršnega sveta, da se na račun za 5 odstotkov več zbranih sredstev proračuna lani obliko-

vani občinski razvojni sklad poveča od 5 na 12 milijonov dinarjev. Na ta način bo možno s posojili podpreti 46 podjetniških projektov, s katerimi naj bi v občini dobili 500 novih delovnih mest.

Letošnji občinski proračun je izdelan v skladu z novim zakonom o javni porabi in z novo davčno zakonodajo. »Težak« je 594 milijonov dinarjev, kar je za 17 odst. več kot lani. Od tega bo tri petine namenjeno družbenim dejavnostim, ena petina stanovanjskemu, komunalnemu in cestnemu programu, 11,6 odstotka za funkcioniranje države

in drugi izvenproračunski viri, kar so zahtevale podgorjanske krajevne skupnosti. Pristal je na vključitev študije o ekonomskem stanju kmetijstva v občini, na predlog socialistov, da dokončno razporeditev sredstev proračuna potrjuje skupščina, itd. Poslanci so dobili odgovor, da so sredstva za urejanje grobov desetkrat večja zaradi raziskav in urejanja množičnih grobišč, da so sredstva

Kri darujejo, da se preživijo

Zakaj je na transfuzijski postaji v četrtek več krvodajalcev kot v torek — »Damo kri, potem pa šušmarimo«

NOVO MESTO — Dolenjci smo med Slovenci najbolj radodarni. To se je že večkrat pokazalo. Prvi smo tudi po zbranih litrih krvi. Zadnje čase se dogaja, da je čakalnica transfuzijskega oddelka že premajhna. Narasča tudi število tistih, ki dajejo kri vsake tri mesece in tako tekmujejo z drugimi in sami s seboj. Kar nekaj je že takšnih, ki se bližajo številu sto odvzemov.

Na novomeški transfuzijski postaji delajo ves teden, v torek in četrtek pa odvezajo kri. Postopek ni enostaven, saj je potrebno darovalca temeljito pregledati. Kri je seveda brezplačna, čeprav njeno konzerviranje ni poceni. Pa se dogaja, da kljub temu večkrat krvi zmanjka. Po besedah predstojnice Ludvike Baraga-Ziberne bi bilo vse brez težav, če bi bilo vsaj približno enako darovalcev tudi v torek. »Kri konzerviramo za tri tedne. Ob četrtek jo odvezamo še enkrat toliko kot v torek in to se v zalogi pozna. Pred leti so bile

tujino. V Novotoku dajejo krvodajalcem kose blaga, ponekod pa negodujejo celo nad enim dnevom, ko krvodajalca ni na delovnem mestu.

Minuli četrtek smo se z nekaterimi krvodajalci pogovarjali v čakalnici transfuzijskega oddelka. »Žalostno je, da smo prišli tako daleč, da dajemo kri tudi zato, da smo dva ali štiri dni prosti. Ta čas šušmarimo, da lahko preživimo svojo družino in sebe.« Zato tudi ni čudno, da bi krvodajalci radi, da bi s pregledi in odvzemom prišli čim bolj zgodaj, da bi bilo prostega časa še več. »Krvodajalci imajo res te želje. Če bi jim jih uresničili in pričeli z delom ob 5. uri jutraj, bi naslednjič zahtevali še uro prej in zahtev ne bi bilo ne konca ne kraja,« pravi Ludvika Baraga-Zibera.

za krajevne skupnosti skrita v več stavkih in da bodo te dejansko dobile 1,5 milijona dinarjev itd. Potem je skupščina proračun soglasno sprejela.

Novomeška občinska skupščina je na četrtkovi seji sprejela tudi protestno izjavo v zvezi z republiškim proračunom. Nanaša se seveda predvsem na predvideno preusmerjanje cestnega denarja za druge namene, zaradi česar bodo hudo okleščeni za Dolenjec tako boleči cestni načrti.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

V lanskem letu je na novomeški transfuzijski postaji 5500 krvodajalcev dalo kar 2.000 litrov krvi, kar je za 300 litrov več kot prejšnja leta.

Število krvodajalcev je naraslo tudi zaradi novega zveznega zakona o delovnih razmerjih. Ta za vsakega darovalca določa dva prosta dneva. Slovenski Rdeči križ je temu nasprotno, saj dva dneva pomenita preveliko obremenitev za gospodarstvo. Predlagali so, da namesto dveh prostih dnevov oprostijo participacije za zdravstvene storitve več kot 15-kratne krvodajalce. Republiški komite za zdravstvo o tem noče nič slišati.

BRATJE KRVODAJALCI — Minuli četrtek so prišli na odvzem krvi tudi trije bratje Kočijaži iz Mirne Peči. Jože je že 52-krat daroval kri, njegov brat Polde ima v knjižici le eno številko manj, Mirko pa ima za seboj že 34 odvzemov. Z njimi je bila tudi Poldeova žena Darinka, ki se prav tako lahko pohvali, da je 18-krat zapisana med darovalci iz življenjsko najpomembnejše tekočine. Skupaj so do sedaj darovali dobrih 45 litrov krvi. (Foto: J. Pavlin)

želje, da bi jemali kri tudi ob sobotah. Nekajkrat smo poskusili, pa smo ostali sami,« pove predstojnica. Kje so vzorki, nam je več ali manj jasno. Skorajda v vseh podjetjih so si krvodajalci izborili dva prosta dneva. V tovarni zdravil Krka za svoje večkratne krvodajalce pripravljajo tradicionalne piknike na Starem gradu, vsako leto pa tudi izlet v

SDP: od ustave do uprave

METLIKA — Nedavnega zbora članov metliške Stranke demokratične prenovne, ki šteje okoli 100 članov, se je udeležilo kakih 50 ljudi, kot gostje pa so prišli podpredsednika stranke Sonja Lokar in Peter Bekeš ter dr. Ana Barbič, profesorica na ljubljanski biotehniški fakulteti, ki je predstavila program razvoja demografsko ogroženih območij.

Peter Bekeš je podal obširen in analitičen pregled razmer v družbi in stranki. Osrednja točka zbora je bila obravnava in sprejem delovnega programa metliške SDP za letošnje leto ter volitve vodstva te metliške stranke. Pri sestavi

delovnega programa so izhajali iz glavnih usmeritev njihovega delovanja, kot so ga zastavili s predvolilnim programom. Moto tega programa ostaja »Za evropsko kakovost življenja.«

»Glede na izid volitev v naši občini imamo precej možnosti za uresničevanje tega programa,« pravi jo v vodstvu te metliške stranke. »Se posebej zato, ker program ni zastavljen ideološko, pač pa pragmatično, kot splošno koristno in sprejemljivo za najširši krog ljudi.« Tako s predvolilnim kot s programom za letošnje leto so se zavezali, da se bo metliška Stranka demokratične prenovne na vseh ravneh odločanja in možnega vpliva med drugim zavzemala za novo slovensko ustavo, konfederalno Slovenijo, človeku prijazno okolje, prenovno delovnih organizacij oziroma podjetij, razvoj kmetij, spoštovanje večstrankarske demokracije, pošten odnos do preteklosti, za vojsko po meri človeka in naroda, za posodobitev občinske uprave, za znanje, podjetništvo, ustvarjalnost, spodbudno davčno politiko, za zdrave, izobražene in kulturno osveščene občane, za javnost dela. Posebno pozornost bodo posvetili tudi pridobivanju novih članov, zlasti mlajših.

Za predsednika metliške Stranke demokratične prenovne za naslednje 4-letno obdobje so izvolili dosedanega predsednika Branka Matkoviča, od 19 kandidatur, ki so bili na odprtih listih, pa so izvolili 13-člansko konferenco, v kateri so tudi 4 ženske.

Na Veselici bo gostilna z vsebino

METLIKA — V začetku leta je Metličan Bojan Valenčič od Beti vzel v najem gostilnico na Veselici in ga 8. februarja, se pravi za slovenski kulturni praznik, odprl.

»Jaz sem že od nekdaj rad hodil po gostilnah in sem bil doma vedno špotan, sedaj sem pa cel dan v gostilni, pa mi nič ne rečejo. Kaj mi je lepo!« se pošali Bojan, bivši tajnik metliške kulturne skupnosti, sicer pa znani konjerejec, lovec in še kaj. »Zame je gostinstvo izziv, vse nekaj drugega kot suhoparna služba. V gostinstvu imaš ogromno možnosti, da uresničuješ svoje zamisli. Gostilna je gostilna — če ima svojo vsebino, je pa nekaj drugega.« In prav gostilno z vsebino bi Valenčič rad naredil na Veselici. »Prizadeval si bom, da bo na Veselici stalna in razpoznavna kulturna vsebina, da se bodo ljudje spraševali, kaj je novega na Veselici!«

Bojan Valenčič

Seveda gostilna ne more živeti samo od kulture. »Za začetek ponujam prvovrstno belokranjsko vino z Veselice, imam pa seveda tudi znano slovenska buteljčna vina. Kuharico sicer že imam, a kuhinjo bom prav uredil te dni, ko dobim novo opremo; za sedaj nudim hladne domače narezke, ob nedeljah tudi tatarski biftek in domače sladice. Kasneje pa bom imel vedno na voljo 6 vrst biftekov oziroma steakov, enkrat na teden bo lovski golaž, če bo šlo, pa bom občasno pripravil tedne različnih narodnih kuhinj. V trdni obokani kleti nameravam urediti kmečko zidanico, kjer bo ponudba po načelu: plačaj določeno vsoto, potem pa jej in pij, kolikor ti duša da. V kleti nameravam urediti še stalno vinoteko najboljših belokranjskih vin,« našteva svoje načrte Bojan.

SEMENJ — Nič kolikokrat je bilo zapisano, da kramarske stojnice z lastniki in blagom vred ne spadajo na Glavni trg. Zaman. Semenj neokusa in večkrat tudi blaga sumljive kakovosti pred 8. marcem spet razširja lovke. Mestni očetje doslej še niso zadovoljivo odgovorili, zakaj kramarjevi ni mogoče prestaviti na kraj, kjer s svojo podobo in početjem ne bodo kazili mestne vedute in šli na živce večini meščanov. So kramarski in drugi ljubijo močnejši od dobrega okusa?

VABILA — Skupščina občine Novo mesto prireja različne sestanke in seškratke deluje. Novinarji poročajo o večini zadev, zanimiv pa je pač, kako so poročali. Iz pisarne predsednika skupščine Marjana Dvornika dobimo papir, na katerem uho piše, da so novinarji obveščeni, predsednik vlade Boštjan Kovačič pa prakticira izraz vabljeni in pomenski seznam novinarskih hiš ter novinarjev. Vprašanje je, ali tako različna obravnava obveščanja s sedmo silo ne skriva v sebi tudi generalnega pogleda ene in druge pisarne na vlogo in pomen novinarstva.

TEST — Pri kapelici ob železniškem prehodu ob kandijski postaji je na cesti jarek, ki vsakemu avtomobilistu pove, ali je njegov konjiček sposoben tudi za terenske vožnje. Če vam kolo ne odpade, imate džip, če gre preč, nimate več avtomobila. Pred tovrstnimi testi prižgite svečo v bližnji kapelici.

Ena gospa je rekla, da bodo Suhokrajcini na prihodnjih volitvah (verjetno ali ne) množično volili komuniste. Tem nikoli ni in ne bo prišlo na misel, da bi bilo v Suhli krajini pametno posekati šmarnico.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 28. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Renata Škulca iz Srebrnič — Klementa, Zinka Guštin iz Zelenbeja — Mihelco, Zdenka Gorišek iz Vratnega — Robija, Martina Grum iz Žužemberka — Petro, Fračiška Jenič iz Vel. Brusnic — Luka, Lidija Gasperič iz Hrastja pri Mirni Peči — Urško, Renata Osrajnik iz Krmelja — Danijelo, Zdenka Kralj iz Velikega Nerajca — Vesno, Anica Jakše iz Semeča — Majo, Mateja Franko iz Šentjerneja — Matevža, Silva Marinič iz Dol. Kamenja — Boruta, Biserka Modrič iz Metlike — Kristijana, Mirjana Markovič iz Črnomlja — Tanjo, Božo Mavrič iz Tržišča — Roberta, Irena Jeršin iz Račjega sela — Klaro, Helena Povšič iz Česnjic — Marka, Anica Prusi iz Krmačine — Matjaža, Angelca Kodrič iz Brezje — Petra, Bernarda Žnidarič iz Roj pri Šentjernej — deklico, Jožica Rifelj iz Zdinje vasi — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Silva Mitrovčič iz Tavčarjeva 1 — Gorana, Fata Kajtarovič iz Šegove 6 — Jasmino, Vladimira Kump iz Šukljetove 18 — dečka. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

VSI, KI MISLIJO, da je Metlika zadnja vas na Balkanu, se globoko motijo. I vsesplošne sivine jo vleče igralnica, ki ima napol ilegalno domovanje v nekdanji Makarjevi gostilni, danes gostiše Na Dragah. Tja je nekdo namestil aparat za igranje pokra in posel kar lepo cvete. Po Metliki se v glavnem govori o ljudeh, ki izgubljajo, slišati pa je tudi glasove, da se dajo z igro zaslužiti bajne vsote.

RIBIŠKA DRUŽINA KOLPA poziva vse svoje člane zamudnike, naj dvignijo celoletne ribolovne dovolilnice. To lahko storijo vsako nedeljo med 10. in 12. uro, in sicer v Kidričevem naselju 2, blizu lekarne.

OBČNI ZBOR JE IMELO GASILSKO DRUŠTVO z Jugorja, ki je bilo ustanovljeno pred trinatimi leti. Da so pregledali lanskoletno delo in si zastavili naloge za letošnje, je že običajno za občne zборе, manj vsakodnevno pa je, da je pravila pionirska desetina kulturni program. Dosedanega predsednika Franca Zepuharja je zamenjal Peter Malenšek, občnega zbora pa so se udeležili tudi predstavniki bližnjih gasilskih društev ter delegati Gasilskega društva, Šturme pri Celju. S slednjim so Jugorci pobrateni že deset let, tesne vezi pa menijo obdržati še naprej.

BREZ STAREGA VOLA NI BRAZDE, je izjavil Franc Zepuhar, ko so ga jugorski gasilci prosili, če bo pomagal pri delu novoizvoljenemu predsedniku Petra Malenšku.

V PODZEMELJSKI OSNOVNI ŠOLI SO SE ZBRALI nogometaši tamkajšnjega nogometnega kluba Kolpa, da bi se dogovorili za delo v prihajajoči tekmovalni sezoni. Fantje imajo veliko načrtov, ki jih kanijo tudi uresničiti, le če bo dovolj denarja. Iz občinskega proračuna so dobili 50 tisočakov, drugih 150 pa mislijo zbrati s sponzorstvom, vstopnino in prireditvami.

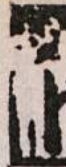
Smrdljiva megla leži nad Metliko

V najgosteje naseljenem blokovskem delu Metlike, kjer je tudi največ otrok in še otroški vrtec, so kar štiri kotlovnice na premog

METLIKA — Metlika in ravninski del Bele krajine sploh je tako rekoč pol leta v jutranjih in dopoldanskih urah zavrt v bolj ali manj gosto meglo, ki jo večkrat predre šele opoldansko sonce, včasih pa obleži kar cel dan. Zlasti je ta megla neprijetna ob neprevetrenih zimskih dnevih in posebno v soseskah, kjer je veliko kurišč, kjer je že tako neprijetna megla, krepko smrdi še po dimu in žveplu.

V Metliki je najhuje v blokovskem naselju v Župančičevi ulici in Ulici 1. maja. Tu so na kupu kar 4 blokovske kotlovnice, v katerih kurijo s kanizarskih premogom, poleg tega pa še individualna kurišča in kotlovnica otroškega vrta, kjer pa kurijo s kurilnim oljem.

Seveda onesnažen zrak najbolj ogroža otroke, ki jih je po ravno v tem blokovskem delu Metlike zelo veliko. Po nekkih podatkih živi v Župančičevi ulici in Ulici 1. maja več šolarjev kot v celem loku od Jugorja do Božakovega. Poleg tega je v tem delu Metlike še otroški vrtec. In vsi ti otroci vsako leto lep čas dihajo tako onesnažen zrak. Zato velja

Življenje ne teče mimo doma

V črnomaljskem domu starejših občanov praznovali obletnico ustanovitve

ČRNOMELJ — 1. marca pred tremi leti je črnomaljski dom starejših občanov sprejel prve oskrbovance. Ob tej obletnici so v domu pripravili slovesnost, na kateri so se v kulturnem programu predstavili učenci črnomaljske glasbene šole, oskrbovanci doma pa so na razstavi pokazali izdelke, ki so jih naredili pri delovni terapiji.

Medtem ko je imel dom prvi mesec 60 oskrbovancev in 23 delavcev, danes pa 180 stanovančev skrbi kar 65 delavcev. Sicer pa je dom v treh letih sprejel skupno 470 ljudi, a jih je veliko med njimi bivalo v njem le začasno. Sicer pa več kot pol zaposlenih dela v zdravstvenih in socialnih službah.

Medtem ko je imel dom prvi mesec 60 oskrbovancev in 23 delavcev, danes pa 180 stanovančev skrbi kar 65 delavcev. Sicer pa je dom v treh letih sprejel skupno 470 ljudi, a jih je veliko med njimi bivalo v njem le začasno. Sicer pa več kot pol zaposlenih dela v zdravstvenih in socialnih službah.

Medtem ko je imel dom prvi mesec 60 oskrbovancev in 23 delavcev, danes pa 180 stanovančev skrbi kar 65 delavcev. Sicer pa je dom v treh letih sprejel skupno 470 ljudi, a jih je veliko med njimi bivalo v njem le začasno. Sicer pa več kot pol zaposlenih dela v zdravstvenih in socialnih službah.

v okolju, kjer so živeli vse življenje. Ker pa je črnomaljski dom edini v Sloveniji, ki ima še nekaj prostih mest, je razumljivo, da prihajajo ljudje od vsepovsod. Sicer pa se v črnomaljskem domu starejših občanov lahko pohvalijo z dobro opremljenim kabinetom za fizioterapijo, imajo dobro organizirano skupinsko in delovno terapijo, skrbijo za družabnost in se nasploh trudijo, da življenje ne bi slo mimo doma, temveč da se v njem odvija prav tako kot zunaj njegovih zidov. Zato sodelujejo s številnimi institucijami, od novega leta pa

PREGLEDALI BODO STAREJŠE STAVBE

ČRNOMELJ — Tukajšnji Demos je predlagal, da bi morali v občini, glede na to, da se je v semiškem domu TVD Partizan zrušil strop, pregledati vse objekte družbenih dejavnosti, ter tam, kjer bi bilo potrebno, ustrezno kaj ukreniti. Na oddelku za družbeni razvoj so obljubili, da bodo imenovali komisijo, v katero bodo vključene tudi inšpekcijske službe, ki bo ugotovila, kako varno je delo v omenjenih objektih. Pregledali bodo predvsem starejše stavbe, ugotovitve pa bo sporočil izvršni svet.

imajo v domu enkrat mesečno tudi maše. V zadnjem času se odpirajo možnosti, da bi v domu bivalo 20 bolnikov z multiplo sklerozo.

M. BEZEK-JAKŠE

RAZSTAVA IZDELKOV — Čeprav se roke starejših ljudi že precej tresejo, lahko z veliko vztrajnostjo ustvarijo zanimive izdelke. Črnomaljski starostniki so pokazali, kaj zmorejo, na razstavi ob 3. obletnici doma starejših.

BOGATA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN

ČRNOMELJ — Tukajšnja kmetijska zadruga je v črnomaljski Agrooskribi pričela prodajati tudi okrasne rastline in plastičnih vrečkah oz. kontejnerjih, ki preprečujejo izsuševanje, zato je takšne rastline moč saditi tudi v času vegetacije. V prodaji imajo več kot 70 vrst različnih okrasnih rastlin, med njimi plezalke, ciprese, rastline za prekrivanje grobov, škarp pa tudi javorje, srebrne smreke, omorike, rododendrome. Cene pa so, kot zagotavljajo, bistveno nižje kot v drugih tovrstnih prodajalnah.

M. B.-J.

MED MILIČNIKI

KOČEVJE — Glede na število otrok je v Kočevju sorazmerno najmanj nesreč, v katerih so udeleženi šolarji. Zato je minuli četrtek republiški svet za varnost in vzgojo v cestnem prometu organiziral izlet za 100 kočevskih šolarjev v Ljubljano in Tacen. V Ljubljani so jim prometni miličniki razkazali križišča in jih opozorili na nevarnosti v prometu. V Tacnu so si ogledali miličniško šolo.

M. B.-J.

Socialisti so krenili v ofenzivo

Na srečanju socialistov s poslanci izrečenih mnogo pikrih na račun Demosa, vlade, dr. Pučnika in Peterleta, kot da se je predvolilni boj že začel

KOČEVJE — Razdruževanje bo za Slovenijo težko, še težje pa za Hrvaško. Zato Socialistična stranka Slovenije (SSS) meni, da se ni treba preveč vezati na Hrvaško, saj ima Hrvaška posebne težave. V domači republiki pa SSS posebno moti premajhna pozornost do gospodarskih in socialnih problemov. Propadajo tudi dobre tovarne. Lani je bilo 45.000 brezposelnih, letos jih bo 85.000. Ni jasne razvojne usmeritve. Slovenska suverena država je draga, posebno obremenjen porast izdatkov republiškega proračuna je načrtovan za vojsko, notranje zadeve in mednarodno sodelovanje. To je nekaj misli iz uvodnih besed republiškega poslanca SSS Jožeta Smoleta na srečanju s kočevskimi socialisti, ki je bilo minuli teden.

Predsednik poslanskega kluba SSS Dušan Semolič pa je menil, da niso pravi naslednji ukrepi slovenske vlade: odprava pravic delavcev, hkrati pa zaščita delodajalcev (direktorjev); znižanje standarda socialnih pravic; prehitra zamrzitev osebnih dohodkov; spodbujanje metanja delavcev na ceste (25 odstotkov prihranka si lahko razdele za posleni, ki ostanejo na delu); pritisk na upokojeince, evropska davčna politika in balkanske plače; neupoštevanje dobrih predlogov in opozoril opozicije, preoptimistična ocena gospodarstva itd.

Miloš Senčur, poslanec SSS iz kočevske občine, pa je opozoril, da pred

drage storitve), neučinkovitega sestankovanja, previsokih davkov; preštevilnih, dragih in neučinkovitih skupščin; oboroževanja in slovenske vojske in preobsežnih prispevkov na plače. Preveč se ukvarjamo s suverenostjo in premalo z gospodarstvom. Izražena je bila skrb, da ne bodo uresničeni programi posodabljanja cest na Kočevskem. Kritizirali so delo sindikata itd.

Še posebno čustveno so reagirali na kritičen odnos sedanje oblasti do vsega tistega, za kar so se oni borili. »Nikoli nisimo tako dobro živeli kot pod Titom. Krivično je napadati vse, kar je bilo narajenega v 45 letih. Spoštovati je treba dobro in zavreči slabo, ki ga tudi ni manjkalo.«

J. PRIMC

Kako delati v prepočasni državi?

Seja trebanjske skupščine — Proračun in dajatve — Samoprispevek lahko kot merilo — Kaj posebnega predstavljajo borci? — Sestanek o proslavljanju

TREBNJE — Določeni republiški vodni organi in ustanove delajo prepočasni in to ljudem po mestih in vaseh otežuje delo in jih spravlja v bes. Tako je bilo sporočilo mnogih razprav na nedavni seji trebanjske občinske skupščine.

Delegati na tej seji niso sprejeli občinskega proračuna, ker zaradi nekoganih republiških proračunskih pogajanj niso vedeli, kolikšno vsoto smejo. Zato pa so o njem toliko širše razpravljali. Pri tem so opozorili na možnosti goljufij pri razmeščanju proračunskega denarja, izlet iz zborna združenega dela pa so v zvezi s polnjenjem občinske blagajne opozorili, da podjetja nimajo več od kod jemati denar za predpisane dajatve. Zato so naročili Alojzu Metelku, naj kot delegat v zboru občin v slovenski skupščini opozori na preobremenjenost gospodarstva.

Na seji so govorili o načrtovanem delu trebanjskega izvršnega sveta v tem letu in pri tem zadeli na vprašanje, komu bodo po novem prepuščene krajevne

V spomin na začetek krošnjarjenja

Ribniški občinski praznik odslej 1. septembra?

RIBNICA — V občini Ribnica ne bodo več praznovali 26. marca kot praznik občine (v spomin na zmago partizanskih brigad v Jelenovem žlebu). Začel se bo postopek za določitev novega praznika občine, ki naj bi bil 1. septembra, ko je pred 499 leti cesar Friderik podelil od Turkov prizadetim deželam patent za trgovanje (krošnjarjenje) po cesarstvu. Če bodo postopki za praznovanje novega praznika dokončani do septembra, ga bodo letos prvič tudi že praznovali. V nasprotju pa se le prihodnje leto, se pravi, da bo lahko to leto minilo v občini Ribnica brez občinskega praznika. Vsi ti sklepi so bili sprejeti z večino glasov na zadnji seji zborov občinske skupščine Ribnica 27. februarja.

Razprava pred to odločitvijo pa je bila živahna. Predsednik občinske skupščine Franc Mihelič je menil, da datum praznika 26. marec ni sporen za nobeno stranko, saj je bila bitka v Jelenovem žlebu boj proti okupatorjem, se pravi boj za osvoboditev. Svoboda pa je ena temeljnih pravic vsakega naroda in tudi posameznika.

Podpredsednik občinske skupščine Franc Mihelič pa je med drugim poudaril, naj bi ob občinskem prazniku slavili dogodek, ki združuje ljudi in narode, to pa gotovo ni boj in prelivanje krvi. Tudi v pobrateni italijanski občini Arcevie menijo tako. Nobeđen pa ne nasprotuje, da bi 26. marec ostal praznik veterancev, borcev iz Arcevie in Ribnice, ki ga naj praznujejo tudi v opomin vsem, ki bi hoteli zatirati narode.

Razprava je bila zelo živahna in včasih tudi ostra. Končno so bili sprejeti že omenjeni sklepi in se sklep, da bodo z anketo med občani zbrali mnenja in predloge o (novem) praznovanju občinskega praznika.

J. P.

UPRAVIČENA PRITOŽBA

SODRAŽICA, RIBNICA — Delegat iz Sodražice je na zadnji seji občinske skupščine Ribnica protestiral proti postopkom miličnikov. V Inlesu Sodražica so imeli namreč občni zbor sindikata in zabavo, za kar so dobili tudi potrebno dovoljenje uprave notranjih zadev. Miličniki (ki na zakusku po zboru niso bili povabljeni) pa so blokirali vse tri ceste, se pravi obkolili Inles, in vračajočim se v praznovanja zaključka poslovnega leta množično odvzemali voziška dovoljenja, češ da so preveč popili. Odbornik je poudaril, da policija gotovo za tak postopek nima pristojnosti, saj je bilo za občni zbor in zabavo dano ustrezno dovoljenje. Tej kritiki so se nekateri delegati nasmihali in celo sam predsednik občine je nekaj zabradal o neresnosti. Zato so se med odmorom sestali v Merkatortevem bifeju (v okrnjeni sestavi) delegati iz Loškega Potoka in Ribnice ter složno ugotovili, sklenili in sklep zalili: da podpirajo kritiko delegata iz Sodražice.

P.-c

VOLITVE V OSILNICI

OSILNICA — Na ponovljenih volitvah v vaškem odboru Osilnica so izmed 7 kandidatov izvolili 5 članov vaškega odbora. Med njimi je dobil največ glasov Jože Gašparac, ki je tako postal predsednik VO in član sveta KS Osilnica. Zanimivo pa je, da so na tako imenovanih »prvih večstrankarskih in demokratičnih volitvah« izvoljeni v svet KS Osilnica vsi tisti, ki so bili člani tega sveta že v dosedanjem štiriletnem obdobju.

Drobne iz Kočevja

POPOLN POLOM JE BLIZU — Stečajni sodnik, plače kasnije ali jih ni. Smo že tako daleč, da v nekaterih podjetjih nimajo denarja za nakup venca, če umre član kolektiva.

NAJSLABŠE UREJENA IZLOŽBA — Meščani opozarjajo, da je najslabše urejena izložba tista na Ljubljanski cesti, kjer Melamin ponuja napredaj razne izdelke, ki jih je dobil od kupcev, kateri nimajo več denarja, da bi plačali nakupe. Razstavljene izdelke so sicer lepi in tudi po sprejemljivih cenah, vendar so razmeščeni po izložbi brez vsakega okusa.

POVSOD SMETI — Ob vseh cestah, ki vodijo iz Kočevja v gozd, so divja smeti. Pravih ukrepov proti storilcem ni, pač pa ima več sitnosti in potov prijavitelj. Zdaj vozijo v gozd tudi že odpadno silažo, češ da bo to hrana za divjad. Ni znano, kje končajo strupeni herbicidni odpadki, ki ne sodijo v kante za smeti.

Ribniški zobotrebci

MLADI KRIMINALCI — Občinski sodnik za prekrške je lani obravnaval 106 mladoletnih storilcev, kar je skoraj 80 odstotkov več kot leto prej. Poleg mladoletnikov so zdaj v postopek predlagani tudi njihovi starši. Tudi mladoletniško sodstvo temeljnega sodišča ugotavlja za območje občin Ribnica in Kočevje rekorden pripad zaved, ki je v primerjavi z lani za preko 10 odstotkov večji, v primerjavi s predlani pa skoraj za 50 odstotkov.

CESARJI IN DAVKI — »Noben cesar ni zahteval, da za isto stvar plačaš dvakrat davke,« je kritiziral davčno politiko odbornik Jože Košmrlj in dodal, da ni prav, ker moraš davke plačati pri nakupu avta in nato še pri prodaji.

JAMA IN DIM — Nasproti Inlesa v Sodražici, kakih 25 m od Bistrice, je že več let nezavarovana jama. Je treba čakati na žrtev ali bi jo kazalo prej zavarovati ali celo zasuti? Sodražani tudi niso zadovoljni zaradi dima in predvsem saj iz Inlesovega dimnika, saj saje počrnijo perilo, ki so ga gospodinje obesile zunaj, da se posuši.

Trebanjske iveri

GRAŠČINSKA — Mala Loka je pravzaprav velika Loka. S tem se menda najbolj strinjajo velmožje, ki morajo od prodaje graščic naprej veliko poslušati opozorila, da velike starodavne pristave ne smejo pustiti skaziti s kakšnimi telefonskimi in podobnimi novovseki opaznimi zadevami. Seveda, slovenski Amerikanci, ki bi utegnili prileteci v bodoči malološki svetovljanski vrveži, bi se lahko zapletli v kable, po katerih domačini kličejo v Trebnje živinozdravnika.

LED — V mirenem bazenu je bila v nedavnih hladnih tednih voda globoka enako kot sredi plavalne sezone. Kot se kaže dogaja na ledu, so se tudi na mirenem zaledenem bazenu drsali. Mirenski led pod drsalci ni počil in nihče se ni potunkal v hladno kopel. Tako so organizatorji rekreacije, otroške pestunje in mestni očetje ugotovili, da je iz programa zimskih dejavnosti pomotoma izpadlo knjanje z utapljanjem.

HISICE — Potem ko so si delovni ljudje in občani zgradili t. i. vikende, jim di počitniški hiš sredi vinogradov. Gospodarski del počitniške hišice boja ne bo obdavljen. Baje je nejasno, ali spadajo del hišice v gospodarski ali v rekreacijski del hišice. Ve pa se, da po božji volji omenjeni predel stavbe služi namenu tako ob kopi kot ob praznovanju ali ob visokih obiskih.

Le samohvale liberalcev

Malo konkretnih odgovorov na vprašanja

ČRNOMELJ — Podpredsednik Liberalno-demokratske stranke (LDS) Mile Šetinc in delegat v DPZ republiške skupščine Gregor Golobič sta bila konec preteklega tedna gosta na javni tribuni črnomaljske LDS. Govorila sta o aktualnih dogajanjih v Sloveniji in Jugoslaviji, največ časa pa porabila za razlaganje o tem, kaj bo LDS počela na marčevskih zasedanjih republiške skupščine.

Po Šetincvih besedah bo zaradi velikega povečanja izdatkov za vojsko ter proračunske luknje za vzgojo, izobraževanje in ceste, LDS v skupščini rušila proračun, kot se po njegovem tudi spodobi, da opozicija ruši proračun druge strani. »Če bo padel proračun, bo padla tudi vlada, vendar pa bodo v Demosu pred zasedanjem najbrž malo »poravnali« stvari,« je menil Šetinc.

Na vprašanje, kakšna bodo prizadevanja LDS glede nove jugoslovanske ureditve, je Šetinc pojasnil, da njihove stranke ne veže na Jugoslavijo nikakršna sentimentalnost, vendar je potrebno izbrati tisto možnost, ki se Sloveniji najbolj splača. Dokler pa se je še moč pogovarjati, naj ne bi zapuščali Jugoslavije. Ko je eden od prisotnih želel slišati Šetincovo osebno mnenje o grozeči brezposelnosti in težavah, poveza-

nih z njo, je dobil v odgovor kritiko na Demosovo vlado, ki da je slabo izbrana in v kateri so v večini nesposobni ljudje. Prav tako ni bilo jasnega odgovora na naravnost postavljen vprašanje, če bi lahko opozicija v tem času storila kaj več in boljše kot Demos. Sledila je samohvala, da LDS postaja dovolj zrela, da bi lahko prevzela oblast, seveda ne sama, ker ne bi mogla postati tako velika stranka. Po Šetincvih predvidevanjih naj bi se Demosova koalicija razrdla nekaj mesecev pred volitvami, ker bo hotela vsaka stranka iztržiti čimveč zase. LDS pa bi na naslednjih volitvah morda dobila celo 20 odst. glasov in bi šla v koalicijsko vlado. Predvsem pa v LDS menijo, da bi lahko sestavili boljše vlado, kot je sedanja.

M. B.-J.

Najprej jasli

Kaj v nekdanji šoli

MIRNA — Potem ko so na Mirni že dlje časa poudarjali, da imajo premajhno in neustrezen otroški vrtec, naj bi se časi za malčke v tem pogledu vendarle izboljšali. Za otroško varstvo bodo postopoma uredili prostore v stari mirniski osnovni šoli, zato iz stavbe umikajo dom za učence mirenske osnovne šole s prilagojenim programom. Gojence iz zdaj že bivšega internata bodo vozili po pouku domov, nekako hkrati z uvajanjem prevozov pa so že stekle priprave za ureditev delavnice za delo po posebnih pogoji, ki jo bodo začasno, za tri leta, postavili v del omenjenega starega šolskega poslopja.

S takim načrtom, ki pomeni tako reševanje težav v mirenem otroškem varstvu kot tudi rešitev vprašanj o delavnici za delo po posebnih pogoji, očitno soglašajo vsi sogovorniki. Mirenka krajevna skupnost se strinja s občinskim predlogom, da bodo vrtec v stari osnovni šoli gradili postopno, se pravi, da bodo najprej uredili jaslični oddelek. Tak izid pogovorov o otroškem varstvu ter internatu in delavnici verjetno pomeni tudi dobro opravljeno delo občinskih organov, ki so po vsem sodeč skušali najti rešitev, kar najbolj sprejemljivo za vse strani. Zamisel o ukinitvi internata, postopni graditvi vrta in začasni ureditvi delavnice v stari mirniski šoli, je nedavno tehtala in sprejela tudi trebanjska občinska skupščina.

L. M.

DANES KONCERT NONETA ROG

KOČEVJE — Koncert noneta Rog iz Željbo danes, 7. marca, ob 18. uri v kino dvoranu Kulturnega centra Kočevje. Organizirata ga Kulturni center Kočevje in vodstvo Socialistične stranke Slovenije v Kočevju, posvečen pa bo prazniku žena, 8. marca.

GREGORJEV SEJEM

ŠENTRUPERT — To soboto bo na Veseli gori pri Šentrupertu tradicionalni Gregorjev sejem. Organizatorja krajevna skupnost in Turistično društvo Šentrupert sta na semenj povabila kupce in prodajalce živine, kovaških izdelkov, suhe robe, semen in sadik ter druge blaga.

Novomeški Kres je tudi gledališče

Ob 15-letnici skupina v dolenskih nošah — Kres dobil Maroltovo listino

NOVO MESTO — Folklorna skupina Kres se je s petimi pari prvič predstavila občinstvu pred petnajstimi leti. V soboto, 2. marca, je v Domu JLA proslavila jubilej z večerom ljudskih pesmi in plesov pod naslovom Pušelj dolenskih. Skupina je prerasla v mogočno društvo, ki ima danes že več kot sto aktivnih plesalcev, za seboj pa osem samostojnih celovečernih nastopov, mednarodne nastope v Franciji, Italiji, Nemčiji, Čehoslovaški, Grčiji in vrsto nastopov na festivalih. Največje priznanje ji pomenita prvo in drugo mesto na med-

narodnem folklorne festivalu v Trentu in Gorici. Društvo od vsega začetka vodi Branka Moškon, ob njej pa še Marija Nemanic, ki skrbi za kresov podmladek.

»Sproščeni aplavzi na nastopih, mnoga priznanja, laskave ocene strokovnjakov, občinstva in tiska uvrščajo Kres enakovredno med ostale folklorne skupine naše ožje in širše domovine. Dosedanji uspehi spodbujajo skupino, da bo v prihodnje še prizadevneje razvijala svoj umetniški čut, da bo dosegla nove uspehe in tako ohranjala ljudsko pesem in ples bodočim rodovom«, je v barvni almanah zapisal Boris Savnik.

V soboto zvečer so prvič javno predstavili pravo dolensko kmečko nošo iz prve polovice 18. stoletja in praznično nošo mestnih prebivalcev iz obdobja med obema vojnama. Tokrat so dokazali, da je Kres tudi gledališče, saj so poleg dolenskih plesov »igrali« tudi pristne običaje. Na primer mete v prosa in svatbene običaje pod Gorjanci. Slednji so bili gledalce še posebej zanimivi in do solz so se nasmejali ob spremljanju dogodkov ob šrang in obisku maškar in kamele na občeti, kar so kresovci pripravili skupaj z originali iz Cerovca. Navdušili so tudi ljudski pevci iz Rateža in najmlajši z igralnimi plesi.

Društvo je prejelo najvišje priznanje ZKO Slovenije — Maroltovo listino, dolgoletni plesalci pa Maroltove značke za 5, 10 in 15-letno delo v društvu. Bronaste značke so prejeli: Marija Berkopec, Drago Prešeren, Darja Repar, Irena Zupančič, Mitja Cerovšek, Nataša Džudovič, Damjana Miklič, Branko Zupančič, Cveta Falkner, Barbara Pust, Toni Vovko, Tanja Džudovič, Lea Možina, Matej Kukman, Klemen Gutman, Miha Bukovec, Adman Bešo, Petra Bukovec, Miha Kokalj, Nataša Arabadič, Mojca Drgan in Saša Mungotič; srebrne značke Katerina Udir, Pavla Kralj, Brane Mitag in Marta Petric, zlate pa Milorad Džudovič, Toni Luzar in Branka Moškon.

JANEZ PAVLIN

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

ČRNOMELJ — Tukajšnji Zavod za izobraževanje in kulturo organizira v četrtek, 7. marca, ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega s komedijo Lažnika. Vabljeni!

LUTKOVNA PREDSTAVA ZA NOVOMEŠKE OTROKE

NOVO MESTO — V torek, 12. marca, bo v tukajšnjem Domu kulture gostovalo KUD Kobanci iz Kamnice z lutkovno igro Janko in Metka. Predstava, ki se bo začela ob 16. uri, bo za novomeške otroke.

NOVA FOTO RAZSTAVA

NOVO MESTO — V novomeški Fotogaleriji Vista 21 bodo jutri, v petek, 8. marca, ob 19. uri odprli novo fotografsko razstavo. S ciklom umetniških fotografij se bo obiskovalcem predstavil italijanski avtor Andrea Abati.

KRESU MAROLTOVA LISTINA — Prestavnik Zveze kulturnih organizacij Slovenije izročila umetniškemu vodji društva Kres, Branki Moškon, Maroltovo listino kot najvišje priznanje za skupine in posameznike. (Foto: J. Pavlin)

Slike iz ujetosti v potrošništvo

V Dolenjski galeriji (do 31. marca) na ogled slikarska razstava Marka Butine

NOVO MESTO — Minuli petek, 1. marca, so v Dolenjski galeriji — po krajšem nastopu Dolenjskega okteta in spremni besedi umetnostnega zgodovinarja Jožefa Matijeviča, ki jo je prebral ravnatelj Dolenjskega muzeja Bojan Božič — odprli razstavo slik akademskega slikarja Marka Butine iz Ljubljane, kjer je zaposlen kot slikar — specialist restavrator na Restavratorskem centru Republike Slovenije.

Novo mesto je ena od štirih postaj razstave, ki jo je slikar Butina pripravil že lani, ko je praznoval 50-letnico svojega življenja. Najprej so jo postavili v Galeriji Veronika v Kamniku, potem v Kulturnem centru Ivan Napotnik v Velenju, potem ko se bo 31. marca iztekla

v Dolenjski galeriji, pa bo na ogled še v Mestni galeriji v Ljubljani. Omenjene galerije so sodelovale tudi pri izdaji barvnega kataloga, ki spremlja razstavo.

Slik, kakršne sestavljajo pričujočo razstavo, v Dolenjski galeriji še nismo videli. Osrednji motiv je človeška figura (ali več figur), postavljena v ospredje slike, medtem ko njeno ozadje sestavljajo časopisni izrezki, reklamni slogani, zaščitni znaki, nalepke, telefonske številke in druge podobne sestavine sodobne potrošniške »ikonografije«. V tej množici najrazličnejših znakov, ki delu-

jejo na moč agresivno, se sicer poudarjena človeška figura kar stopi.

»Slikar nas nedvomno hoče soočiti z dejstvom,« pravi v katalogu Brane Kovič, »da nismo več to, kar bi hoteli sami narediti iz sebe, ampak nas usodno določa okolje, v katerem bivamo. To okolje postaja v sodobnem urbanem kontekstu vedno vedno bolj banalno, in izpraznjeno pa je tudi človekovo bivanje, zaznamovano z odtujenostjo in brezizhodnostjo. V tem predmetenju, preobrazbi v minljiv potrošniški objekt ostaja prostor za ironijo, za duhovito domisljico.«

»Gledalci Butinove slike nehoti ostanejo v spominu, mu spontano dovoljujejo, da se poistoveti z liki ali z lastno domisljijo dopolnijo njihovo vsebino,« dopolnjuje razmišljanje Josip Korošec, tudi v katalogu.

I. ZORAN

BELA KRAJINA NA STARIH RAZGLEDNICAH

METLIKA — Član Predsedstva Republike Slovenije dr. Dušan Plut, belokranjski rojak, bo jutri, v petek, 8. marca, ob 17. uri v Ganglovem razstavišču v metliškem gradu odprl razstavo z naslovom Bela krajina na starih razglednicah. Razglednice so iz zbirke profesorja Alojza Cindriča iz Črnomlja in Belokranjskega muzeja iz Metlike. Po otvoritvi razstave, ki bo na ogled do 31. marca, bo zgodovinar dr. Peter Vodopivec govoril o pomenu razglednic na prehodu iz 19. v 20. stoletje.

Orkester oboetov

Pihalni orkester Novoles gostoval v Novem mestu

NOVO MESTO — Pihalni orkester Novoles se je že lani 22. decembra, ko je imel prednovoletni koncert v straškem kulturnem domu in ko je z njim prvič javno nastopil novi dirigent Miro Saje, predstavil v izdaji, ki je morebiti le še od daleč spominjala na obdobje njegovega pretežno koračniškega repertoarja. Temeljito pomlajeni in preurejeni orkester, v katerem zdaj skoroda ni več neolanih članov, je pod taktirko mladega dirigenta pokazal, da lahko izvaja še kaj drugega, sodobnejšega in zahtevnejšega, kot je prej.

V petek, 1. marca, zvečer je takšen Novolesov orkester stopil pred novomeško občinstvo v Domu kulture. Izvedel je devet skladb zabavnejšega žanra oziroma se je predstavil s programom, kakršnega je imel že v Straži, in požel aplavz. Obiskovalci so doživeli lepe glabene trenutke ob posameznih točkah in se tudi prepričali, da je ta orkester res sestav velikih možnosti in oboetov.

V MINIARTU NOVA SLIKARSKA RAZSTAVA

ČRNOMELJ — V galeriji Miniart bodo jutri, v petek, 8. marca, ob 19. uri odprli razstavo slik ljubiteljskega slikarja Janka Butale iz Butoraja. Razstava bo na ogled do 22. marca.

V SOBOTO »ŠOPEK BELOKRANJICAM«

ČRNOMELJ — Moški pevski zbor Belt priredi v soboto, 9. marca, ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu samostojen koncert »Šopek Belokranjicam«, ki bo posvečen 10-letnici dela zbora. Predstavil se bo predvsem z novim programom pesmi, kot gost pa bo nastopil Silvester Mihelič, mojster na elektronski harmoniki. Ob tej priložnosti bo v kulturnem domu odprta razstava Črnomaljskega Robija Lorzarja, študenta likovne akademije.

I. Z.

RAZSTAVA KERAMIKE

NOVO MESTO — Ta teden, od točka, 5., do petka, 8. marca, je v likovnem razstavišču Krkine poslovne stavbe v Ločni odprta prodajna razstava umetniške keramike Melanije Krajine.

MIRNOPEČANI TOKRAT V METLIKI

MIRNA PEČ — Tukajšnja gledališka skupina se odpravlja s Hengovim Večerom zeninov na novo gostovanje. V soboto, 9. marca, ob 19. uri bodo Mirnopečani igrali v metliškem kulturnem domu. To bo že njihovo četrto gostovanje z omenjeno veseloigro. Do zdaj so se namreč že predstavili v Šentjerneju, Kostanjevici in v Novem mestu.

NOVA RAZSTAVA V RAZSTAVIŠČU PRI SLONU

NOVO MESTO — V razstavišču goščišča Pri slonu bodo danes v četrtek, 7. marca, ob 18. uri odprli razstavo slik Borisa Zajca. Slikar bo razstavljal sedem akrilnih platen, ustvarjenih pretežno v zadnjem času. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program.

MIRENSKI ŽIVŽGAVCI V GOSTEH NA BUČKI

BUČKA — V dvorani tukajšnjega združnega doma bo v soboto, 9. marca, ob 18. uri tradicionalna kulturna prireditev, posvečena ženskam in ostalim krajanom. Nastopili bodo: kulturna skupina iz osnovne šole, domači ansambel in mirenski Živžgavci s predstavo Ah, prava reč.

PREDSTAVITEV V DOLENJSKI GALERIJ

NOVO MESTO — Založba Opus iz Krškega pripravlja predstavitev nove pesniške zbirke Marjanice Kočevar. Pompeji, jutri v petek, 8. marca, ob 19. uri v Dolenjski galeriji. O poeziji Marjanice Kočevar bo govoril akademik pesnik Ciril Zlobec, pesniško-glasbeni recital pa bodo izvedli člani Literarnega kluba Beno Zupančič iz Krškega. V mali dvorani Dolenjske galerije bo svoje lesene plastike razstavljal akademski kipar Stane Jarm iz Kočevja, umetnik, ki je zbirko Pompeji obogatil z umetniškimi ilustracijami.

PODOBE NA OPEKI

OTOČEC — V razstavišču Garni hotela so ta teden pripravili zanimivo prodajno razstavo likovnih del Vlada Freceta, ki se je po desetletjih bivanja v Ljubljani udomil v Dolenji vasi pri Otočcu. Uredil slika tihotižja in krajinske motive na opeko, in to v oljni tehniki. Njegova dela so skoraj fotografsko natančno izdelana, natančnost pa najbrž izhaja iz njegovega poklica (precizni mehanik). Ko že gre za prodajno razstavo, povejmo, da so Frecetove slike na opekah primerne za darilo.

Šentlovenčani na odru z dramo svoje rojakinje

Z dramo Mati bodo počastili 100-letnico rojstva Marije Kmet

ŠENTLOVRENC — 100-letnico rojstva svoje rojakinje Marije Kmet, pisateljice, dramatičarke, prevajalke in časnikarke, bodo Šentlovenčani počastili v nedeljo, 10. marca, in sicer s premiero njene drame Mati. Igro, ki obravnava vprašanje odnosa matere do pohabljenega otroka, so naštudiral člani KUD Marije Kmetove pod režijskim vodstvom Staneta Pečka. S to uprizoritvijo spet oživlja kulturno življenje v tem kraju.

Nedeljska predstava se bo začela ob 15. uri. V vlogah bodo nastopili: Jože Golob, Majda Kužnik, Marija Miklavčič, Tone Strekelj, Jože Grmovšek, Andrej Strekelj, Franca Grošelj in Jana Jarm ter otroci: Damjana Golob, Jernej Golob, Mateja Miklavčič, Simon Jarm in Maja Oven. Organizatorica predstave je Marta Grmovšek, medtem ko so razsvetljavo na odru zaupali Jožetu Gorišku.

Premiera v nedeljo bo po dolgih letih prva domača predstava v Šentlovrencu. Vsi jo z zanimanjem pričakujemo in napovedujemo številno udeležbo. Ob tem povejmo, da so dramo Mati prvič igrali pred 73 leti, in sicer v Trstu, kjer je takrat službovala Marija Kmet kot učiteljica.

I. Z.

SLIKE IZ ZIMSKE KOLONIJE — Razstavo slik v salonu gostišča Žolnir v Kostanjevici, nastalih na 2. zimski slikarski koloniji, so si obiskovalci ogledali z velikim zanimanjem že takoj po otvoritvi v soboto, 2. marca, zvečer, kar je videti tudi na pričujočem posnetku. (Foto: M. Vesel)

Druga Žolnirjeva kolonija

Ustvarjalo sedem slikarjev — Na otvoritvi razstave nastop igralca Jurija Součka in pevke Stanke Macur

KOSTANJEVICA — Okoli 30 slik, nastalih minul teden od točka, 26. februarja, do sobote, 2. marca, na 2. zimski slikarski koloniji Žolnir, sestavlja prodajno razstavo, ki bo v velikem salonu tega znanega kostanjeviškega gostišča na ogled še do vključno nedelje, 17. marca. Na slikah, ustvarjenih v različnih tehnikah, so upodobljeni motivi iz Kostanjevice in okolice. Že prvi pogled na slike pove, da letos spet ni bilo prave slikarske zime s snegom, ki pa so si jo nekateri udeleženci kolonije prav gotovo želeli.

Slovesnost sobotne otvoritve je najprej popestril znani slovenski gledališki igralec Jurij Souček z interpretacijo odlomka iz Cankarjeve proze ter pesmi Pavla Golice, Lojzeta Krakarja, Tomaža Šalamuna in Ervina Fritza. Zatem je Stanka Macur ob klavirski spremljavi Janka Avsenaka s svojim lepim pevskim glasom predstavila pesmi, ki jih je sama uglasbila. Za kulturno razpoloženi pa je z igranjem na citre skrbel tudi Miran Kozole.

I. Z.

Igra štirih harf

Kvartet iz Trsta že drugič na novomeškem odru

NOVO MESTO — Serena Argentin, Elena Del Fabbro, Nicoletta Sanzin in Patrizia Tassini so diplomirale na glasbenih akademijah v Trstu in Vidmu ter se izpopolnjevale v ZDA in Franciji, na koncertnih odrih Italije in v tujini pa so se uveljavile kot solistke na harfi in v ansamblu Tržaški kvartet harf, ki ga sestavljajo. Večkrat so gostovale v Sloveniji, in ko so v ponedeljek, 25. februarja, koncertirale v novomeškem Domu kulture, so tu v zadnjih nekaj letih nastopile že drugič. Tokrat so izvedle program, ki obsega osem skladb najrazličnejših mojstrov, od klasikov do sodobnikov. Nekatero od teh skladb je za harfo pridelila članica ansambla Serena Argentin. Glabeni kritiki priznavajo Tržaškemu kvartetu harf številne odlike za njegovo muziciranje, kot gre res pravim virtuozom.

VEČER S KOVIČEM

NOVO MESTO — Danes, v četrtek, 7. marca, ob 19. uri bo v veliki čitalnici Študijske knjižnice Mirana Jarca literarni večer in srečanje s pesnikom Kajetanom Kovičem. Pesmi iz svoje zadnje pesniške zbirke Poletje bo bral pesnik sam. Popoldne ob 17. uri bo imel Kajetan Kovič srečanje z mladimi bralci v Pionirski knjižnici.

Deset let pevske »praha«

Trebanjski oktet proslavil jubilej s koncertom

TREBNJE — Trebanjski oktet je desetletnico svojega delovanja proslavil s petkovim celovečernim koncertom v domačem kulturnem domu. Predstavil se je s programom, ki je obsegal šestnajst zborovskih pesmi, v glavnem slovenskih skladateljev. Na odru so se mu kot gostje pridružili še pevci cerkniškega zbora Tabor, oktet Škofije in mladinski oktet trebanjskega KUD Pavel Golia. Članom Trebanjskega okteta so za njihovo dolgoletno zvestobo zborovskemu prepevanju podelili Galusove značke in druga priznanja. Večer sta povezovala Zvonka in Jože Fakner, spremljevalca Trebanjskega okteta od njegovega začetka.

obenem pa poje prvi tenor. Poleg omenjenih so v oktetu še Ludvik Vidmar (drugi tenor), Stane Prijatelj (prvi bas) in Branko Mežan (drugi bas).

V desetih letih obstoja je Trebanjski oktet veliko nastopal, še posebej za delovne kolektive v domači občini, ki so tudi njegovi pokrovitelji oz. sponzorji. Za prihodnost oktetovstva se ne bojijo. V KUD Pavel Golia že deluje, marljivo vadi in tudi nastopa mladinski oktet, ki mu je predsednik Trebanjskega okteta Lojze Podboj v slavnostni besedi ob petkovem koncertu posvetil tole misel: »Upam, da smo vam naredili dobro praho in da boste v pravi slovenski pomladi lažje in dobro sejali.«

I. Z.

Kočevska noša gostuje v Ljubljani

Razstavo v Slovenskem šolskem muzeju bo danes ob 13. uri odprl predsednik kočevske občinske skupščine dr. Mihael Petrovič

Muzej Kočevje si že vrsto let prizadeva, da bi ob pomoči zunanjih strokovnih sodelavcev občasno predstavil javnosti kulturno podobo prebivalcev na ozemlju Kočevske, ki je nekoč s svojim vzhodnim obrobjem segalo v današnjo novomeško in v črnomaljsko občino, z Grčarsko dolino pa v ribniško občino.

Razstava Razvoj kočevske noše, ki jo je hkrati z informativnim katalogom pripravila etnologinja dr. Maria Kundergraber iz Gradca, dolgoletna raziskovalka kulture kočevskih Nemcev, je prav gotovo zelo pomemben projekt take vrste. Pri realizaciji sta sodelovali še dr. Marija Makarovič, znana etnologinja in raziskovalka iz Ljubljane, ter dipl. inž. Milena Kumar kot kostumografinja.

Kočevska noša je redke primer stotletja starega oblačila, ki se je skoraj nespremenjeno ohranilo vse do preloma v 20. stoletje; to dokazujejo zlasti

kroji posameznih kosov oblačil. Razstava prikazuje le eno od prvih kulturne podobe nemškega prebivalstva na Kočevskem. Kočevski Nemci so od 14. stoletja, ko so se na jug tedanje Kranjske priselili iz zgornjekoraškega in vzhodnotiroškega ozemlja, pa vse do božiča leta 1941, ko so jih na podlagi sporazuma med Hitlerjem in Mussolinijem preselili v posavske kraje na območje Brežic in Krškega, naseljevali skoraj četrtino kočevskega ozemlja, to je natanko 163 naselij.

Razstava je bila najprej, od 1. februarja dalje, na ogled v samem Kočevju oz. v Likovnem salonu, kjer je pritegnila pozornost tako domačinov in kočevskih Nemcev kot tudi strokovnjakov. V ospredju zanimanja sta bili moška in ženska kočevska noša, ki so ju izdelali po opisu in upodobitvi v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske. Naredili so ju iz ročno izdelanega platna in sukna ustreznih barv ter v

tehnikah ročnega šivanja. Izvirno kočevsko nošo iz poznih let 19. stoletja pa je Muzeju Kočevje posodil za to priložnost Avstrijski muzej za etnografijo na Dunaju.

Želja Muzeja Kočevje je bila že od začetka, da se pomembne razstave ne bi prikazali samo v avtohtonem okolju, temveč, da bi potovala po Sloveniji. Kmalu so se dogovorili, da bo njena prva taka postaja v Ljubljani. Tako bodo razstavo Razvoj kočevske noše najprej videli obiskovalci Slovenskega šolskega muzeja na Plečnikovem trgu. Danes, v četrtek, 7. marca, ob 13. uri jo bo tam odprl dr. Mihael Petrovič, predsednik kočevske občinske skupščine. V kulturnem programu bodo sodelovali tamburaši iz Kostela in kočevski pevci iz Celovca. Razstava bo potem na ogled vse do sobote, 6. aprila, oz. dovolj dolgo, da jo bo lahko obiskalo čimveč Slovencev in drugih prebivalcev iz naše prestolnice in od drugod.

I. ZORAN

SLIKARSKA RAZSTAVA H. MUALA

SEVNICA — Sevnška zveza kulturnih organizacij vabi drevi (7. 2.) ob 17. uri v galerijo na sevnškem gradu, kjer bo otvoritev razstave likovnih del akademskega slikarja Henka J. Muala iz Nizozemske. Razstavo je posredoval Posavski muzej iz Brežic. V kulturnem sponoru ob otvoritvi bo sodeloval Silvester Mihelič s polkoncertom na elektronski harmoniki »Amerika po Ameriki«.

Razsežnosti trebanjskega poizkusa

Sporen odvzem krvi 32 otrokom iz prvega in drugega razreda trebanjske osnovne šole ter polemike okrog njega in drugi z njim povezani dogodki so nedvomno slovenska tema. Z njimi se ubadajo slovenski bralci, toda o njih razpravljajo tudi strokovnjaki.

Laboratorijski tehnik Darinka Oštir-Mevžel je za svojo diplomsko nalogo potrebovala informacijo o holesterolu v krvi, zato je vzela potrebne vzorce v obeh razredih v Trebnjem. Učitelji, ki so mislili, da je zdravstveni dom urenil vse potrebno v zvezi z odvzemom, so želji medicinskega osebja ustregli. Vsi po vrsti pa so pozabili vprašati za privoljenje starše izbranih otrok. Vprašanja, ali pomeni tako ravnanje nepravilnost, si sploh nihče več ne zastavlja, saj tako starši kot republiško ministrstvo za zdravstvo, trebanjska šola in Zdravstveni dom Trebnje soglašajo, da je bila s takim odvzemom krvi storjena napaka.

Kdo je kriv za spodsrljaj, je zdaj verjetno tema mnogih internih pogovorov. Trebanjski učitelji vsodijo, da šola ni storila napake, in zato so predlagali Zdravstvenemu domu Trebnje, naj se ji kot pravi krivec opraviči za svojo neljubo napako. Zdravstveni dom je kriv tudi po mnenju namestnika republiške ministrice za zdravstvo, ki je ocenil, da gre za veliko strokovno napako. Navsezadnje je s takima mnenjema soglašal tudi Zdravstveni dom Trebnje, ki sicer ne govori o odvzemu kot o svoji »veliki strokovni napaki«, vendar se je staršem pisno opravičil.

Čeprav so zdravniki pozabili vprašati za soglasje starše, so vendarle delali poklicno brezhibno, kot zatrjujejo. »Odvzem je bil opravljen strokovno, zato kakršnakoli okužba ni bila mogoča,« so v omenjenem opravičilu zavrnili začetna uganjanja, če se je otrok med odvzemom krvi mogoče okužil z aidsom. To se zdi ta trenutek najpomembnejše, vendar je premalo za pomiritev upravičenega srca. Poleg strokovne medicinske strani dogodka, ki je postal trebanjska nova zdravstvena afera, je namreč nadvse zanimiva tudi etična, moralna plat ravnanja raziskovalke iz trebanjskega zdravstvenega doma in njenih mentorjev, ki je tradicijski višji medicinski šoli. Postopek zdravnikov je bil neetičen in nemoralen, in to kljub morebitnim pojasnilom, da so na soglasja staršev preprosto pozabili.

Vsej očitnosti krivde trebanjskega zdravstvenega doma navkljub pa celotna zadeva ni tako jasna. Na pobudo republiškega ministrstva za zdravstvo obravnava republiška etična komisija ravnanje trebanjskih zdravnikov. Toda v ministrstvu so kot preventivni ukrep tudi sprejeli sklep, da bodo morali starši posledje podpisati dovoljenje, preden bodo zdravniki sistematsko pregledali njihovega otroka. Zdravstveni delavci bodo smeli odvzeti kri sama s pisnim soglasjem. V bodoče pa bodo veljala tudi ostrejša merila pri izdajanju dovoljenj za raziskave, kakršni naj bi služili tudi sporen odvzem krvi v Trebnjem. Se pravi, da došen »pravila igre« ni so bila čisto natančna, niti v zakonu ne?

• Če drži to, je napaka trebanjskih zdravnikov manjša. Toda še zmeraj je napaka, ker odvzem krvi ni sodil v sistematski pregled, ampak je bil del neke raziskave. Raziskave pa v vseh strokah pomenijo neko poizkušanje in to dejstvo je zmotilo pozabljene starše in bo nemara povzročilo še kaj. Ali bodo odstopi, se bo pokazalo čez čas, res pa je, da so na seji trebanjske občinske skupščine delegati že zahtevali odstop dr. Franca Žnidaršiča, pomočnika direktorice za strokovne zadeve v trebanjskem zdravstvenem domu. To bi lahko kdo razumel kot tretji, politični vidik trebanjske zdravstvene afeze.

M. LUZAR

Svojim očem najbolj verjamejo

Zahodu od sedaj res ni bilo treba delati posebne reklame za svoj sistem, saj je že v zunanji barvitosti in raznolikosti razodeval človečnost, za razliko od vzhodnega, ki je s svino in enoličnostjo kazal svojo notranjo revščino in neinventivnost. Tja smo po zunanjem zgledu do nedavna sodili tudi mi, čeprav smo se dolgo prepričevali o nasprotnem.

Danes bi že lahko rekli, vsaj za Slovenijo, da kažemo svetu drugačno podobo, še vedno pa je nekaj svine, umazanije in nemarščine, ki je pač bližja lagodni balkanski naravi. Kako se svetu kažemo tudi na zunanji, je zlasti pomembno v tem trenutku, ko si tolikanj prizadevamo, da bi pritegnili k nam tuji kapital. Vskomur mora biti jasno, da ta ni zastoj, ampak se prihaja plemeniti in hoče dobiček. Iz umazanije in nereda pa je le redko prišlo kaj posebno plemenitega in tega se tuji, ki kaj hitro pretiplje naše finančne in tehnične zmogljivosti do obisti, zavedajo, zato se z ostrim očesom ozrejo okoli sebe in takoj jim je jasno, kje se nahajajo in kaj lahko pričakujejo. Z ostrim očesom tudi hitro zaznajo pozitivne spremembe in ugotovite, v katero smer se družba giblje. Ne bomo trdili, da je to ravno najpomembnejše pri poslovanju, je pa gotovo eden od pomembnih dejavnikov pri odločitvi o tem, ali je nekomu zaupati ali ne.

• Enega od takih primerov smo imeli priložnost doživeti ob nedavnem obisku nekoga Renaultovega vodstva v Novem mestu. Tovarna Revoz je sicer znana po visoki čistoti za naše razmere, in kar gre čisto z roko v roki, tudi produktivnosti. Ob obisku generalnega direktorja skupine Renault Louisa Schweitzerja pa so se še posebej potrudili. Vendar bi se vrli revozovci trudili zaman, če bi bila med tovarno in okoljem prevelika razlika, kar bi izkušeno poslovno okolje kaj hitro ugotovilo.

»Gospod Schweitzer, ki je bil nazadnje v Jugoslaviji kot turist pred tridesetimi leti na jadranski obali, je videl Slovenijo prvič, ko smo se z letališča peljali na Dolenjsko. Bil sončen dan in videl je lepe hiše z belimi fasadami ter

urejenim okoljem, videl je novo podebeljene cerkve in okolice. Dovolj za razmislek, češ, če je to tako urejeno, potem je to dežela, kjer ljudje v sebi poznajo red. To pa je tudi tisto, kar mi želimo pri naši proizvodnji in pri našem sodelovanju,« je zadovoljen po končanem obisku pripovedoval generalni direktor Revoze Pavle Noč in dodal: »Pozneje, po ogledu tovarne, mi je gospod Schweitzer priznal, da prav zato, ker je videl lepo urejene hiše in okoli njih red, ni bil toliko presenečen nad čistočo v tovarni. Seveda sem mu povedal, da smo se za obisk nekoliko posebej pripravili, vendar je razumel, da sta čistoča in red pri nas vsakdanja stvar.«

K povedanemu bi res težko kaj dodali. »Morda le to, da so to stvari, ki so odvisne samo od nas. Noben izgovor in nobena zvezna vlada nam našega okolja in reda ne more prav zapovedati, pa tudi ne razdejati. Lepo bi bilo, če bi končno lahko rekli: vse, kar je od nas odvisno, smo storili.

T. JAKŠE

Solidarnostna stanovanjska nadaljevanka

Po letu in treh mesecih je »nadaljevanka« o metliških solidarnostnih stanovanjih ali v zaključni fazi ali pa se lahko zgodi, da se bo vsa zgodba začela od začetka. Sedaj je stanje tako, da je 13 solidarnostnih stanovanj v 22-stanovanjskem bloku v Kidričevem naselju v Metliki, slovesno odprtem za občinski praznik leta 1989, še vedno praznih.

Po številnih zapletih v zvezi s temi stanovanji, o čemer smo v našem časopisu ves čas poročali, je bil lani, skoraj natančno ob prvi obletnici otvoritve bloka, sprejet nov pravilnik o dodelitvi solidarnostnih stanovanj; po njem je nov odbor opravil novo točkovanje in decembra lani izdelal predlog prednostne liste.

• Za nesrečnih 13 stanovanj se je potegovalo kar 73 interesentov. Zato ni čudno, da je potem, ko je prišel na sveto predlog prednostne liste, na to prišlo kar 14 pritožb. Pritožbe je odbor obravnaval in potem v našem časopisu konec januarja objavil prednostno listo. Nobena od 14 pritožb ni bila tako »uspešna«, da bi spremenila vrstni red med tistimi 13 prosilci, ki naj bi dobili stanovanja.

Pred kratkim se je iztekel rok, ko se lahko nezadovoljni s prednostno listo pritožijo na sodišče združenega dela. Sedaj je od sodišča odvisno, kako se bo vsa zadeva iztekla. Če sodišče pri pravilniku, točkovanju in prednostni listi ne bo našlo nepravilnosti, potem bodo stanovanja končno razdeljena in vseljena. Če pa ne, se vsa stvar lahko še močno podaljša.

Seveda je treba vseskozi poravnati stroške za prazna stanovanja. Sedaj znaša stanarina za teh 13 stanovanj okoli 19.000 din na mesec, stroški za ogrevanje pa okoli 13 tisočakov.

A. B.

Bomo slovenske smeti vozili na Luno?

Domala čez noč smo v Sloveniji postali ekološko osvobodeni, celo tako močno, da tu in tam že kar moči. Ta preprosta enoplastna slovenska duša se na vse kriplje brani smeti, ki pa se jih v tej naši smetarski civilizaciji ne da ubraniti. Smeti je veliko, več kot kdajkoli doslej v človeški zgodovini, in treba jih je pospraviti. Slovenec pa bi živel po zahodnoevropskih vzorcih, a brez smeti in smetišč. Tako nekako bi bilo mogoče razumeti vseslovenski upor proti smetščem, saj jih noče imeti na svojem ozemlju nobena vas, krajevna skupnost ali občina. Očitno bi morali naše slovenske smeti izvažati kar lepo na Luno, saj svojih smeti ne moremo dati kar Avstrijcem, pa tudi nevrščeni so v tem smislu čedalje bolj osvobodeni.

Da teže imeli tudi v Posavju težave z lokacijo za novo regionalno smetišče, kaže protest delegata iz krajevne skupnosti Dolenja vas, ki je ostro protestiral zaradi občinske zarote proti tej krajevni skupnosti. Krajevna skupnost je namreč dala soglasje, da se na njenem območju uredi sanitarna deponija. Ampak postavila je nekaj pogojev, med drugim tudi tega, da se prepreči zbiranje Romov ob smetišču. Romi pa so kljub vsemu prišli in bojda jim ne more do živiga niti krška policija.

• Novo sanitarno deponijo pa bodo v Posavju slej ko prej potrebovali. Kaže se celo priložnost, da bodo do nje prišli z izdatno pomočjo republike oz. Svetovne banke za razvoj, ki bo prispevala denar za sanacijo sanitarne deponije, ki so jo prizadele lanske poplave ob vseh svetih. Nova sanitarna deponija naj bi namreč stala okoli 140 milijonov dinarjev, Svetovna banka pa bo prispevala polovico te vsote.

To je priložnost, ki jo velja zagrabiti in tega se zavedajo tudi člani Sveta posavskih občin, ki so se strinjali, da se zgradi regijska sanitarna deponija. Za to pa morata biti poleg zagotovljenega denarja izpolnjena vsaj še dva pogoja. Ljudje se bodo morali pač spriznati, da deponija nekje mora biti locirana. Hkrati bi se morala oblast zavedati, da ima prisotnost deponije določeno ceno. Če namreč na republiški ravni bijejo boj za ekološko rento zaradi JE Krško, bi morali tako rento priznati tudi KS Dolenja vas. Potreben pa bi bil še korak dalje. Tudi pri nas bi morali poleg smetišč postaviti tovarno za reciklažo in se ne zadovoljiti s preprostim odlaganjem in zakopavanjem smeti. Ampak to je že druga zgodba.

J. SIMČIČ

Belokranjski turizem je fatamorgana

Če bi vse besede o razvoju belokranjskega turizma meso postale, bi bila deželica ob Kolpi

zagotovo med turistično najbolj razviti v Sloveniji. Toda kaj, ko je vmes ta nesrečni »če« in zgolj neprestano ponavljanje ugotovitev, da ima Bela krajina glede na ugoden geografski položaj velike možnosti za razvoj vseh vrst turistične dejavnosti. Najhuje pa je, da se pri teh ugotovitvah vse začne in konča. Razumljivo, da je največja ovira pomanjkanje denarja, še zdaleč pa ni edina in tudi druge niso prav zanemarljive. Da bi bila marsikdaj dobrodošla in vabliva, je boljša, bolj izvirna belokranjska ponudba, jih pomisli le malo.

In ker mnogi povezujejo turizem in gostinstvo, ne bi bilo napak, če bi se kdo zamislil nad tem, ali je osebje v gostinskih lokalih dovolj strokovno podkovano, prijazno do gostov, ali tja izustiti tudi kakšno besedo v tujih jezikih. Pa to, ali se gostinski delavci dovolj zavedajo, da ni pomembno le, kakšen vtis pustijo na gostu osebje, ampak tudi prostori, v katerih mu postrežejo. In prav slaba vzdrževanost in čistoča gostinskih lokalov, zlasti še sanitarij, je ena pomembnejših pomanjkljivosti. Učinkovito propagando si lahko naredijo gostinci tudi s pravilno politiko cen, saj prav sedaj, še bolj kot kdaj doslej, drži, da je takšna politika lahko dolgoročno naložba. V preteklih letih je bilo namreč glavno vodilo, kako v kratkem času čim več iztržiti z visokimi cenami. Da pa se mnogim še vedno ne da potruditi, kaže to, da večina zasebnih gostišč postaja vse bolj obrabljen in nevarnejši.

V Črnomaljski občini so veliko upov stavili na turistični razvoj Gač, vendar dobi človek ob prebiranju zapisa o tem, kaj vse bi lahko turistično počeli na obrobju Kočevskega Roga, kar nekoliko grenak priokus. Pa ne zato, ker bi zavidal tistim, ki jim bo morda nekoč res uspelo uresničiti slikoviti zbir (za enkrat v glavnem se le želja, ampak zato, ker so prav o takšnih ali na moč podobnih načrtih v Beli krajini dolga leta govorili v povezavi s Kolpo, le da je slo, za razliko od smučanja na Gačah, ob reki za kovanje.

• In kaj lahko danes od tistega, čemur pravimo organizirani turizem, ponudimo ob tej še vedno precej čisti reki turizmu? Razpadajoče jezove in mlina ob njih, tu pa tam celo kakšen grad, ki ima vse pogoje, da bi v njem strašilo. Pa tri kampe, ki se zdaleč ne premorejo tistega, kar naj bi imel sodoben kamp. Da različnih sprehajalnih, lokalnih in še kakšnih poti niti ne omenjamo.

Prav tako vsaj zaenkrat še ni videti kakšnih izdatnejših rezultatov o razvijanju kmečkega, obkolpskega turizma ali kakor koli bi se mu pač reklo. O ja, je pa o te ter se o vrsti drugih — za tiste, ki so že pristali na trdnih tleh pravilničnih — stvarih moč prebrati v dolgoročnih usmeritvah razvoja gostinstva in turizma v Črnomaljski občini. Če bi se uresničil samo del številnih izhodišč, bi bili Črnomaljski lahko presrečni. Bojim pa se — glede na izkušnje — da so omenjene usmeritve preveč optimistične tudi za največje optimiste.

M. BEZEK-JAKŠE

Evropa ne razmišlja o razorožitvi

Slovenska vojska — da ali ne? je vprašanje, ki je Slovence razdelilo na dva tabora. Slednje se nam sicer dogaja dokaj pogosto, vendar je lastna armada primer, ko je tradicionalna delitev še ostrejša in vidnejša, zdi se tudi, da čustva prehitevajo argumente enega in drugega tabora. V razpravo se vključuje tudi naš časnik; za pogovor smo zaprosili Janeza Janšo, sekretarja za ljudsko obrambo Republike Slovenije. Z ministrom Janšo se je pogovarjal novinar Marjan Bauer.

• Kako si, gospod sekretar, zamišljate samostojno slovensko vojsko in kaj lahko v tem trenutku poveste o njej?

Janša: »Pred nekaj dnevi je Center za strateške študije, ki dela v okviru našega sekretariata, izdelal delovni osnutek »Zasnove nacionalne varnosti Republike Slovenije«, ki bodo po razpravi v svetu Predsedstva RS za ljudsko obrambo šle v proceduro vladnih in skupščinskih organov. Tudi pri izdelavi zasnove nacionalne varnosti smo se srečali z dilemo, ali naj Slovenija zagotavlja lastno varnost tudi z oboroženimi silami. Izhajali smo iz realnih števil in ne umetne dileme. Zakaj umetne? Zato, ker uporabljamo rezultate raziskav slovenskega javnega mnenja, ki smo jih dali narediti. Te kažejo, da se po eni strani ljudje zavzemajo za mir v svetu, po drugi pa, da se v primeru nevarnosti nočejo enostransko odpovedati armadi, če bi s tem ogrozili lastno varnost. To je realnost, ki je ministrstvo ni samo ustvarilo in je tudi ne more spremeniti. Odločitev, ali naj se Slovenija hitro enostransko razoroži ali ne, je samo navidezna nekaj, o čemer lahko sami odločimo. Če gledamo realno, vidimo, da gre pri razoroževanju, ki mu nekateri pravijo demilitarizacija, drugi zagotavljanje varnosti na druge, nenasilne načine, za svetoven proces, ki ne more biti omejen samo na eno državo ali pa celo na eno občino. V zadnjem času imamo namreč tudi take primere.

V osnutku Zasnove nacionalne varnosti predlagamo, naj Slovenija najprej poskrbi za vse tiste instrumente, s katerimi lahko država poskrbi za svojo nacionalno varnost in ki ne vključujejo oboroženih sil. Gre za notranjo stabilnost, mednarodne garancije, mednarodne pogodbe, vključevanje v integracijske procese v Evropi, sodelovanje v mednarodnih institucijah itd. To vsaj v Evropi v visoki meri zagotavlja varnost neke države. Na drugi strani pa kaže, da bodo vse naše sosedne države oborožene, v Evropi še nihče ne razmišlja o enostranski razorožitvi. Zato Slovenci potrebujemo tudi oborožene sile kot dodatek k vsem drugim instrumentom za zagotavljanje nacionalne varnosti. Te oborožene sile morajo biti prilagojene slovenskim razmeram, moči gospodarstva, stati nas morajo manj, kot so nas doslej veljale obrambne potrebe. Prihranimo lahko okoli 30 odstotkov tovrstnih izdatkov v zadnjem petletnem obdobju. Ne nazadnje pa morajo biti slovenske oborožene sile organizirane po modernih evropskih vzorcih, torej ne po vzhodnih ali balkanskih vzorcih. Zadnje predvsem zato, ker ti vzorci ne ustrezajo stopnji demokratizacije slovenske družbe.

• Kolikšna je cena lastne slovenske armade danes in kolikšna bo v prihodnosti?

Janša: »S postavkami v osnutku slovenskega proračuna ni nihče zadovoljen. Denarja je za vse premalo. Trdim pa lahko, da je pri obrambi narejen največji korak k racionalizaciji. Tako odstotkovno kot dejansko. Lani je Slovenija dala za obrambo — od tega je šlo 93 odstotkov za JLA — preko 10 milijard dinarjev. Letos federacija zahteva od nas 15 milijard. Tega ne bomo dali. Predlagali smo, naj bi tako za federacijo kot lastne potrebe namenili okrog 5,5 milijarde. Financirati bomo samo tekoče vzdrževanje JLA, ne pa njene modernizacije, za kar gre večji del denarja. In sicer iz dveh razlogov. Prvič zato, ker nima smisla, da plačujemo nekaj, s čimer nam potem lahko grozijo, drugič pa, ker nima smisla kupovati orožje in opremo, o katerih se bomo čez pol leta prepirali, čigava sta. Lahko torej rečemo, da je letošnji strošek za armado glede na lanskega za 50 odstotkov manjši. Očitek, da vojska drugim odžira denar, je nesmiseln, razen če seveda menimo, da je za armado škoda dati en sam dinar. Gledano realno, je to doslej največje zmanjšanje vsote, namenjene za armado, čeprav moram priznati, da bomo naslednje leto potrebo-

vali nekaj več sredstev. Med drugim bomo morali vpeljati lastno vojaško usposabljanje itd. V vsakem primeru pa bo slovenska armada stala 30 odstotkov manj, kot nas bi stala JLA.«

• Kako si razlagate, da se del slovenske oblasti — mislim tako na vlado kot na predsedstvo in parlament — zavzema za samostojno slovensko vojsko, del pa za demilitarizacijo? Menite, da je kakorkoli produktivno, da so kar štirje člani slovenskega predsedstva podpisali izjavo za Slovenijo brez vojske? Kako naj si ljudje razlagajo njihovo odločitev, gre za gesto posameznika ali dejanje dela slovenskega predsedstva? Ali ne mislite, da bi moralo biti poveljstvo slovenske armade glede tega bolj enotno, saj take poteze škodijo slovenski enotnosti?

stavk, ki so za osamosvajanje Slovenije ključnega pomena.«

• Domnevajmo, da bo Slovenija povezana z Jugoslavijo bolj kot si želimo v tem trenutku. Kako v tej luči vidite povezavo med slovensko vojsko in JLA oziroma tistim, kar bo nastalo iz nje? Je mogoče neke vrste obrambni pakt?

Janša: »Možen je. Od vseh problemov, ki jih bo treba razrešiti v morebitni konfederaciji, je to vprašanje še najlažje rešljivo. V svetu obstajajo zgledi, recimo pakt NATO, politična in vojaška zveza suverenih držav, ki zelo dobro funkcionira. Seveda ga ne povečujem, dajemo samo kot primer učinkovitega delovanja zveze suverenih držav. Preden pa se bomo v Jugoslaviji pogovarjali o samostojni, skupni ali kombinirani obrambi, bo treba razvozljati celo vrsto neprimerno zahtevnejših političnih in ekonomskih vovlov. Vsekakor pa bi bila skupna jugoslovanska učinkovitost samo v primeru, če bi se obrambno združevale republike s približno podobnim političnim in ekonomskim sistemom. Zaenkrat tega ni.«

• Menim in v tem najbrž nisem osamljen, da bi morala Republika Slovenija ob spopadu v Zlivi konkretno pomagati zavezniški koaliciji protiraških sil. Navsezadnje gre za uresničevanje resolucije OZN. Tako dejanje bi med drugim dokazalo, da res hočemo v Evropo, Sloveniji bi koristilo tako kratkoročno kot dolgoročno.

Janša: »V veliki meri se strinjam. Ni slo za podporo tej ali oni vojaški zvezi, šlo je za podporo, uresničitev resolucije OZN ne glede na to, s koliko in kakšnimi sredstvi je kdo sodeloval. Slovenska vlada je predlagala nekatere ukrepe, ki pa so bili s strani opozicije zavrnjeni. V mesecih, ki prihajajo, se bo pokazalo, kdo je imel prav. Kot veste, so nekatere vzhodne države poslale v Zlivo reševalne ekipe, ki zdaj pomagajo predvsem Iraku, ta ima največ ranjenih. Za reševalnimi ekipami bodo nastopile gospodarske. Tisti, ki so pomagali, si bodo razdelili počitko ekonomskih poslov. Samo obnovna Kuvajta je ocenjena na več kot 100 milijard dolarjev. Čez en mesec bo poslanec Franco Jurčič, ki je najbolj žolčno napadel predlog vlade o pomoči koaliciji, stopil za skupščinsko govornico in vprašal, zakaj slovenska vlada ni udeležena pri ekonomskih poslih v Zlivi.«

Še o potu belokranjskih vinogradnikov

Ob nezadovoljstvu z Vinsko vigredjo: »Ne dovolimo, da nas v trenutnih slabosti naša majhnost razdruži!«

V rubriki sprehod po Metliki sem se zdržnil ob stavku: »Če bi prihajali belokranjski vinogradniki od vsega tega z več potu, verjetno takšnih in podobnih pripomb ne bi imeli.«

Dovoljujem si v tem primeru posredovati s popolnoma dobranamernega koda, da bi pomagal eni in drugi strani razumeti drugo stran. Menim, da eno stran zastopajo belokranjski vinogradniki, drugo meščani Metlike. Med tema dvema poloma gre za prestiž. Kot član skupine, ki je pred 10 leti »postavila na noge« turistično-kulturno prireditev Vinska vigred in še vedno aktiven član že močno obnovljene skupine, poznam razmišljanja v zvezi s prispevkom in zaščitami za to privlačno prireditev. Glede na to, da sem sin vinogradnika in že 25 let meščan Metlike, sem lahko realen in objektivno.

POPRAVEK

8. številki Dolenjskega lista je v zapisu z naslovom »Še o kravi, ki daje največ mleka« zagledal skrat. Zapisano je bilo, da se je pri Kocjanovih zmanjšala oddaja mleka, in sicer od 20.000 litrov v novembru na 9.000 litrov v decembru. Vendar ne gre za litre, ampak za dinarje, ki so jih Kocjanovi v teh dveh mesecih iztržili za oddano mleko. Torej so decembra dobili za mleko le še 9 tisočakov.

Kolesarji Krke so se poigrali s tekmeči

Ugovor na poročilo

V Dolenjskem listu ste 28. februarja objavili na športni strani članek z naslovom »Kolesarji Krke so se poigrali s tekmeči« brez podpisa avtorja.

Na dirki v Poreču sem bil kot eden izmed organizatorjev tudi sam prisoten in ugotavljam, da je avtor članka očitno spremljal neko drugo dirko. Toliko nepravilnosti je v tem članku, da si bralci Dolenjskega lista takega informiranja ne zaslužijo.

Ne bom se spuščal v poveljevanje zmage Krkinih kolesarjev, tudi sam sem jim čestital, vendar je bilo v resnici na dirki vse drugače, kot je zapisal neznan avtor.

Na dirki ni nastopil noben tekmovalac iz Italije in Nemčije in je te tekmovalce videl le vaš dopisnik. Ne vem, kako je zmagovalec 1. dirke Pitacolo Michele iz italijanske Caneve zaostal za 6 minut, ko pa sploh ni nastopil. Iz uradnih rezultatov je razvidno, da je zmagovalec imel 20 sekund prednosti in ne toliko, kot je bilo zapisano v vašem časopisu.

O poigravanju Krkinih kolesarjev s tekmečci pa le toliko: med desetimi tekmovalci, kateri so dobili točke, so bili 3 iz Krke, 3 iz Roga iz Ljubljane, 2 iz Save Kranj in po eden iz Ptuja in Metaliacomercea iz Zagreba. V rezultatih je zapisana uvrstitev do 14. mesta in v tem primeru je izkupilec po društvih naslednji: 5 tekmovalcev iz Roga, 4 iz Krke, 3 iz Save in po eden iz Ptuja in Metaliacomercea iz Zagreba.

Bogdan Ravbar je zmagal v lepi dirki, ki je potekala na krožni progi (10 krogov), in ne tako, kot je zapisano v DL, ter ne potrebuje takega poročila, kot je bilo objavljeno.

Športni uspeh zasluži korektno predstavitev, ne pa članka, polnega neresnic, ki dozežen športni rezultat le razvrstijo.

JOŽE NERED
Grosuplje

Pripis: Rezultate in opis sporne kolesarske dirke v Poreču nam je — kot je v takih primerih pač običajno — telefonsko sporočil Jože Majes, vodja novomeških kolesarjev, ki je na tekmi bil prisoten. O tem, da je bila dirka mednarodna, pa je pisal tudi Zvone Zanoškar v Delu.

Oči so uprte v vlado

Slabo gre občini, še malo slabše pa tudi delavcem. Občina Krško je s 4. mesta na slovenski lestvici razvosti zdržnula precej navzdol in ta podatek žal potrjuje opozorila analitikov iz pred nekaj leti. Že tedaj so namreč opozarjali na neugodno sestavo krškega gospodarstva, kajti slika gospodarske uspešnosti je bila tako lepa zaradi obeh gigantov — JE Krško in podjetja Videm.

Pravzaprav bi se morali v krški občini sedaj strezniti, temeljito pregledati stanje in sprejeti tudi ukrepe. Ampak česa takega ta hip ni opaziti, nezadovoljstvo z vlado samo narašča. Atulžija na Černeličev nekdanje delo v poklicni gasilski enoti je bila v protestni izjavi delegata iz krajevne skupnosti Dolenja vas le preveč očitna, da bi jo bilo mogoče prezreti.

Podrobnejši pregled stanja v občini pa pokaže, da gospodarstvo

Kot vinogradnik sem ponosen, da je uspelo združiti interese in sile občanov Črnomlja in Metlike v Društvo belokranjskih vinogradnikov. Del društva, vinogradniki iz Semiča, so zaslužni, da imamo Belokranjci sedaj tako odmevno turistično prireditev v Metliki. Metličani, že tradicionalno nadarjeni kulturniki, smo se izkazali in iz belokranjske vinske razstave, ki je pet let v Semiču uspešno privabljala goste, naredili prireditev močnejšo po programu, odmevnejšo v domovini in skoraj mednarodno.

Zasluge so na obeh straneh, ni kaj! Ako ena stran odneha, Vinske vigredi ni več. Prepričan sem, da v Beli krajini ni »junaka«, ki bi si upal razbiti to perspektivno prireditev. Dejstvo pa je, da so z organizacijo prireditev težave. Naj jih navedem:

Društvo vinogradnikov si ne upa zaračunati predvsem ljubiteljskim vinogradnikom stroškov v zvezi z ocenjevanjem vina in izdelavo medalj. Mnogi od njih res dobijo zaslužno za svoje vino zlato kolajno, za prireditev pa niti ne mignejo. Niti jih nihče ne more prisiliti, da bi počakali z vinom in ga ponudili za točenje na Vigredi. Ti vinogradniki res samo profitirajo.

Ana Ogorelec

NASVETI VRTIČ KARJEM IN KMETOM — Predavanja z naslovom »Urejenost kmečkih dvorišč« potekajo te dni po kočevski in ribniški občini. Bila so že v Kočevju, Predgradu, na Brezovici, Velikih Poljanah, v Nemški vasi in Dolenji vasi. Predavateljica je dipl. ing. agronomije Ana Ogorelec iz Koplince (na sliki), zaposlena kot svetovalka za dopolnilne dejavnosti in delo s kmečkimi ženami za to območje. V predavanju, spremljanju s skopičnimi slikami, je bil dan poudarek ohranjanju kmečkega videza naših vaških domačij. Razen o dvoriščih je predavateljica seznanjala poslušalce še z drugimi značilnostmi kmečkih domačij, ki jih kaže ohraniti, npr. ganke, plotove, kozolce in drevje.

Še: Zato, ker je Cigan

Smisel pisanja je le blatenje socialne službe

Že večkrat smo v minulih mesecih prebrali v rubriki Pisma in odmevi tekste, podpisane z Marjana Hudorovec, slednjega z dne 28. februarja pa je podpisal njen mož Tone. Osnovni smisel teh pisanj je blatenje socialne službe v Črnomlju in prikazovanje nenehnih krivic, ki se baje vseskozi dogajajo tej

• **GRE ZA ČRNOMELJ** — V prejšnji številki Dolenjskega lista je z naslovom »Zato, ker je Cigan« izšel sestavek, ki ga je podpisal Anton Hudorovac iz Kanižarice 64. Ker zapis omenja OŠ Milka Šobar-Nataša, tako pa se imenuje tudi šola v Novem mestu, povejmo, da se piševe trditve nanašajo na črnomaljsko šolo s tem imenom.

družini. Poslednja se ji je pripetila na OŠ Milke Šobar-Nataše v Črnomlju, kjer menda rasistično ravnaajo z njenim sinom.

Izmišljanje dogodkov je lahko čisto prijetna ustvarjalnost, kadar pa laži in objavo v časopisu postanejo javne, ni druge izbire, kot stvari dokazati. To bo Tone Hudorovac moral storiti na ustreznem mestu, ali pa se opravičiti in

Organizatorji preskrbe imajo težave, ker ni na razpolago dovolj vina z najvišjimi odličji, veliko zlato in zlato medaljo. Vina so prodana že do maja. Ocenjevanje je ponavadi marca ali v začetku aprila, časopisi objavijo rezultate in najboljša vina se prodajo takoj. Sploh pa je dejstvo, da belokranjski vinogradniki z lahkoto prodajo svoja vina, ker vina s slovenskim poreklom na našem trgu primanjkuje. Kratkovidneži bi rekli, da sploh ne potrebujejo reklame.

Veliko breme prireditev pa nosijo tiste krajevne skupnosti, ki imajo svoje stojnice. Najmanj 4 delavnice po 15 ur zgubijo oziroma žrtvujejo za Vinsko vigred. Vse to delo opravljajo zastoj, saj imajo pravico samo do dveh malic na dan. Prispevek 15% od prometa gre v vaško blagajno za potrebe krajevne skupnosti. In velika večina teh pridnih ljudi niti ni dala vina v ocenjevanje, ker so grozdje prodali Vinski kleti.

Prvi dve leti je bilo celotno breme na glavnem prirediteljem odboru in takrat so se mnogi Metličani zelo izkazali. Zadeva se je vpeljala in naloge so se preselile ne podobore, ki morajo res pridno delati, da bi prireditev potekala čim bolje. Ne podcenjujem dela nobenega odbora, prispevek vseh je nepogrešljiv. Povedati želimo, da ne sme biti na nobeni strani občutka, da dela usluge drugi strani. Vsi delamo za dobro ime našega kraja, to pomeni za nas. Eni pripevajo več, eni manj, tudi to je normalno. Dobro ime, ki so ga s to prireditvijo dobili Metlika, Bela krajina in belokranjska vina, je dragoceno. Da nam je to uspelo, je poleg našega dela prispevala tudi sreča. V tržnem gospodarstvu je dobro ime vnovčljivo. Prepričan sem, da je med nami toliko podjetniškega duha in iznajdljivosti, da bomo znali to svojo prednost prodajati preko izdelkov drobne obrti, nastopov

Vinske vigredi na drugih slovenskih uveljavljenih prireditvah (vinski sejem...) Dohodek se nam ponuja, zato složno delajmo naprej, ne dovolimo, da nas v trenutnih slabosti naša majhnost razdruži! Ne jadikujmo, Vinska vigred nudi tudi neke vrste zaposlitev, čeprav za kratek čas. Ne čakajmo milosti od države, vsaka država je več vzela kot vrnila. Zato varujmo naše pridobitve in jih razvijajmo v skupno dobro.

mag. JULIJ NEMANIČ

KAJ Z GOZDOVI IN GOZDARJI?

KOČEVJE — Informacija o predvidenih novostih v zakonodaji o gozdovih je na zadnji seji občinske skupščine Kočevje podal gozdarski strokovnjak inž. Janez Černač. V imenu gozdarjev pa je predlagal, naj bi bila strokovni in upravni del gozdarstva še naprej združena, v javnem podjetju. Pridobljena sredstva naj se vračajo na območje, kjer so bila ustvarjena. Če pa to ne bi bilo sprejeto, je treba iz republiškega proračuna zagotoviti denar za delavce na čakanju in tudi za delovne invalide, ki jih je v gozdarstvu kar precej. Po temeljiti razpravi, v kateri je bilo izrečenih tudi več ostrih besed in v kateri so nastopili tako zagovorniki republiškega predloga (ena uprava za gozdarstvo in proizvodnjo podjetja) kot tudi zagovornik predloga kočevskih gozdarjev, je bil z veliko večino glasov sprejet predlog gozdarjev oz. Janeza Černača. Razen tega je bil sprejet še predlog republiškega kandidata Miloša Senčurja, naj bi v primeru podraževanja sedanjih družbenih gozdov ti gozdovi prešli v last občine, in ne države. Vendar to ne pomeni, da ne bodo dobili vrnenih gozdov tisti nekdanji lastniki, ki so do tega upravičeni.

J. P.

Potrebujemo klavnico sredi mesta?

Bomo Črnomaljši še enkrat požrli kisló jabolko, ki nam bo obtičalo v grlu?

Širsi javnosti verjetno ni znano, da se vodstvo črnomaljske občine s podporo Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke in še nekaterih drugih strank pa vse kriplje trudi ohraniti klavnico v Črnomlju. Tej so inšpekcijske službe prepovedale nadaljnje obratovanje, ker nima čistilnih naprav. Kaj to pomeni za

že tako onesnaženo Lahinjo, ki vsako poletje postane rjava, dobro ve vsak Črnomaljec. Pri tem so šli celo tako daleč, da so se ob zadnji obravnavi projekta v februarju odločili za adaptacijo, kljub temu da so pristojne inšpekcijske službe najresneje opozorile, da ne bo mogoče zadostiti strogim zahtevam po zaščiti Lahinje. V ozadju je menda denar iz Ljubljane, ki bi ga za adaptacijo dobili, za novo gradnjo pa ne. Zadeva je popolnoma jasna.

Dogaja se nekaj podobnega, kot se je dogajalo neštetokrat po vojni, ko je šlo za razvojna vprašanja. Bolje je pobrati to, česar drugi ne marajo več, kot ne dobiti nič ne glede na to, kakšno škodo si s tem povzročimo v okolju. Po eni strani je to usoda nerazvitega območja, zagotovo pa tudi enostranska in kratkovidna politika. In vse kaže, da bomo Črnomaljši še enkrat požrli kisló jabolko, za katero se bojim, da nam bo vsem skupaj obtičalo v grlu!

Ali res potrebujemo klavnico sredi mesta? Ali jo v občini sploh potrebujemo?

Tromostovje v Črnomlju je posebnost mesta, ki žal ne pride do izraza samo zato, ker je zanemarjeno. Najlepši pogled na stari del mesta je prav iz te smeri. Načrt ureditve starega dela mestnega jedra predvideva tudi ureditev brežin Dobljčice in Lahinje s sprehajališčem, morda trim stezo. V prvi vrsti je gradnja čistilne naprave pod Vojno vasjo, s čimer se bo čistost Dobljčice in Lahinje tako izboljšala, da bo možen ribolov v samem mestu. In kot krona vsega, ravno nasproti klavnice čez Lahinjo stoji na tisočletnih temeljih cerkva sv. Duha; arheološka izkopavanja, ki po-

Odločno proti pouku v soboto

Izjava SSS Brežice

Odločno nasprotujemo ponovnemu uvajanju sobotnega pouka v slovenskih šolah. V razmehar, ko je polovica vseh zaposlenih žensk, neposredno v šolah pa znatna večina, ko se slabšajo materialni pogoji življenja, ko je mlada generacija podvržena stalnim pritiskom različnih dnevnopolitičnih manipulacij, bi bilo uvajanje sobotnega pouka protidružinski in protiotroško dejanje in nov neutemeljen eksperiment z mladimi generacijami.

V našem šolskem sistemu je marsikaj narobe in smo še daleč od Evrope. Toda, ali je sobotni pouk pogoj za vstop v to Evropo? Probleme šolstva vidimo popolnoma drugače: v nujnosti povečanja deleža družbenega proizvoda za izobraževanje, v uvajanju zunanjega ocenjevanja, v izboljšanju materialne oskrbe šol, v povečanju sredstev za izpopolnjevanje učiteljev itd.

Ti pomisleki ne pomenijo, da z nikakrno potrebo o tem, katere vzgojne in izobraževalne oblike kaže organizirati na šolah tudi ob sobotah; predvsem pa bi morali šole tudi ob sobotah in nedeljah odpreti za ljudi. Zato je skrajni čas, da vlada predloži skupščini koncepcijo in strategijo razvoja vzgoje in izobraževanja, poročilo o stanju šolstva ter nacionalni program izobraževanja, namesto da razburja učence, starše, učitelje in ostalo javnost s strokovno nedodelanimi domisljicami, kakršna je ta o sobotnem pouku.

Občinski odbor
Socialistične stranke Slovenije
Brežice

pisma in odmevi

Nismo pesimisti

K fotografiji v DL

Ob sliki in komentarju pod njo, bil namenjen pustnim prireditvam v Kostanjevici, na zadnji strani Dolenjskega lista 14. februarja se nam je zdelo, da moramo tudi mi, ki že leta pripravljamo to prireditev, nekaj povedati. Iz članka veje namreč toliko pesimizma, da tega ne moremo združiti s pustovanjem, ki je klub vsemu še vedno polno dobre volje in smeha.

Povedati moramo, da smo v Kostanjevici tudi letos zelo uspešno in nič manj veselo izpeljali praznovanje »šelm«. Posebej je potrebno poudariti, da štiridnevni program prav vsako leto nesebično podprejo skoraj vsi prebivalci Kostanjevice, saj predstavljajo njihovi prostovoljni prispevki znaten materialni delež, ki je potreben za izvedbo prireditve. To dejstvo tudi najbolj obvezuje slehernega od članov Pforcenhausa, ki v dvomesečnih pripravah žrtvujejo veliko svojega prostega časa.

Vrhunec našega programa je vsakokor občni zbor Pforcenhausa v ponedeljek zvečer v Kulturnem domu. To je pravzaprav celovečerna predstava s skeči, glasbenimi in plesnimi točkami, ki jih pripravi posebna samostojna skupina vodorbu. Prav ta skupina, ki šteje okrog dvajset članov, je dokaz, da jih je »dolenjskih Benetkah« še vedno nekaj, ki imajo čas tudi za te stvari.

Na svidenje na praznovanju »šelm« v letu 1992!

ODBOR
PFORCENHAUSA

Janez Glad

Pred kratkim so na kočevskem pokopališču položili k večnemu počitku Janeza Glada iz dolnje Brige pri Kočevski Reki. Rojen je bil leta 1889 v vasi Rake nad Kolpo v bližini Dolnje Brige. Skromna kmetija ni mogla preživljati vseh in si je služil kruh s krošnjarnjenjem po Jugoslaviji. Na Dolnjo Brigo se je preselil leta 1929, kjer se je tudi poročil in ustvaril družino, ki je štela kar osem otrok.

Že ob začetku zadnje vojne se je pridružil domoljubom, ki so se uprli okupatorju. Vse do osvoboditve je Gladova družina nesebično pomagala partizanom in udeležencem osvobodilnega boja. Niso ga ustrahovali zverinski poboji partizanov in aktivistov OF na bližnji Preži, v Borovcu in drugod. Po vojni je služboval v enotah narodne zaščite, nato pa je do upokojitve leta 1965 delal kot kmetijski in gozdarski delavec.

Ciril Cimprič, ki se je ob odprtjem grobov v imenu KS Kočevska Reka in borcu NOV poslovil od enega najstarejših krajanov, je poudaril, da je bil pokojni Janez prijatelj in prijatelj, saj jim je rad pomagal, sicer pa je živel neopazno in umirjeno.

NIKO ŠUŠTARIČ

Človek, glej, glej in se — čudi

Še druga plat medalje ob preurejanju cerkve sv. Lenarta (kloster)

Verniki župnije sv. Lenarta (kloster) smo bili na 3. postno nedeljo preselečeni, saj smo pred našo cerkvijo opazili direktorja Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine v Novem mestu (v nadaljevanju Zavod), kako deli nam vernikom svoje pismo. Še bolj pa smo se čudili, ko smo pismo prebrali do konca. Čuden se nam je zadel ta način komuniciranja, saj se nam je s tem zadel izpostavljen ugled Zavoda, ki na ta način komunicira z javnostjo.

Zakaj pravzaprav gre? Ljudje smo zidali in še zidamo svetišča zaradi smela, da v njih čim lažje ustvarjamo stik z Bogom, v katerega verujemo. Tudi p. Alfonz Furlan v svoji Zgodovini frančiškanske cerkve v Novem mestu (1937, str. 3) pravi naslednje: »Zaradi vernikov, ki so zahajali v to cerkev... so moralni cerkve povečati.« (Podčrtala V. S. in J. K.)

Verniki župnije sv. Lenarta smo med zadnjimi, ki po 25-ih letih uresničujemo navodila II. vatikanskega koncila (1962—65) o svetem bogoslužju. Ta navodila govorijo tudi o ureditvi cerkvenega prostora. Ne gre zgolj za oltar, ki

bo obrnjen k ljudstvu, in za primernejšo ureditev prezbiterija, ampak za funkcionalnejšo preureditev celotnega cerkvenega prostora. Do enakih zaključkov je pripeljala javna predstavitev preureditvenih del v župnijski cerkvi med verniki spomladi leta 1990, na kar opozarja tudi pismo direktorja novomeškega Zavoda. To pomeni, da so na Zavodu že takrat vedeli za naša hotenja, in ne šele od 15. februarja 1991, kot direktor navaja v drugem delu pisma vernikom.

Meniva, da bi moral Zavod že takrat samoiniciativno priskočiti na pomoč s svojo neizpodbitno strokovnostjo in usposobljenostjo za reševanje kulturnozgodovinskih objektov. Želiva tudi povedati, da je bil zdajšnji načrt izbran izmed več pripredel. Ta načrt je delo Franceta Kvaternika, arhitekta, ki ima na področju sakralne arhitekture bogate izkušnje. Naše mnenje, da mora biti načrt delo nekoga, ki se na versko vsebino objekta spozna, se je izkazalo za pravilno, saj smo iz pisma izvedeli, da je na Zavodu pripravljen drug načrt obnove naše cerkve, kjer »bi bil kakršnokoli pevski kor odveč«, »spre-

membra kora pa funkcionalno nepotrebnost«. Župljani v župniji s štirimi pevskimi zbori in dolgoletno koncertno tradicijo pač najbolje vedo, ali kor potrebujejo ali ne, o funkcionalnosti pa so svoje mnenje povedali pevci in zborovodje, ne pa ljudje, ki gledajo orgle od spodaj navzgor.

Tako se je glede na mnenje vernikov, sklepe župnijskega pastoralnega sveta, ocen Gospodarsko — umetnostnega sveta slovenske frančiškanske province sv. Križa v Ljubljani in na priporočilo generalnega vizitatorja p. dr. Bernardina Škuncne odločilo, da nadoknadimo 25-letno zamudo.

Najin namen ni ocenjevati strokovnost ene ali druge strani. Kot laika sva svoje povedala, ko se je izbral načrt. Želiva samo prispevati skromen delež k razjasnitvi celotnega problema obnove novomeške samostanske cerkve. To od naju navsezadnje zahteva tudi direktor novomeškega Zavoda, ko poziva kulturne ljudi naše župije. Kultura ljudi se vidi tudi v pripravljenosti na dialog.

VINKO SRPČIČ,
JANI KRAMAR

VIDA ŠUTEJ
OŠMŠN Črnomelj

Krščanski demokrati o svojem delu

Gost konference SKD bo minister Izidor Rejc

NOVO MESTO — V torek, 26. februarja, se je v prostorih SO Novo mesto sestala IO SKD Novo mesto. Obraavnval je dve aktualni temi. Prvi del je bil namenjen pripravi na letno konferenco. Člana pripravljalnega odbora Lojze Simončič in Jože Grill sta člana IO seznanila s scenarijem letne konference. V kulturnem delu konference bodo sodelovali pevci iz Otočca in družinski trio Novina. Slavnostni gost konference bo republiški minister za industrijo in gradbeništvo ter predsednik sveta SKD Izidor Rejc.

Druga tema sestanka je bila organizacija pogovorov s strankinimi strokovnjaki na določenih področjih. IO je prišel do zaključka, da bi bili ravno taki pogovori najprimernejši za seznanjanje širše dolenske javnosti s stališči stranke. Dogovorili so se, da bodo na teh pogovorih posebno pozornost posvetili socialni in davčni problematiki, socialni in šolstvu, gospodarstvu, medijem v demokratični družbi, v času Svetovnega slovenskega kongresa pa se bodo dotaknili tudi izseljenjske problematike. Ti večeri bodo potekali v Dolenjskih Toplicah, saj je Zdravilišče za te prireditve odstopilo svoj Mali salon.

V petek, 1. marca, pa se je sestalo vodstvo Mladih krščanskih demokratov. Seznanili so se s stališči starih kolegov, obravnavali pa so tudi svoje tekoče problematiko.

Novomeški krščanski demokrati želijo svoje člane in simpatizerje ponovno obvestiti, da imajo v prostorih SO Novo mesto, Novi trg 6, svojo pisarno, kjer vsak delavec od 8. do 15. ure sprejemajo vaše želje in pobude.

J. KRAMAR

Sneg naj se raje sam izogne trgu!

»Opravičilo« Komunalni

Od zadnjega večjega sneženja je že povsod skopnel sneg, in kot je zapisala naša Ena gospa, ga je mogoče videti le še na novomeškem Glavnem trgu. Kdo je pripravil te zaloge snega, se ve. Delavci Komunalne so očistili svoja parkirnišča vzdolž trga, niso pa snega odpeljali. Kot navaden bivalc tega mesta sem že pred tedni vprašal odgovornega delavca pri Komunalni Milana Pergarja, kakšna bo usoda tega snega. Odgovoril mi je, da mora odvoz posebej plačati izvršni svet občine oziroma njegovi organi. Sneg se je zatem topil in spuščal umazano vodo po parkirišču še naslednje dni.

V petek, 1. marca, je bilo na trgu snega še za nekaj samokolnic. V popoldanskem urah sem na obhodu srečal delavca Komunalne s samokolnico, v kateri je imel metlo in lopato. Stikal je za papirčki, kupčki snega ga niso zanimali. Vprašal sem ga, če bi si lahko utrgal nekaj minutk svojega čistilnega urnika in proti nagradi za lopato razkopal sneg. Takoj je pristal. Ko je nekajkrat lopato porinil vsneg in ga razgrnil v bližnjo okolico, se je mimo pripeljal njegov nadrejeni Slavko Janežič in dela takoj ustavil. Kričanje nad delavcem so slišali ljudje na trgu, še posebej je bilo omejeno moje ime. Delavec je ponižno zapustil prizorišče spora, njegov šef pa se je čez čas še enkrat pripeljal na trg, misleč, da ga delavec ne bo ubogal. Sneg je ostal na svojem kupu, delavec pa jih je za nameček še enkrat slišal. Snežne kope je razmetal šele potem, ko je končal svoj delavniki. Na koncu se podjetju Komunalni javno opravičujem, ker sem pomagal, da so kupi snega ob pločnikih hitreje zginili.

J. PAVLIN

- **Vlada v senci nestrpnih pričakuje dolgo, vroče poletje.** (Petan)
- **Usoda vsakega naroda temelji samo na lastni moči.** (Molte)
- **Kdor noče poslušati z ušesi, bo poslušal s hrbotom.** (Finski pregovor)

So Ribničani že zamudili tisti vlak?

Bo rešitelj tujec?

Vrabcu na stehi čivkajo o pomanjkanju nočitvenih zmogljivosti v Ribniški dolini. Glede na hiter gospodarski razvoj občine v zadnjih letih in vse večje število poslovnih partnerjev je to vprašanje vedno bolj aktualno. Vodstveni občinski organi so to vprašanje poskušali rešiti, vendar se je kot ovira (?) vedno pojavljalo vprašanje lokacije bodočega hotela. V Ribnici so svoj čas obstajala tri mesta za bodočo gradnjo hotela. Po eni različici naj bi razširili obstoječi hotel Jelka na 50 ležišč, in to z vključitvijo »Johanne hiše«, oziroma hotel naj bi stal blizu bodočega avtobusne postaje.

M. GLAVONJČ

Karitas ne prevzema dela centrov

Izpopolnjevanje v prostiškem domu na Kapitlju — Nekateri zmotno mislijo, da bo Karitas prevzela celo naloge, ki jih opravljajo centri za socialno delo

Karitas gre naprej! V soboto zvečer se je v prostiškem domu na Kapitlju na strokovnem izpopolnjevanju zbralo preko šestdeset ljudi, simpatizerjev župnijske Karitas. Srečanje in razgovor, ki je sledil po predavanjih, sta vodila predstavnik slovenske Karitas iz Ljubljane dr. Metka Klevišar in teolog Miro Tržan. Dobre volje in pripravljenosti za sodelovanje je dovolj, primanjkuje pa znanja in izkušenj, so ugotovili prisotni na tečaju.

V pepelnico sredo se začnejo posebni časi priprave na veliko noč. To je postni čas, kateremu kristjani posvečamo svojo pozornost. Za veliko ljudi ima postni čas dejansko predvsem prizov zdržka od mesnih jedi, vendar to ni bistvo posta. Pomembnejša so telesna in duhovna dela usmiljenja, ki dajejo človeku nove nagibe, nove razsežnosti, novo globino in nov smisel njegovega bivanja. »Ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici« (1 In 3, 18) je zapisal apostol Janez.

Bistveno Karitas je upanje, ki ga prinašamo ljudem, ki so v stiski in pomanjkanju, je v razgovoru kar naprej poudarjala dr. Klevišarjeva. Upanje je religiozna drža, ki spodbuja, ki pomeni videti možnost za naslednji korak.

POSLOVNOST MED BESEDAMI IN DEJANJEM

Zavarovalnica Triglav je javno objavila razpis za opravljanje del in nalog. Kaže, da je bila pri iskanju novih sodelavcev hitra in kvalitetna. Kakovost v tem primeru najverjetneje pomeni predčasno izbiro ustreznih kandidatov. Lahko, da ni šlo za tako prehiteno, toda način, kako so me obvestili, da me izmed kandidatov niso izbrali za razpisano delovno mesto, dopušča tudi domnevo o nekorektnosti postopka. Dopis, s katerim so mi sporočili sklep, so očito fotokopirali. Da bi nanj napisali še ime človeka, ki mu je sklep namenjen, torej moje, pa je bilo že preveč. Dopis so vložili v ovojnico in napisali nanjo naslov. Sicer z napako, ampak so ga. Zaradi omenjenih pomanjkljivosti pa se zastavlja vprašanje pravne veljavnosti omenjenega sklepa. Če je že pravno vse v redu, pa je še zmeraj nekaj narobe. Ni prav, da zavarovalnica, ki ljudi tako zavzeto oblega za visokodonečimi hvalami o svojih menda izjemno kakovostnih storitvah, tako malomarno in začetniško pozabi na neogibno področnost, v tem primeru na ime in naslov človeka, s katerim vendarle povsem uradno komunicira.

T. C.

Minister krši veljavno ustavo RS

Dr. Dimitrij Rupel na Bizeljskem s slovensko zastavo brez zvezde

Neenavadno je, če predsednik zakonodajne komisije skupščine — res v vlogi predstavnika stranke — izjavlja, da ne bo spoštoval veljavne ustave in poziva, naj državljani razobešajo zastavo brez zvezde. Toda če tako ravna uradni predstavnik države, to ni le neenavadno, temveč je to celo kršitev ustave, na katero je prisegel.

Včeraj smo na 3. TV Dnevniku RTV Slovenije videli in poslušali tiskovno konferenco ministrov za zunanje zadeve Republike Hrvaške in Slovenije. Minister dr. Rupel je imel pred seboj na mizi zastavo, ki ni uradna zastava Republike Slovenije.

Slovenija je vse manj pravna država. Uporaba zastave brez zvezde je le nov primer kršenja zakonitosti.

Protestiramo proti kršitvi ustavnosti in zakonitosti. Protestiramo proti pravici državnih organov, da od državljanov zahtevajo slepo zaupanje in ubogljivost, sami pa lahko nezakonitno kršijo ustavo in zakone. Protestiramo proti pravici Demosove večine, da si po svoji predstavi prikraja zakonitost.

MIRAN POTRČ, SDP

Govori se o obnovi in uporabi ribniškega gradu, kjer bi lahko pridobili 50 ležišč. V kombinaciji je še neka varianta, vendar se zdi, da so vse to za zdaj prazne želje Ribničanov, ki so verjetno zamudili vlak, imenovan nov hotel.

Svoj čas so obstajale pobude, vendar je manjkalo dobre volje, s katero bi uredili npr. 8 km oddaljeni ortneški grad ali dom na Travnici gori. Občinski organi so vztrajali pri vodstvu Jelke in Mercatorja, naj bi steklo ureditvenjevanje omenjenega projekta, vendar takratno vodstvo ribniškega trgovskega podjetja za to ni imelo posluha. Stike so navezali tudi z ljubljanskim Kompasom, vendar ta turistična agencija ni pokazala zanimanja za vlaganje v hotelske zmogljivosti. Po vsem tem kaže, da bi lahko pomagal edino še kapital kakega zasebnika ali tujega vlagatelja. V odgovornih občinskih organih pravijo, da bodo podprli vsako tako pobudo.

Izkustvo, da so ljudje osamljeni, bolni in da trpijo, nas v duhu Jezusa Kristusa pripravilo do tega, da postanemo bližnji tistim, ki potrebujejo našo pomoč. Bistvo te pomoči ni v tem, da delamo za bolne, za prizadete, za lačne in osamljene, ampak za bolnike, s prizadetimi, za lačne in osamljenimi itd... Včasih je dovolj, da ni ne stori, ampak da smo samo prisotni in da znamo poslušati. V človekovi naravi je tako, da je nekje lažje dati, kot pa prejjeti, kajti miloščina lahko tudi ponižuje, zato je prav, da pri delu v Karitas dopustimo, da tudi nam drugi pomagajo! To je namreč zelo vzgojno in koristno za pravilno razumevanje Karitas.

Slovenska in koroška Karitas se v svoji skromnosti in komaj začetem začetku delovanja sploh ne more in tudi noče primerjati s svojimi mogočnimi sestrami pri germansko in romansko govorečih narodih. V Sloveniji hočemo biti izvirni, izbrali smo svojo pot in delo, ki temeljita na prostovoljni podlagi s središčem vsega na področju župnije.

Trenutno družba pričakuje od Karitas več, kot zmore. Nekateri mislijo, da bo prevzela celo tiste naloge in dolžnosti, ki jih opravljajo Centri za socialno delo itd. To je popolnoma zgrešeno. Prevenstvena naloga Karitas je, da z dejanji in pomočjo razodevamo božjo dobroto. Zato smo polklicni! Vse druge je podrejeno temeljni. Karitas naj najprej vzgaja ljudi za solidarnost, za odpoved in premagovanje, za sposobnost prenašanja težav in trpljenja. Zato se začne vsaka pomoč najprej z osebnim srečanjem. Pri tem se globoko zavedamo, da pomoč zahteva spoštovanje in da je pomoč lahko sprejeta samo tam, kjer raste zaupanje. Torej gre za metodo upoštevanja sadoj sv. Duha, ki so: ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blagost, dobrotljivost,

zvestoba, kratkost in samoobvladovanje (Gal 5, 22). Karitas torej ni aktivizem, ampak najprej duhovno usposabljanje in poglabljanje.

Poleg graditve zaupanja in moči za samopomoč, izbranega cilja, našega lastnega odnosa in odnosa do uspeha, ki se ne da meriti, obzirnosti in spoštovanja dostojanstva sočloveka je pomembno tudi občestvo. Občestvo lahko doživimo samo takrat, če znamo biti diakonijsko usmerjeni. Kjer posamezniki združujejo svoje sposobnosti, izkustva, znanje in iznajdljivost, bodo močnejši za pomoč boljše izkoriščene. Zato delamo v župnijski Karitas skupaj, si prizadevamo za prijateljsko sodelovanje in gojimo dobro in prisrčno skupnost. Osnova za sleherno dejavnost Karitas je torej župnja, župnijsko oltarno občestvo.

Zdi se, da so danes do temeljev zrahljani medčloveški odnosi, da se v zadnjem času tako pogubno razraščajo v javnosti laži, podtikanja, namigovanja in obrekovanja. Kulture dialoga ne poznamo več. Simpatizerji Karitas v Novem mestu pa mislijo drugače. Ko so se v poznih sobotnih večernih urah vračali na svoje domove, so obogateli z novimi dožitvijo in spodbudami, bili trdno prepričani, da morajo postati ljudje upanja. V zaupanju v božjo pomoč in v prizadevanju za poštenost vseh ljudi bomo preživelj tudi te težke čase.

FRANCI KONCILLJA

Upokojenci o pravicah in obveznostih

Dvakrat kritika vladi

Na seji izvršilnega odbora Zveze društev upokojencev občine Novo mesto je predsednik Franc Košmrlj poročal o delu zveze v preteklem letu in predlagal programske usmeritve za leto 1991. V razpravi so ugotovili, da je zveza izvedla vse planirane naloge. Poudarili so, da je bilo najbolj uspešno in obsežno občinsko srečanje na Gorjancih pri Miklavžu, ki se ga je udeležilo okrog 2.500 upokojencev, in naslabej republiško srečanje na Rogli zaradi slabega vremena. Za koristna so ocenili tudi regijska posvetovanja, na katerih so obravnavali jeme, zelo pomembne za upokojence. Navzoči na omenjeni seji so kritično in z ogorčenjem ocenili vladino nezakonito trimesečno zadrževanje izplačila pokojnin v višini 14 odstotkov za november in december. Upokojenci se sprašujejo, ali zadrževanje izplačil ni v nasprotju z ustavo, varstvom človekovih pravic in proklamirano demokracijo v Sloveniji. Pri odtrovanju davkov država pa ne okleva. Upokojence moti, da so morali plačati davek tudi na znesek za krajevni samopispevek, torej na vsoto, ki je upokojenec ne dobi.

RUDI HRVATIN

TOMO ČESEN NAVDUŠIL NOVOMEŠČANE

Da so Novomeščani navdušeni nad podvigi alpinista Toma Česna, se je izkazalo tudi prejšnji torek, ko se je pred polno dvorano Doma kulture predstavil s svojim multivijskim predavanjem in posnetki filma o solo vzponu na Lhotse. Lhotse je točka, kjer se združijo, preseka oziroma staknejo črte zgodovine Himalaje, zgodovine svetovnega alpinizma, zgodovine slovenskega alpinizma in »zgodovine« Toma Česna samega. In mejnik v zgodovini alpinizma je z osvojitvijo južne stene Lhotseja začrtal prav Tomo Česna 24. aprila lansko leto. Njegova posebnost so solo vzponi v alpskem stilu in o njih pravi: »Sam si zamisliš, sam plezaš, sam odgovarjaš. Vržeš kamen, svojo željo in mu slediš. Vse, kar boš storil, je tvoje.« Nekaj svojega je podaril v torek tudi nam.

Majda Luzar

Jezikovne počitnice so uspešne

Z delovnega obiska na avstrijskem Koroškem, kjer je bil 8. in 9. februarja ožji organizacijski odbor Jezikovnih počitnic iz Novega mesta

S koroškimi soorganizatorji smo se dobili v domu v Tinjah (Tainach). Na programu smo imeli pospravo Jezikovnih počitnic 1990 in se pogovorili o vseh potrebnih aktivnostih za izvedbo Jezikovnih počitnic 1991.

Skupna ocena je bila, da so bile Jezikovne počitnice 1990 v Novem mestu uspešne kljub nekaj težavam in manjšim organizacijskim in drugim pomanjkljivostim. V letu 1990 so bile Jezikovne počitnice v Novem mestu organizirane drugič, in sicer v okviru kulturno-jezikovnega gibanja Slovenščina v Sloveniji oziroma Slovenščina moj jezik. Štirindvajset otrok od 10 do 15 let starosti je od 15. julija do 4. avgusta bivalo pri družinah in otrocih gostiteljev in obiskovalci jezikovnih pouk, ki je potekal na osnovni šoli na Grmu. Lažje premagovanje jezikovnih ovir, bogateje besednega zaklada slovensčine, uspehi in napredek pri izražanju so prinesli zadovoljstvo otrokom, staršem, učiteljem, gostitelji in organizatorjem. Vzpostavili pa so se tudi marsikateri prijateljski stiki med otroki in starši, ki so jih človeško približale Jezikovne počitnice. Koroška Krščanska kulturna zveza, pobudnica in soorganizatorica Jezikovnih počitnic, si vztrajno prizadeva, da bi bilo jezikovno gibanje odzivno in uspešno. Novomeščani, sorodniki v matični domovini, pa smo kot gostitelji in strokovni izvajalci Jezikovne počitnice z vso odgovornostjo in zavzetostjo vzeli za svoje.

V letu 1991 in v bodoče si bomo prizadevali, da bodo Jezikovne počitnice kvalitetne, kar najbolj po meri otrok, njihovih potreb, interesov in sposobnosti. Da bi omilili objektivne težave, je potrebno čimprej zbrati prijave udeležencev ob upoštevanju kriterija, da vsaj minimalno obvladajo slovensčino, pravčasno pridobiti družine gostiteljice v Novem mestu, poskrbeti za boljše obojestransko informiranost o udeležencih in družinah ter njihovih otrocih, da bi se stiki lažje, hitreje in kar najbolj harmonično vzpostavili.

Letos bo koroška stran že v februarju pripravila razpis za Jezikovne počitnice, ga poslala šolam in sredstvom obveščanja. Novomeščani pa bomo sli hkrati s Korošci v razpis po šolah in v Dolenjskem listu za pridobivanje družin. Letošnje Jezikovne počitnice bodo od 14. julija do 3. avgusta. Za odmevnost in utrjevanje Jezikovnih počitnic, za pridobivanje otrok na Koroškem, za spremljanje njihovih nadaljnjih uspehov pri slovensčini poleg staršev lahko veliko prispevajo učitelji. Učitelji slovensčine na avstrijskem Koroškem, ki so se udeležili tega posveta, so se izrekli za tovrstno sodelovanje in poudarili prednost Jezikovnih počitnic, da so v slovenskem okolju, v stiku z živim jezikom. Za marsikateroga koroškega otroka je slovensčina omejena le na čas pouka. Kjer se doma ne pogovarjajo slovensko, je le šola, ki daje otrokom slovenski jezik. Poudarili so pomen besednega zaklada v vsakdanjem življenju, v situacijah, ki jih šola ne nudi, lahkotnejšo uporabo slovensčine v pogovornem jeziku.

Ustrezna pozornost bo posvečena informiranju družin gostiteljic in otrok o tem, kako vzpostaviti in potrjevati odnose z vrstniki iz Koroške, o ciljih, nalogah in načinu dela Jezikovnih počitnic, o vlogi staršev gostiteljic, o vlogi otrok gostiteljic, o njih skrbi za jezik, kulturne odnose. Otroci in družine bodo izbrani skrbno in pretehtano, da bi bili med seboj kar se da dobro ubrani. Koncept Jezikovnih počitnic se ne bo spreminjal, se bo pa metodično, pedagoško in psihološko poglabljaj, upošteva predznanje, potrebe in interese otrok. Poleg jezikovnega pouka in glasbe potrebujejo otroci tudi telesno vzgojno učitelja za rekreacijo 2 uri dnevno. Jezikovne počitnice vodi prof. Jože Škofca, strokovno pedagoško mentor-

stvo pa opravlja prof. Vlada Erženova, ki bo organizirala strokovno izpopolnjevanje za pedagoške delavce, ki bodo letos poučevali na Jezikovnih počitnicah. Skupna ugotovitev je bila tudi, da je treba strokovno spremljati in vrednotiti delo Jezikovnih počitnic, o čemer bo potreben dogovor med slovenistično stroko in Sekretariatom za šolstvo ter organizatorji. Naslednji dan smo bili deležni gostoljubne pozornosti Korošcev. Predstavili so nam dejavnosti Doma katoliških duhovnikov v Tinjah in nam razkazali številne likovne umetnine v njem. Na izlet h Gospe Sveti in h krnski cerkvi sta nas popremila dr. Janko Zerzer, šolnik in predsednik KKZ, in Nužej Tolmajer, tajnik KKZ. Zgodovinski in umetniški razlagi o zibelki slovenstva, ki nam jo je podal G. Zablatnik, zaveden in ponosen Slovenec, smo z užitekorn prislunili.

• **Pisma bralcev se nadaljujejo še na 15. strani.**

Mladinski klub?

Anketa med dijaki

Naši starši se mnogokrat pritožujejo nad nami, mladimi, češ da hodimo po lokalih in pohajkujemo po mestu. Ničnega pa se pravzaprav ne vpraša, če smo s tem sploh zadovoljni in če si želimo česa novega.

Povprašali sva dijake gimnazije in SŠTZU-ja, kako so zadovoljni in sedanjim stanjem in česa novega si želijo na področju kulture, športa in zabave v Novem mestu.

GIMNAZIJA

TINA, 15 let: »Mladi v Novem mestu imamo pravzaprav le zakotne lokale, kateri marsikomu izmed nas niso všeč. Izvrstno je, da je zdaj odprt plesni center, sicer pa rada hodim k pevskemu zboru. Za kulturo mislim, da je še kar poskrbljeno!«

GASPER, 18 let: »Nisem zadovoljen s tem, kar imamo mladi v Novem mestu. Pogrešam mladinski klub, pa tudi lokal z jazz glasbo. Sicer pa je sramota, da Novo mesto nima lastnega gledališča. Saj imamo dvakrat na mesec predstavo v Domu kulture, vendar mislim, da bi morali narediti boljši izbor.«

IRENA, 17 let: »Za zabavo v Novem mestu ni dovolj dobro poskrbljeno. Veliko stvari bi spremenila. Mladi bi potrebovali dom, ki bi imel več prostorov; v nekaterih bi se vrtela različna glasba—disco, rock, na primer. V njem bi bil lahko tudi prostor za balet, standardne plesne, fitness center, gledališko delavnico. Moral bi biti tudi poseben prostor, kjer bi se zbirali, vendar bi moral biti ločen: posebej za kadilce in posebej za nekadilce.«

SAŠO, 18 let: »Zabavo si naredim sam, sicer je v. V mestu grem lahko le v kino. Za šport pa so kar v redu pogobji, včasih so bili slabši.«

SŠTZU

SANJA, 16 let: »Beda. Želim si kakšno spremembo. Manjka mladinski klub, gledališče... Tudi prodajalna s hamburgerji bi prav prišla, nekaj v stilu RIA, ki je v Ljubljani.«

MARE, 18 let: »Treba je pohlaliti Vovka, ker je odprl plesno salo in je vsako soboto ples. V Novem mestu bi morali imeti tudi več koncertov znanih skupin, da nam ne bi bilo treba hoditi drugam. Preveč je tudi teh zakotnih lukenj. Želim si kulturnega lokala s kulturnimi cenami.«

JANI, 17 let: »Pustni ples v Športni dvorani je bil kar v redu. Tudi plesi v Pizzeriji so super. Sicer pa me v mestu moti predvse to, da se skoraj vse zapre okoli 22 ure. Glede športa pa mislim, da je pre malo teniških igrišč.«

DUŠAN, 18 let: »Mesto je 'pod'. Mladi si želimo kakšnega disca in pa več trgovin, saj imamo res majhno izbiro. Mladi pravzaprav nimamo kam iti. Sam si želim drsališče, boljše športno dvorano, bazen. Sicer pa so mi všeč plesi, ki so v Pizzeriji.«

Vsi upamo, da želje ne bodo naletele na gluha ušesa in bomo končno dobili mladinski klub, katerega si pravzaprav vsi najbolj želimo.

HELENA GABRIELČIČ
BARBARA RIZVANOVIC

Brežiški liberali so se odločili

za odločen odgovor

Sklepi in stališča seje

Izvršilni odbor Liberalno demokratične stranke Brežice je v ponedeljek imenoval novega v.d. predsednika stranke, da bi povečali operativno učinkovitost stranke. To funkcijo bo do rednih volitev opravljal Jože Baškovič, neprofesionalni podpredsednik SO Brežice. Na seji smo sprejeli tudi več drugih sklepov in stališč:

1.) V osnutku občinskega proračuna za leto 1991 so bistveno premalo upošteevane prednostne panoge v občini. Obrt in drobno gospodarstvo sta zajeta v izredno majhnem obsegu, delež sredstev za kmetijstvo se je v primerjavi z letom 1990 zmanjšal za več kot 100 odstotkov in nasploh je razvoj gospodarstva razviden samo v prvi varianti osnutka, ki predvideva izdajo obveznic občine Brežice.

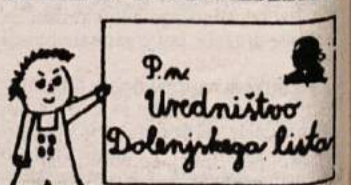
2.) Iz osnutka proračuna izhaja tudi podcenjujoč odnos do političnih strank v občini, saj predlagani obseg sredstev ne zagotavlja primerne delovanja in je zato za občinski odbor LDS nesprejemljiv.

3.) V zvezi z zadnjimi dogodki v občini Brežice se nam nehotе vsiljuje misel oziroma dvom, da nekdo uporablja zelo dvomljive poti za doseg svojih političnih ciljev. Posamezni postopki, ki niso dosegljivi javnemu preverjanju, so verjetno »popolnoma slučajno« usmerjeni zoper posameznike iz določenih političnih strank. Trdno smo prepričani, da je samo skupščina mesto, kjer se rešujejo politična vprašanja. Namerno ustvarjanje negativnega javnega mnenja brez trdnih dokazov je način političnega boja, ki ni vreden demokratičnega skupščinskega sistema. Morebitne pobudnike takih nepolitičnih postopkov smo zato dolžni opozoriti, da bomo reagirali odločno in neugodno.

Izvršilni odbor
LDS Brežice

- **Politika zmeraj pade na izpitni demokracije pri humorju in satiri.** (Dektes)
- **Vsakoršno moč prepoznamo samo prek ovir, ki jih je sposobna premagati.** (Kant)

MLADI DOPIŠNIK

KULTURNI TEDEN

Teden kulture. Zanimive ure pouka: zabavno spoznavanje slovenske kulture in dediščine. Igre, smeh, pesniki, ki pišejo svoje verz, in njih zaljubljena srca. Pestrost povsod, glasba, petje prelepih, a mnogokrat pozabljenih ljudskih pesmi, ki so jih peale babice in dedki. Zanimiv likovni pouk. Lepi ornamenti, panjske končnice. Svečanost. Literarni večeri. Proslave. Zalostno spoznanje. Ne pojem več pesmi, ne slikamo lepih ornamentov, ne poznamo kulture govora. Spomini umirajo, ponos hira. Življenje hiti dalje. Kje si Slovenec?!

ALEŠ PLUT, 8. c
XII. SNOUB Bršljan
Novo mesto

SREČANJE Z MARTINOM KRPANOM

S starši smo šli na romanje na Vrh k Sv. Trojici. Na cesti sem zagledala moža, ki sem ga videla v neki knjigi. Nisem se mogla spomniti, kdo je ta mož. Čez nekaj časa so ljudje okoli mene začeli vzklizavati: »Martin Krpan, Martin Krpan!« Spoznala sem ga. To je bil velik in močan mož z velikimi črnimi brki. Začela sva se pogovarjati. Povedal mi je veselo novico: »Pravkar sem bil na Dunaju, kjer sem se bojeval v Bradovsem.« Rekel je tudi, da mu je odšel glavno in za nagrado dobil možno cekinovo pismo, v katerem piše, da lahko preveža angleško sol. Cestnata sem mu za zmago. Na koncu mi je rekel: »Pridi še kdaj na Vrh.« Poslovila sva se in odšla vsak na svoj konec.

ANA TREMPUS, 6. a
OŠ Vinica

DAN ŠOLE — Ne glede na vsa ostala dogajanja, življenje v šoli teče po ustaljenem redu. Uram pouka in zbravnosti sledijo ure sprostitve in razvedrila. Tako je bilo tudi v sredo, 27. februarja, ko smo praznovali dan šole. (Foto: Borut Pelko)

Je strokovni sodelavec kradel?

I. P., strokovni sodelavec direktorja žužemberškega Keka, naj bi lani ukradel več sto tisoč kondenzatorjev

Slovenski kriminalisti so napovedali razmahu gospodarskega kriminala nezprosen boj. Tudi novomeška UNZ v tem ni izjema, pričujoči zapisi govorijo o nekaterih v zadnjih mesecih na Dolenjskem odkritih primerih tovrstnih kriminalnih dejanj, katerih »avtorji« so praviloma vodilne osebe delovnih organizacij, podjetij ali trgovin.

ZUŽEMBERK — Dolgo se je v žužemberškem Keku samo šušljalo, naposled so govorice postale vse glasnejše in prišle na ušesa direktorju tamkajšnje tovarne keramičnih kondenzatorjev. I. P. iz Ljubljane, sicer strokovni sodelavec direktorja Keka, naj bi spretno vnovčeval svoje znanje in položaj, vse seveda na škodo delovne organizacije. Ko direktorju po nekaj poskusih le ni uspelo razčistiti početja I. P., pri čemer je slednji vztrajno odklanjal sodelovanje, je poklical na pomoč novomeško UNZ. Kriminalisti so imeli kaj videti, dokazi, do katerih so prišli, so bili kmalu dovolj trdni, da so lahko zoper I. P. podali tudi kazensko ovadbo temeljnemu javnemu tožilstvu.

Ljubljancina I. P., strokovnega sodelavca direktorja Keka, so osumili kaznivih dejanj zlorabe položaja in pravic odgovorne osebe. Možakar naj bi bil 11. aprila lani iz prostorov žužemberškega Keka na skrivnostnem način odpeljal nič več

in nič manj kot kar 313.700 tehnično oporečnih kondenzatorjev z oznako T7 in K2P v skupni teži 56,6 kilograma, nadalje pa še 126 kilogramov odpadnih kondenzatorjev v obliki čipov in za nameček še 5108 popolnoma brezhibnih keramičnih kondenzatorjev različnih tipov. Vrednost ukradenega blaga je ogromna, v tistih mesecih je znašala 790.843,00 din, ker pa je inflacija znova opravila svoje, prevedemo to številko še v nam bližjo valuto: 112.977,67 DEM.

● O opisanem dogajanju v žužemberškem Keku tačas po besedah novomeškega temeljnega javnega tožilca Nika Brčljaka preiskava še teče, ko bo ta končana, bo tudi jasno, ali je primer »zrel« za obtožnico in obravnavo pred sodiščem.

S tem pa ovadba še ni končana. I. P. naj bi bil 22. marca 1990 iz skla-

dišča nevarnih snovi, za katerega investicijsko ureditev je bil odgovoren, organiziral odvoz najmanj 170 litrov dušikove kisline. Možakar je bil v svoji stroki doma, vedel je, da takšna količina kisline vsebuje najmanj 12 kilogramov srebra. Vrednost tega početja je bila lanskega marca ocenjena na 16.800 din, prevedeno v marke je to znašalo 2.400 DEM. Ob I. P. pa se je v postopku znašel še J. D., prav tako iz Ljubljane. Kazenska ovadba govori, da naj bi bil 25. aprila 1990 ob 14. uri na željo I. P. oziroma njegove žene vso količino že omenjenih kondenzatorjev odpeljal z osebnim avtomobilom do svoje vrtno ute v Ljubljani in jo tam skrnil. Ovadba pravi, da je J. D. moral vedeti, kako so kondenzatorji ukradeni.

Skrivnost je še, kaj naj bi I. P. s kondenzatorji takšnih in drugačnih tipov počel, eno pa je na dlani: kot strokovnjak na tem področju se v take vrste tveganje zagotovo ni spustil kar tja v en dan. Morebiti bo končni odgovor prinesel nadaljnji postopek.

BOJAN BUDJA

NOVA MOČ V BOJU S KRIMINALOM — 1. marca je bila v prostorih novomeške UNZ manjša slovesnost, na kateri so »ustoličili« novega načelnika oddelka za zatiranje kriminalitete (OZK). To mesto je namreč v petek zasedel Zdenko Prizmič, v dolenjski policiji ne neznano ime, še pred leti je bil namreč vodja oddelka za zatiranje gospodarskega kriminala na UNZ Novo mesto, zadnja leta pa je kot direktor splošnega in kadrovskega sektorja služboval pri Cestnem podjetju Novo mesto. Petkove zamenjave sta se udeležila tudi Robert Rožar, vodja operativne na upravi za zatiranje kriminalitete pri RSNZ, in Mitja Klavara, namestnik republiškega podsekretarja za notranje zadeve. Slednji se je ob tej priložnosti zahvalil tako Zdravku Červu, ki je posle načelnika novomeškega OZK opravljal zadnja dva meseca, kot njegovemu predhodniku Jožetu Perku, ki je to počel zadnjih nekaj let; obema gredo zasluge, da so novomeški kriminalisti že lep čas med najučinkovitejšimi v republiki. Tako je na posnetku Zdravko Červ (levo), ki se vrača na svoje staro delovno mesto vodje sektorja za zatiranje klasičnega kriminala, in Borut Likar, načelnik UNZ Novo mesto (v sredini), nazdravila novemu načelniku OZK Zdenku Prizmiču (desno). Slednji je v prvi vrsti napovedal neizprosen boj gospodarskemu kriminalu, ki mu tudi na Dolenjskem vse bolj rastejo peruti. (Foto: B. Budja)

POTA IN STRAHOVOTA

dežurni poročajo

SMREKA POTRGA LA ŽICE — 21. februarja okoli 8. ure je neznanec podiral smreke v gozdu, Dolenjem Podšumberku. Škoda je bila dvojna: ena od smrek je namreč padla tudi na telefonske žice medkrajne linije in jih pretregala, tako da je bil kar šesturni zastoj.

TAT V SPALNICI — Neznani storilec je v času med 23. in 25. februarjem stopil v spalnico Marije Bizjan v Šentlovrencu in iz omare zmaknil 4 tisočake in osebne dokumente.

VLOM V VIKEND — V noči na 23. februar je nekdo na Lazah pri Hrastju vplomil v vikend Jožeta Hraštarja iz Ljubljane. Odnasel je le namizni prt in kilogram kave. Škode je za 800 din.

OB DVIGALKO IN REZERVNO KOLO — Na parkirišču gostišča v Gorenjem Vrhopolju je 3. marca med polnočjo in 3. uro stal osebni avto Zdravka Avsa s Pahe. Neznani predrznec je z vozila ukradel dvigalko in rezervno kolo, oboje vredno vsaj 2.000 din.

KJE JE TORBICA? — 3. marca med 11.45 in 12.30 je neznan storilec v gozdu pri Gorenjem Kamenju vplomil v osebni avto Ljubljancina Mirana Bogataja in iz vozila odnesel žensko torbico z dokumenti in denarjem. Škode je kar za 11 tisočakov.

IZGINIL RADIOKASETOFON — Neugotovljenega dne v letošnjem letu je nekdo na Malem Vinjem vrhu nepovabljen stopil v vikend Novomeščana Janeza Blažiča. Od vseh ponujenih dobrot mu je bil najbolj všeč radiokasetofon, katerega vrednost je med brati podrgluri tisočak.

VZEL TORBICO Z DOKUMENTI — 25. februarja med 17.10 in 17.20 je nekdo vplomil v pred pokopališčem v Smehehu parkirani osebni avtomobil Novomeščanke Vanje Gazdova. Iz vozila je izginila torbica z dokumenti; škode je za 3 tisočake.

STROJ ZAGRABIL ROKO

ZUŽEMBERK — Jože Vidmar iz Brezovega Dola pri Žužemberku je 2. marca popoldne na tistem domu s strojem izdeloval zobtrebce. Ko je les vstavil v stroj, ga je slednji zagrabil za rokavico leve roke in mu jo poškodoval. Poškodba je bila taka, da je moral iskati zdravniško pomoč v ljubljanski bolnišnici.

MALO VOZIL S KATALIZATORJI

KOČEVJE — Služba za tehnične in preventivne preglede motornih vozil pri prevoznikem podjetju »Avto Kočevje«, je minulo leto izvršila pregled 10.822 motornih vozil. Zaradi tehničnih pomanjkljivosti so odklonili potrditev za 3.115 motornih vozil. Po oceni te službe se je v minulem letu tehnično stanje vozil znatno izboljšalo (za nekaj nad 30 odstotkov) zaradi tega, ker je bilo v tem obdobju lažje kupiti vozila kot prejšnja leta.

Oproščen po petih letih

Novomeško sodišče je ustavilo postopek zoper bivšega direktorja TZO Žužemberk Franca Gerdena

TREBNJE, ŽUŽEMBERK — Franc Gerden je bil svojčas direktor žužemberškega TZO Suha krajina, ki je deloval v sklopu Mercatorja — KIT Kmetijska zadruga Krka Novo mesto. Casi Gerdenovega direktoriranja sodijo tja v leto 1985, ko se je nadenj zgrnil temen oblak. Obtožbe so se vrstile ena za drugo, naposled so njegovo TZO zajeli začasni ukrepi družbenega varstva. Gerden je bil odstavljen, zoper njega pa celo uveden kazenski postopek. Ostal je brez službe, selil se je zdaj sem, zdaj tja, bil suspendiran, nato mu je bila dana objuba, kako bo postopek ustavljen, če delovno razmerje prekine kar sam. Gerden je to storil, toda postopek je tekel naprej.

In zakaj sploh te vrstice? Zato, ker je postopek, kateremu je svojčas tudi Dolenjski list namenil nekaj prostora, danes končan; v sklepu preiskovalnega sodnika Temeljne-ga sodišča Novo mesto črno na belem piše, kako se kazenska preiskava zoper Franca Gerdena iz Trebnjega in dve njegovi bivši sodelavki ustavi. Gerdenu je kazenska ovadba očitala nevestno gospodarjenje, »v letih 1983 in 1984 naj bi kot direktor žužemberške TZO očitno za nemarjal svojo dolžnost pri uprav-

OSTAL BREZ PALCA

TREBNJE — 27. februarja okoli 20.15 je prišlo v trebnjskem Trimu do delovne nezgode, v kateri se je poškodoval 41-letni Mihailo Lazič iz Trebnjega. Slednji je na krožni žagi rezal letve, pri tem pa je roka zdrsnila pod list žage, ki mu je odrezal desni palec.

DONOSEN VLOM V TRGOVINO

SUHOR — V noči na 28. februar so neznan storilec vplomil v trgovino KZ na Suhorju. Plen, ki so ga našli v skladišču, ni bil od muh. Odnegli so večje količine raznih cigaret in žganih pijač, tako da so trgovci oškodovani za okoli 10 tisočakov.

Slovenija

Moja dežela.

Vedno več je nezdrave vode

Onesnažena voda najeda prikriti in na daljše obdobje zdravje ljudi — Nujni so ukrepi

RIBNICA — Eden sklepov zadnje seje zborov občinske skupščine Ribnica je bil, naj izvršni svet prouči možnosti za ozdravitev vode in občini in nakaže finančne potrebe ter rešitve.

Razprava o pitni vodi je potekala ob poročilu inšpekcijskih služb. Tako poročilo sanitarne inšpekcije govori o povečanem številu črevesnih obolenj v Loškem Potoku, Lazcu, Podpreški in Dragi (o čemer smo podrobneje že poročali) o vdoru zemljin v vodovod Kočevje-Ribnica, o gnojnici v vodovodu Zamostec itd. Vodnogospodarska inšpekcija opozarja na nevarnost one-

snaževanja iz Inlesovih lakirnic, in to potokov pa tudi voda, iz katerih se napajajo vodovodi. Podobna nevarnost grozi z divjih in dovoljenih odlagališč odpadkov, saj še nobeno ni primerno urejeno. Veterinarska inšpekcija pa opozarja, da že desetletja ni bil opravljen niti en tehnični pregled novih hlevov, prav odpadne vode iz hlevov pa so možni onesnaževalci podtalnih voda in torej tudi pitne vode.

V razpravi so se vsi strinjali, da je treba preprečiti nadaljnje onesnaževanje voda in ozdraviti že onesnažene vode. Nekateri so zahtevali tudi kaznovanje tistih, ki so v nasprotju z veljavnimi predpisi dovoljevali obratovanje objektov, ki onesnažujejo vode, in ostro ukrepanje proti onesnaževalcem. Kmalu pa se je izkazalo, da hitri ukrepi in rešitve niso možni, saj bi ob zaprtju vodovodov ostalo veliko ljudi, vrtecev, šol, podjetij itd. brez vode, z zaprtjem obratov, ki onesnažujejo, pa bi ostalo brez dela in sredstev za preživljanje veliko zaposlenih in njihovih družin.

J. PRIMC

MLADINCI SE OBOROŽUJEJO

RIBNICA — 8. februarja okoli 8.30 je 15-letni D. F. iz Ribnice vplomil v hišo Jožeta Ovna v Gornjih Lepovčah in vzel pištolo ter 67 nabojev zanj, razen tega pa še 50 nabojev za malokalibrsko puško. 10. februarja je bilo med 2. uro in 2.45 vplomljeno v dom JLA v Ribnici. 16-letni B. D. iz Ribnice je vzel službeno pištolo, last vodnika Mitka Spasova, in dva nabojnika s po 8 naboji. Oba »paravojaška« mladinci so miličniki že po nekaj urah prijeli, ju razorožili in orožje vrnili lastnikom. Oba tatista sta dobra znanca miličnikov in so ju hitro odkrili. Prvi je bil tako neroden, da je na kraju tatvine pozabil dežnik, last stare mame.

PETARDA PADLA ZA OVRATNIK

NOVO MESTO — Nepredvidnost svoje vrste si je pred dnevi privoščil mladoletni Novomeščan G. K. V zrak je namreč vrgel prižgano petardo, slednja pa je padla za ovratnik njegovega sovrstnika D. V. in tam eksplodirala. D. V. je moral zaradi opeklin iskati zdravniško pomoč v novomeški bolnišnici.

Stopiške odplake pretijo vodi

Med največjimi novomeškimi onesnaževalci so tačas odplake iz Stopič

ČRNOEMLJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Kar težko bi pričakovali, da lahko inšpektor, ki več kot polovico svojega časa porabi za delo v raznih komisijah, lokacijskih obravnavah, tehničnih in obrtnih pregledih, komisijah za registracijo dejavnosti zasebnih podjetij in še čem, zadovoljivo opravi tudi svoje osnovno poslanstvo. Pa vendar rezultati kažejo, da je vodnogospodarski inšpekciji

Uspelo jim je prispevati ne tako majhen del odgovora na vprašanje, zakaj nekdanja dolenska zelena lepota reka Krka cveti. Danes vemo, da so temu vzrok velike količine hranljivih snovi v reki na eni strani in onesnaženje na drugi; najsi gre za umetna gnojila in škropiva ter hidromelioracije ali za odplake iz naselij, ki so vse bolj problematične. Omenimo le Žužemberk, Dvor, Sela, Dolenjske Toplice, Stražo, Prečno, Mirno Peč, Stopiče, Sentjerne in Škocjan. Nemara bi lahko na spisek naselij, ki s svojimi odplakami že kar alar-

mantno ogrožajo naravno ravnovesje, dodali še kakšno. Najbolj v nebu vpijejo je danes — tako pravijo vodnogospodarski inšpektorji — primer Stopič, iz katerih se neprečistene odplake zlivajo v vodonosnik in tako najbolj neposredno ogrožajo glavni vir pitne vode v novomeški občini.

Sicer pa je novomeški seznam onesnaževalcev reke Krke že več let več ali manj isti. Ob Novoteku, katerega industrijske odplake niso priključene na »S« kanal in s tem na osrednjo čistilno napravo, ter Krki, za katero je nujno predčiščenje njenih odplak pred priključkom na centralno čistilno napravo, so tu še žužemberški Keko, straški Novoles, Dinos in IMV Novo mesto, Sentjernejska Iskra ter klavnica v Škocjanu. Na podobnem spisku najdemo v črnomaljski občini, kjer je ob pitni vodi najbolj ogrožena reka Lahinja s svojim življenjem, Belt, Belsad, KZ Agroservis, semiško Iskro in seveda klavnico KZ Črnoemelj, ki slej ko prej ostaja eden osrednjih problemov; z njo je povezan lanski množični pogin rib v Lahinji. In če k vsemu temu pristoje še mestne odplake, ki so brez čiščenja speljane v Lahinjo, potem ni čudno, da ta nekdo idilična belokranjska rečica vse bolj postaja umazan in zasmrjan kanal.

In kako je v Metliki in Trebnjem? Prvo mučijo neučinkovita čistilna naprava v Rosalnicah, predčiščenje tehnoloških odpadnih vod iz Beti ter seveda

neurejeno, bolje, nedograjeno odlagališče odpadkov s svojimi izcednimi vodami. V Trebnjem se ubadajo z druge vrste problemi. Se zmeraj ni v celoti raziskan pogin rib v Temenici, sum je, da so ga zakrivilo galvanske odplake. Zato pa je jasno, kaj je zakrivilo pogin v reki Mirni. Pomanjkanje kisika in previske koncentracije organskih snovi, pripravljenih na razkroj, je pripisati premajhni zmogljivosti čistilne naprave na Mirni. Na dlani je torej, da bosta morali tako Kolinska kot Dana zagotoviti predčiščenje svojih tehnoloških odplak. Sicer bo lanski pomor dobil še kakšnega brata.

B. B.

SOPOTNIK PODLEGEL POŠKODBAM

BIČ — 26. februarja ob 7.35 se je 29-letna Ida Slapšak iz Ljubljane peljala z osebnim avtom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Biču je zaradi vožnje preblizu desnemu robu ceste zapeljala v vodni propust, nato na travnati nasip in bankino, trčila v kovinsko drsno ograjo, ki je bila pred mostom, naposled pa zletela prek mostu in s prednjim delom avtomobila tresčila v travnati nasip, kjer se je vozilo prevrnilo. Voznica in sopotnik, 39-letni Jože Slapšak iz Ljubljane, sta padla iz vozila, Jože je hudim poškodbam podlegel na mestu nesreče, Ida pa je bila hudo ranjena. Gmotno škodo so ocenili na 120.000 din.

Rdeči petelin ljubi sobote

Lani v Sloveniji kar 2.601 požar — Že dve leti zapored največkrat gori ob sobotah

LJUBLJANA — Resda so podatki zadnjih pet let kazali, da se bo število požarov bržkone tudi lani povečalo, toda takšnega skoka ni v Sloveniji nihče pričakoval. Predvidevanja so govorila o številu 2.000, kar bi bilo že nad predlansko bero, zato pa je končno število 2.601, kolikor je bilo požarov lani v Sloveniji, osupnilo vse.

Tej številki dodajmo, da jih je bilo 1.303 brez večje škode, v ostalih pa je škoda znašala kar 718,5 milijona dinarjev. Nemara se to, da je v lanskih požarih umrlo 22 oseb, med njimi tudi dva poklicna gasilca, poškodovanih pa je bilo 43 oseb. Med najbolj ogroženimi območji so po številu požarov Maribor, Ljubljana, Celje, Kranj, Koper in Nova Gorica, med tistimi triindvajsetimi občinami, kjer so zabeležili nadpovprečno število požarov, pa najdemo tudi Novo mesto. Lanski podatki kažejo, da so v skoraj 44 odstotkih goreli gradbeni objekti in v 48 odstotkih gozdovi, travniki, polja in smetišča. In sedaj k najpomembnejšemu spoznanju leta za nami: človekova malomarnost je zanesla 46,5 odstotka vseh požarov; za odstotek je enak že nekaj let; med krivci najdemo na naslednjih mestih naravne pojave, otroško igro z ognjem in požige.

In ker smo pravkar zakorakali v mesec marec, naj ne bo odveč opozorilo, da je prav ta mesec že vrsto let tisti, ki največ prispeva k črni požarni beri. Lani so bili marca v Sloveniji kar 704 požari, ali skoraj 28 odstotkov vseh. Zanimivo, da je lani najmanjkrat gorelo

septembra, ko je bilo vsega 99 požarov. Med dnevi je požarno najbolj ogrožena sobota, najmanj torek. Rdeči petelin pa najraje zakikirika med 9. in 24. uro, ko je bilo lani kar 82 odstotkov vseh slovenskih požarov. Gasilci na take vrste statistike dajo bolj malo, še predlani je namreč kazalo, da je požarom najmanj naklonjena nedelja. Zato pa se velja tem bolj zamisliti nad spoznanjem, zakaj je prav sobota tista, ki že dve leti zanesljivo vodi med dnevi, ki je največkrat gorelo.

KRONIKA NESREČ

MED VOŽNJO SE JE PODRLO NASLONJALO — 41-letni Ramiz Amidi iz Velikega Trnovca, začasno na delu v Švici, se je 2. marca ob 18.40 peljal z osebnim avtom Ford Atunus po magistralni cesti iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Mokricah si je voznik med vožnjo popravil naslonjalo sedeža, toda ročica je pri tem zdrsnila iz utora in naslonjalo se je podrlo. Amidi je izgubil ravnotežje in oblast nad vozilom, ki je preko levega voznega pasu zapeljalo na bankino, trčilo v travnati nasip, nato pa se večkrat prevrnilo. Amidi se je v nezgodi hudo poškodoval, enako tudi sopotnik Isema Isa iz Velikega Trnovca. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici, škode na zvitih pločevini

pa je za 50 tisočakov. **TRČIL V STOJEČI TOVORNJAK** — 40-letni Ivo Lamešič, začasno na delu v Avstriji, je 1. marca ob 23. uri peljal osebni avto Mercedes po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Biču je na vozišču dovoljo okvare stal tovornjak s priklopnikom. Prevelika hitrost je bila kriva, da Lamešič svojega vozila na mokri in spolzki cesti ni mogel pravi čas ustaviti. Trčenje je bilo tako silovito, da se je Mercedes zagotavljal v zadnji del priklopnika. Pri tem je bil laže ranjen voznik Lamešič, uglešopnica Ika Ulješič, laže pa Ruzica Uglešič. Vsi trije so zdravijo v novomeški bolnišnici, materialno škodo pa so ocenili kar na 91.000 din.

1. kolo play offa za naslov državnega prvaka: Partizan — Pionir 3:0 — Povratno srečanje odigrano včeraj — Kočevke v nevarnih vodah

odbojka

rokomet

PLAY OFF ZA NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA, I. KROG: PARTIZAN—PIONIR 3:0 (12, 5, 7) Pionir: Jovič, Gavrilović, Povšič, Brulec, Smrke, Petković, Goleš, Tražvičan, Berger, Marič.

OSTALI REZULTATI: Bosna—Crvena zvezda 3:0, Vojvodina—Spartak 3:0, Mladost—Željezničar 3:0.

Povratne tekme so bile odigrane včeraj, morebitne tretje pa bodo v soboto.

II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 11. KOLO: POREČ—LIK KOČEVJE 3:0 (5, 3, 7)

LIK Kočevje: Vernig, Letnar, Ogrič, Turk, Ibrahimović, Klun, N. Brški, Hočevar, Drobnič, M. Brški. LEŠTICA: 1. Pula 22, ...7. LIK Kočevje 8, 8. Celje 6, 9. Nova Gorica 6, 10. Poreč 4.

Kočevke igrajo v naslednjem kolu doma z Jedinstvom Elir.

I. SOL, ženske, 15. KOLO: PIONIR—MEŽICA 0:3 (—, 7, —, 4)

Pionir: Barun, Ostroveršnik, Kučera, Hočevar, Fabjan, Koncejla, K. Vernig, J. Vernig, Poreber, Hlača.

LEŠTICA: 1. Koper Cimos 28... 5. Pionir 18 itd.

Novomeščanke v soboto gostujejo v Koprju.

namizni tenis

II. ZVEZNA LIGA, moški, 9. KOLO: ILIRIJA—NOVOTEHNA 5:4, 10. KOLO: MERKUR—NOVOTEHNA 5:2

LEŠTICA: 1. Strojna Maribor 26, 2. Bosna 26... 5. Novotehna 12, 6. Ilirija 10, 7. Jajce 10, 8. Mundus 10, 9. Merkur 8, 10. Vitez Vitkom.

SRL, moški, 15. KOLO: INLES RIKO—FERROTEHNA 34:16 (12:9) Inles Riko: Lapajne, Djokić 2, Mohar, Šilc 3, Marolt, Mihelič 5, Lesar 5, Tomšič 6, Fajdiga 6, Škaper, Jurič 5, Pajnič 3.

KRŠKO—DOBOVA 15:21 (8:10) Krško: Brodnik, Kekič 1, Keše, Verstošek, Iskra 3, Voglar 1, Rakar 1, Pirč, Urbanč 8, Kozinc, Novak 1, Božič.

Dobova: Jurkas, B. Levec 3, R. Levec, Bratanič, Kranjc, S. Deržič 3, I. Deržič 1, Glaser 8, Blažič 1, Večerič 3, Žibert 1, Skufca.

STTRUDARJ—LIPLAST GROŠUPLE 21:20 (10:11) FL LEŠTICA: 1. STTRudar 27, 2. Pomurka Bakovci 24, 3. Inles Riko 22... 10. Dobova 12, 11. Velika Nedelja 10, 12. Ormož 7, 13. Krško 5, 14. Emens Dol — 4.

Pari prihodnjega kola: Ormož—STTRudar, Liplast Grošuplje—Inles Riko, Pomurka Bakovci—Krško, Dobova—Jadran itd.

košarka

Play off za vstop v I. SKL, ženske, 5. KOLO: LABOD—SENTVID 56:32 (25:15)

Labod: Šetina 3, Zupančič 7, D. Verstošek 16, Zagar 16, Seničar 1, Počrvina 2, J. Verstošek 11.

V soboto igrajo Novomeščanke v Celju z Metko.

Play off za vstop v I. SKL, moški, 3. KOLO: ŠENTJUR—PODBOČJE 58:97 (39:39)

Podbočje: Krošelj 32, Krajcar 24, Vego 18, Rozman 13, Krivokapič 6, Jurečič 4, Gramc, Strgar.

V soboto ob 19.30 igra Podbočje doma s Polzelo.

PRIZNANJE TUDI DOLENJSKEMU LISTU

LJUBLJANA — Ob 40-letnici Kegljške zveze Slovenije je bila pred dnevi v Ljubljani slavnostna seja, na kateri so podelili priznanja najzaslužnejšim za razvoj športnega kegljanja pri nas.

Med dobitniki priznanj so bili tudi »Dolenjski list«, Robert Romih (posmrtno), Vinko Rodič, Agustin Avbar in Niko Goleš.

Novomeščani so se včeraj brčkone poslovlili od play offa, kaj več s takšno igralstvo zaslediti ni bilo pričakovati.

Oslova naloge vodstva kluba je ta čas najti vsaj tri okrepitve, s katerimi bi se pionirjevi enakovredno kosali v A 1-ligi s Spartakom, Željezničarjem in Bosno; Partizan, Vojvodina, Mladost in Crvena zvezda bodo verjetno zanje pretrd oreh. Tekmo v Beogradu so zategadali Novomeščani izkoristili za skok v Novi Sad, kjer so potekali pogovori o prestopu nekaterih igralcev Vojvodine v Novo mesto.

Rezultati pogajanj ta čas še niso znani, brčkone pa bo o njihovi upešnosti odločala mošnja za novci.

In kako je bilo v ostalih ligaških tekmovaljih? V II. zvezni ligi se Kočevkam ne piše najbolje. V soboto so namreč gladko z 0:3 izgubili proti zadnjemu vrstniku Poreču. Pogled na lestvico kaže, da se igralke Lika kaj lahko znajdejo med ekipami, ki se bodo še ogorčeno borile za obstanek. Še jeseni je kazalo, da sta ekipi Celja in Poreča trdno zasidrani na dnu lestvice, nekaj njihovih zadnjih zmag ju je povsem približalo Kočevkam.

Slednje torej čaka zelo vroča pomlad, še posebej, če jim bo v soboto spodletelo na domačem parketu, ko igrajo proti vrsti Jedinstva Elir.

Vse bolj očitno je, da nekaj škriplje tudi pri Novomeščankah, članicah I. republiške lige. Ne le zato, ker so s 0:3 izgubile sobotno tekmo doma proti Mežici, pač pa vre že dalj časa med nekaterimi igralkami.

Bojda niso zadovoljne s trenerjem Andrejem Prahom, nekaterimi njegovimi odločitvami in vodenjem ekipe. Dobro bi bilo, ako bi o tem kakšno rekla tudi klubska uprava. Pionirjevske so namreč na nekaj tekмах dokazale, da so sposobne premagati prav vsakega nasprotnika.

Zadnjih nekaj kol pa dokazujejo prav nasprotno: da jih namreč lahko vsaka ekipa premaga. B. B.

BREŽIŠKI STRELCI ŠESTI

TRZIN — S sobotnim finalom v Trzinu se je končalo letošnje tekmovanje v republiški dopisni ligi v streljanju s standardno zračno pištolo. Strelska družina IMV Brežice je s šestim mestom dosegla lep uspeh, njihov najboljši posameznik Robert Kranjc pa je s 567 krogi osvojil bronasto medaljo.

Za zmagovalcem je zaostal vsega en krog. E. SEČEN

REKORDNA UDELEŽBA

KOČEVJE — Rednega mesečnega šahovskega vikend turnirja, ki je bil 3. marca v Kočevski Reki, se je tokrat udeležilo kar 36 tekmovalcev, zmagal pa je Jurkovič (Ravna Gora) pred Šerčičem (Reka) in Ivčičem ter Podkoritnikom (Kočevje).

Pokrovitelj tega turnirja je bilo Posestvo Snežnik, naslednjega, ki bo 7. aprila v hotelu Pugled, pa bo zasebnik Ivan Čuk iz Kočevja. I. STANIČ

Odločil je drugi polčas

Košarkarjem Podbočja na široko odprta vrata v I. SKL — V soboto doma s Polzelo — Le papirnatosti možnosti labodovk

NOVO MESTO, PODBOČJE — V soboto so se nadaljevala tekmovanja v play offu za vstop med najboljše republiške košarkarske lige. Igralci Podbočja so vse bliže svojemu največjemu uspehu, medtem ko imajo igralke novomeškega Laboda za vstop v I. SKL le še teoretične možnosti.

V tretjem kolu moškega play offa so košarkarji Podbočja gostovali v Sentjurju in premagali istoimeno ekipo kar s 97:58. Resnici na ljubo dodajmo, da prvi polčas ni kazal takšen razplet. Gostitelji so bili Podbočju vseskozi za petami, na odmor pa sta ekipi odšli celo z neodločenim izidom.

Toda nadaljevanje je pokazalo pravo razmerje moči: Franc Krošelj in sotovarši so kot za stavo polnili kot domačinov in zasluženo slavili. S to zmago je Podbočje ta hip zanesljivo najbližje I. SKL, zelo verjetno jim bo ta liga po soboti še bližje, saj v srečanju s Polzelo, ki se bo pričelo ob 19.30, pričakujejo zvesto zmago. Brčkone bo za Podbočje odločilna tekma v Idriji, katere pa ne smemo izgubiti z več kot dvajsetimi točkami razlike.

Veliko slabše kaže dekletom novomeškega Laboda. Resda so v soboto doma ugnale Sentvid s 65:32; tokrat je njihove upe pokopala zmaga Metke v Murski Soboti proti Pomurju. Možnosti Novomeščank za vstop v I. SKL so tako zelo omejene. J. PAVLIN

VSI NASLOVI OSTALI DOMA

STARI TRG — Tukajšnji šahovski dom je pripravil še eno nadvse uspešno prireditve, gostil je namreč pionirske prve dolenjskih občin. Gostitelji se niso pokazali le kot vzorni organizatorji, pač pa predvsem kot dobri šahisti, saj so po desetih letih znova pobrali prav vse naslove. Ekipa Starega trga, za katero so igrali Vukeličeva, Kapševa, Madroničeva, Vergova in Šmalclevja, je med mlajšimi pionirskimi zmagala pred Mirno Pečjo, med mlajšimi pionirji so bili T. Koba, Butala, Konda, Simičič in Golobar boljši od Kočevja in Mirne Peči, v konkurenci starejših pionirsk. Mihičevića, Medvedova, J. Kobetova, Obrovnikova in Lindičeva pred Mirno Pečjo in Višnjo Goro ter med starejšimi pionirji V. Šterbenec, M. Šterbenec, Starc, Vukelič in Ivčič pred šahisti Kočevja in Višnje Gore.

Med mladimi pionirskimi ekipami je bila tudi ekipa iz Celja, ki je v soboto doma s Polzelo zmagala z 56:32. Zmagovalcem je zaostal vsega en krog. E. SEČEN

Med mladimi pionirskimi ekipami je bila tudi ekipa iz Celja, ki je v soboto doma s Polzelo zmagala z 56:32. Zmagovalcem je zaostal vsega en krog. E. SEČEN

gati prav vsakega nasprotnika. Zadnjih nekaj kol pa dokazujejo prav nasprotno: da jih namreč lahko vsaka ekipa premaga. B. B.

PARTIZAN PREMOČAN NASPROTNIK — Najsi so Jovič, trener Leszek in drugi trener Babnik (od leve proti desni) še tako stikali glave, jim proti beograjskemu Partizanu kaj več od častnega poraza ni uspelo izriniti. Brez dvoma pa je omenjena trojka najzaslužnejša, da si je Pionir sploh priigral nastop v play offu in prihodnjo sezono igranje v A 1-ligi. (Foto: B. B.)

Četrtnina dneva oddana triatlonu

Igor Kogoj vsakodnevno vadi od 5 do 6 ur

NOVO MESTO — Šele tri mesece živi in dela novomeški triatloni klub, pa vendar je njegovo ime že seglelo izven občinskih in celo državnih meja.

Tako vsaj pravi Igor Kogoj, ki živi v Frankfurtu, od nedavnega pa je član novomeškega kluba. »Pritegnil me je pristop do dela v Novem mestu, njihov program, perspektive, osebnost sem celo prepričan, da bosta Andrej Svet in prof. Tone Strniša s svojim delom dosegla, da bo Novo mesto sčasoma postalo triatloni center Slovenije,« pravi Kogoj, ki ga ljubitelji te športne zvrsti brez dvoma še kako dobro poznajo.

Čeprav se je s triatlonom kot tekmovalce seznanil šele leta 1985 na Bledu, je odletel nanizal ogromno uspehov. Povsem se je triatlonu predal v zadnjih treh letih, lani je zavojoval njega celo pustil službo in triatlon mu danes pomeni vse. Že dvakrat je nastopil na svetovnem prvenstvu na Havajih in obakrat dosegel vidno uvrstitev; lani je bil celo edini Evropejec in eden redkih vzvodnih Jugooslovanov, ki je to naporno prizkušnjo opravil do konca in se uvrstil v prvo desetiško sedeljučnih tekmovalcev iz vsega sveta.

»Pri nas ni pravih možnosti za trening triatlona,« pravi, »zato sedaj vadi v Frankfurtu pri tamkajšnjem klubu. Tam ima kar šest članskih moštev. Sam sem član prve tričlanske ekipe, s katero sem bil lani na kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo v Rothu; med 180 ekipami smo zasedli drugo mesto.«

Doseči kaj takega ni morda enostavno. Igor za take in podobne rezultate trenira vsakodnevno 5 do 6 ur, tedensko preplava 12 do 15 kilometrov, opravi 500 kilometrov vadbe s kolesom in preteče 60 do 80 kilometrov. Ta čas je na 10-dnevnih pripravah v Pulju, od tam se bo vrnil na trening v Frankfurt, že aprila ga čaka nekaj pripravljalnih duatlonov (tek — kolo — tek), maja bo nastopil na treh triatlonih v Italiji, junija na tekmovalstvu parov v Avstriji in Nemčiji.

Igor Kogoj na cilju svetovnega prvenstva na Havajih.

V obeh nastopih tokrat praznih rok

Namiznoteniški igralci novomeške Novotehne dvakrat izgubili

NOVO MESTO — Po enotedenskem premoru se je v soboto in nedeljo nadaljevalo prvenstvo v II. zvezni namiznoteniški ligi. Igralci novomeške Novotehne so nekoliko nepričakovano ostali praznih rok na gostovanju v Ljubljani in v Kranju; tako Ilirija kot Merkur sta si s temi točkami kar krepko opomogla v boju za obstanek.

Pogled na lestvico celo kaže, da tudi Novomeščani nimajo več povsem mirnega sna, čeprav se je zdelo, da jim mesta v sredini lestvice nihče več ne more ukrasti. Prav to je bilo verjetno krivo, da je vodstvo kluba v ekipo uvrstilo tudi Vertuša, kateremu sta bila nastopa v Ljubljani in Kranju krsta v zveznem ligaškem tekmovanju. Sicer pa poglejmo posamezne izide: ILIRIJA—NOVOTEHNA 5:4 (Rebič—Jamšek 0:2, Šarlah—Vertuš 2:0, Zajtl—Oeri 0:2, Zajtl—Jakobčič 2:1, Šarlah—Oeri 2:1, Zajtl—Jamšek 0:2 in Rebič—Jakobčič 2:1); MERKUR—NOVOTEHNA 5:2 (Kuntner—Jamšek 1:2, Tomc—Vertuš 2:0, Jeraša—Oeri 2:1, Tomc—Jamšek 0:2, Kuntner—Oeri 2:1, Jeraša—Jakobčič 2:0, Tomc—Oeri 2:0).

ILIRIJA — ŠK Milan Majcen je pred dnevi pripravil letošnje občinsko ekipno in posamično prvenstvo sevniških pionirjev in pionirk. V ekipnem seštevku je med mlajšimi pionirkami zmagala Loka I, med mlajšimi pionirji prav tako Loka I, pri starejših pionirkah Sevnica, enako tudi pri starejših pionirjih. Posamično pa je med mlajšimi pionirkami zmagala Volaričeva (Loka) z 9,5 točke, sledijo: Vinkler 9, Grlic (obe Sevnica) 8 itd.; med mlajšimi pionirji je bil vrstni red naslednji: 1. Glavač, 2. Zakošek (oba Sevnica), 3. Imperl (Loka), starejše pionirke: 1. Koren (Sevnica) 3, 2. Krošelj (Boštanj) 2, 3. Kunšek (Sevnica) 1; starejši pionirji: 1. J. Radej, 2. A. Radej (oba Blanca), 3. Dernač (Sevnica). J. BLAS

KARATEISTI PREVERILI SPOSOBNOSTI

NOVO MESTO — V novomeški športni dvorani je bilo pred dnevi tekmovanje in testiranje članov novomeškega Karate kluba. Po besedah trenerja Šemse Šehiča (pogovor z njim pripravljamo za eno prihodnjih števil) je ekipa dobro pripravljena, delo mladih temelji v prvi vrsti na vzgoji, tako bo načrtno delo že kmalu obrodilo sadove. Poglejmo še rezultate tekmovanja; do 1 kyua je med nosilci rumenega pasu zmagal Jurišič, pred Turkom in Ivandičem, med dekletki pa Šribarjeva, pred Jankovičevno, Finkovo in Turkovo; do 2., 3. in 4. kyua so po kategorijah zmagali Balaban, Lazar in Djurič, v demonstraciji pa Preskar, Repše, Koljanin in Oklešen.

ZMAGA KOŠARKARJEV ČRNOMLJA

ČRNOMELJ — V prvi tekmi play offa za vstop v I. SKL je ekipa Črnomlja ugnala Etiketo iz Žirov s 95:74 (36:34). Strelci za gostitelje: Žunič 30, Vipavec 18, Gavranovič 15, Kloučar 11, Čerkovnik 9, Weiss 8, Kocjan 4. V naslednjem kolu igra Črnomelj v Kranju s Šenčurjem.

Med mladimi pionirskimi ekipami je bila tudi ekipa iz Celja, ki je v soboto doma s Polzelo zmagala z 56:32. Zmagovalcem je zaostal vsega en krog. E. SEČEN

Med mladimi pionirskimi ekipami je bila tudi ekipa iz Celja, ki je v soboto doma s Polzelo zmagala z 56:32. Zmagovalcem je zaostal vsega en krog. E. SEČEN

Posavski derbi dobila Dobova

Boleč poraz Krčanov na domačem parketu v 15. kolu SRL — Zanesljiva zmaga Inlesa Rika — Kočevska Oprema tokrat počivala

Igralke Kočevske Opreme so bile v 17. kolu prvenstva II. zvezne lige proste, česar pa njihove največje tekme v boju za obstanek k sreči niso izkoristile. Tako ostaja še naprej na predzadnjem mestu s šestimi točkami, dve več pa imata Burja Centrocoop, ki je v soboto doma ostala praznih rok proti Velenjčankam, in mariborski Branik, ki je prav tako doma izgubil proti Mlinotestu. Prav s slednjim pa Kočevke igrajo to soboto.

Brez odmora so se nadaljevali obračuni za točke v prvi republiški moški ligi. Boj za vrh je slej ko prej že odločen, čeprav je v soboto le malo manjkalo, da bi ga Grosupeljčani znova naredili zanimivega. V Trbovljah so bili namreč na pragu podviga v srečanju z Rudarjem, vendar je slednjemu uspelo vknjižiti načrtovani točki in si tako praktično že zagotoviti naslov prvakov. Sicer pa je kolo minilo brez presenečenj.

Ribničani so doma igrali s Ferrotehno; v prvem polčasu je kakih 50 gledalcev videlo pravo mučenje žoge, v drugem so gostitelji zaigrali tako, kot znajo. Gostom so nasuli v mrežo kar 34 zadetkov, prejeli pa jih vsega 16; z izjemo Moharja, Marolta in Škaperja so se v listo strelcev vpisali

za vrh je slej ko prej že odločen, čeprav je v soboto le malo manjkalo, da bi ga Grosupeljčani znova naredili zanimivega. V Trbovljah so bili namreč na pragu podviga v srečanju z Rudarjem, vendar je slednjemu uspelo vknjižiti načrtovani točki in si tako praktično že zagotoviti naslov prvakov. Sicer pa je kolo minilo brez presenečenj.

PO DVEH KOLIH METLIKA

NOVO MESTO — Po dveh kolih kegljške lige OKZ Novo mesto vodi s štirimi točkami Metlika, toliko jih ima tudi Novo mesto, brez točk pa so še Trebanji in Črnomelj. Med posamezniki trenutno vodi Zeljo Goleš pred Hutarjem in Simčemer (vsil Metlika). V tretjem kolu se bodo pomerili Novo mesto in Metlika ter Rudar in Mercator.

Še bo na stopničkah!

Nataša Bokal na potepanju po Beli krajini

BELA KRAJINA — Klub prijateljev televizije iz Vinice, ki ga vodi Jože Stegne, je minulo sredo za Belokranjske spet pripravil presenečenje: v goste je povabil ta čas najboljšo smučarko Natašo Bokal in njenega trenerja Jožeta Drobniča.

V gostilni Petra Badovinca na Jugorju so goste čakali harmonikaš, pišanič, pogača, karampanpoli in drugo. Po dobrodošli se je karavana odpočela v metliško Vinsko klet na pokonjnih poznih trgatveh, zatem pa je pot peljala do Novotekovega obrata v Vinici. Tu so Natašo pričakale delavke obrata in šolarji iz viniške osnovne šole, ki so športnici pripravili tudi nekaj točk kulturnega programa. Sicer pa je imel glavno besedo pokrovitelj potepanja po Beli krajini, Avtohub iz Kočevja, ki je Bokalovi za vsako letošnjo zmago obljubil lepo nagrado, Natašo so tokrat izročili televizor, Jože Drobnič pa je dobil umetniško grafiko. Potepanje se je končalo z BALCEM DOLENJSKEGA LISTA

Nataša Bokal Drobnič

v hotelu Smuk v Semicu, kjer je bila vsa karavana gost tamkajšnjega podjetnika in menedžerja Jožeta Liparja. Tu je bilo tudi nekaj več časa za pogovor z Natašo in njenim trenerjem Jožetom Drobničem, Dolenjecem iz Dobregopolja.

Nataša, ki je bila rojena 9. maja, bo letos dopolnila 24 let. Že v lanskem sezoni je šestkrat osvojila točke svetovnega pokala, na začetku letošnje sezone je pokazala odlično pripravljivost. Triumf je doživela na tekmi za Zlato lisico v Kranjski Gori, ko je pr-

NATAŠA MED VINIŠKIMI ŠOLARJI — Najbolj so se njenega obiska razveselili viniški šolarji. Kar precej časa je preteklo, da se je podpisala vsem, ki so to želeli. (Foto: J. P.)

Št. 10 (2168) 7. marca 1991

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 8. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.20 in 15.05 — 0.50 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
KLUB KLOBUK
SIMENON, TV naniz., 7/13
11.10 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
18.10 ZGODBE O POLUHCU,
lutkovna igrica, 4/12
18.25 PASJA PRIPOVED ALI
KAKO JE BILO..., češka naniz.,
5/6
18.55 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 ŠKANDALI, angl. dok. serija, 3/4
21.15 POPOLNI VOHUN, angl. nadalj.,
2/7
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. naniz., 3/24
SVETLOBA DNEVA, amer. film
0.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Maribor — 19.00 Videomeh — 19.30
Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Oči
kritike — 21.10 Koncert simfonikov
RTV Slovenija, 2. del — 22.20 SP v atle-
tiki (posnetek) — 0.20 Pred Pesmijo
Evrovizije — 0.50 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otro-
ke) — 10.00 Šolski program — 12.00 Po-
ročila — 12.10 Video strani — 12.20 Sa-
telitski program — 15.05 Mali trg (opera)
— 16.10 Video strani — 16.45 Poročila
— 16.50 TV koledar — 17.00 Šolski pro-
gram — 17.30 Hrvaška danes — 18.15
Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otro-
ke) — 18.45 Polna hiša (amer. naniz.,
12/13) — 19.10 Risanka — 19.30
Dnevnik 1 — 20.00 Prvi koraki (amer.
film) — 21.45 Dnevnik — 22.05 Ekran
brez okvira — 23.35 Duoprija (zabavno-
glasbena oddaja) — 0.25 Poročila

SOBOTA, 9. III.

SLOVENIJA 1

8.10 — 2.20 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI
8.35 TV MOZAIK
8.35 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 3. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK
9.10 ŠTIRIDESET ZELENIH
SLONOV (1/7)
9.30 ČEBELICA MAJA
9.55 NOVINARSKÉ ZGODBE:
ŠPORTNO POROČILO, češka
naniz.
10.05 ZGODBE O POLUHCU
10.20 ALF, amer. naniz.
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.45 PERISKOPOV RAČEK
12.25 SLOVENSKA KUHINJA
Z ANSAMBLOM BRATOV AV-
SENİK, 10/10
14.15 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 PLAVA TRAVA ZABORAVA,
ponovitev
15.50 ŽARIŠČE, ponovitev
16.20 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 ČUDEŽ V VALBYJU, danski film
18.30 ZDAJ PA PO SLOVENSKO
18.55 ŽE VESTE?
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 X 3
20.35 EVROPA 90, zabavnoglasbena
oddaja
20.55 SARAJEVO: IZBOR POPEVKE
JRT ZA PESEM EVROVIJZE,
1. del
22.00 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.15 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. naniz.,
2/30
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
8/21
SOSEDA, amer. film
2.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

12.55 Videonoc (ponovitev) — 16.55 SP
v atletiki (prenos) — 21.00 Filmske
uspešnice: Pirati (franc. film) — 22.50
Yutel — 23.50 Satelitski programi

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30
Spored za otroke — 10.00 Izbor šolskega
programa — 11.30 Danes skupaj —
12.00 Izbrali smo za vas — 13.00 Tarzan
in njegova družica (amer. film) — 14.40
Mikser M (zabavna oddaja) — 15.15
Sedmi čut — 15.25 Ciklus kratkih filmov
B. Marjanovića — 15.40 Narodna glasba
— 16.10 TV teden — 16.25 Poročila —
16.30 TV draža — 18.00 Berači in sinovi
(TV nadalj., 8/13) — 18.55 Risana serija
— 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor
tedna — 20.15 Zabavna oddaja — 20.55
Sarajevo: izbor popevke JRT za Pesem
Evrovizije, 1. del — 22.00 Športna sobota
— 22.20 Dnevnik 2 — 22.40 Izbor po-
pevke JRT za Pesem Evrovizije, 2. del —
23.40 Fluid (zabavnoglasbena oddaja) —
0.25 Poročila

NEDELJA, 10. III.

SLOVENIJA 1

8.25 — 0.40 TELETEKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
PASJA PRIPOVED ALI KAKO
JE BILO..., ponovitev češke naniz.,
5/6
10.15 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
do. serija, 1/12
10.45 MUPPET SHOW
11.10 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAM-
BEL KRT
11.40 OBZORJE DUHA
12.05 ZNANI UMETNIKI V CIRKU-
ŠKI ARENI, 2. del
12.55 VIDEO STRANI
13.10 RETROSPEKTIVA ROLLING
STONESOV, angl. dok. film
14.40 SAGA O FORSYTHIH, angl. na-
dalj., 8/26
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 CAPABLANCA, kubansko-sovjet-
ski film
18.35 DOLENJSKI SPLET, otroška
folklorna oddaja
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 DONATOR, nadalj. HTV, 2/3
20.55 ZDRAVO
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.55 SOVA:
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
9/21
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 16.55 SP v atletiki
14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik
— 20.00 Okavango - dragulj Kalaha-
rija (angl. poljudnoznan. oddaja, 2/3) —
20.55 Kajkavske popevke — 21.45
Športni pregled — 22.15 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar —
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke —
12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poroči-
la — 13.05 Daktari (amer. naniz.) —
13.55 Družinska oddaja — 14.25 Nedelj-
sko popoldne — 18.45 Risana serija —
19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 —
20.00 Dramski program — 20.50 Tuja
dok. serija — 21.40 Dnevnik 2 — 22.00
Glasba za lahko noč — 23.00 Športni
pregled — 23.45 Poročila

PONEDELJEK, 11. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.55 in 14.25 — 1.00 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
10.45 VIDEO STRANI
14.40 VIDEO STRANI
14.50 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
ZDRAVO
18.30 SPORED ZA OTROKE
RADOVEDNI TAČEK
ALF
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 STRTA MLADOST, drama TV
NS
21.40 OSMI DAN
22.25 DNEVNIK 3
22.45 400 LET SLOVENSKE GLAS-
BE, 10. oddaja
23.35 SOVA:
AVTOŠTOPAR, amer. naniz.,
11/16
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
10/21
0.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ža-
rišče — 20.30 Po sledih napredka —
21.05 Sedma steza — 21.25 Rezervirano
za šanson — 21.45 Satelitski programi —
22.45 Yutel

TOREK, 12. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.30 in 14.10 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI

9.00 TV MOZAIK

9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 ŠOLSKA TV
ZEMLJEPISNE POSEBNOSTI,
4/14
10.50 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 5. lekcija
11.15 SEDMA STEZA
11.35 OSMI DAN
12.20 VIDEO STRANI
14.35 MOZAIK, ponovitev
ANGLEŠČINA - FOLLOW ME,
5. lekcija
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK - ŠOLSKA TV
18.05 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VČERAŠNJE SANJE, angl. na-
dalj., 3/7
21.00 NOVOSTI ZALOŽB
21.10 JAZZ FESTIVAL V MONTRE-
UXU, 4. oddaja
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA: FC HAGGARD, angl.
naniz., 2/7
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
11/21
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 19.00 Naša pesem — 19.30
Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Žre-
banje lota — 20.35 Umetniški večer: Hol-
lywoodski uporniki (amer. dok. film) —
22.00 Yutel

SREDA, 13. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.50 in 14.35 — 0.40 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIVŽAV
9.50 STRTA MLADOST, drama
TV NS
10.50 VČERAŠNJE SANJE,
angl. nadalj., 3/7
11.40 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
SLOVENIJA - POČITNICE, dok.
oddaja, 1/6
17.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME

20.05 FILM TEDNA

38, avstrijski film
21.40 DNEVNIK 3, VREME
22.00 FLUID, 2. del zabavnoglas-
bena oddaja
22.45 SOVA:
ALF, amer. naniz. 28/39
TWIN PEAKS, amer. nadalj.
12/21
V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 2/12
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 19.25 SP v umetnostnem
drsanju
16.00 Satelitski programi — 18.30 Slo-
venci v zmeštvu — 19.00 Studio Maribor
— 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče —
20.30 Opera, balet — 21.50 Mednarodno
delavsko gibanje (6/8) — 23.10 Svet po-
ročja — 23.55 Yutel

ČETRTEK, 14. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.45 in 14.35 — 23.55
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
11.35 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 MOZAIK, ponovitev
15.30 ŽARIŠČE, ponovitev
16.00 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
17.05 ŽIVAL - ČLOVEK, 3/5
17.55 POSLEDEH NAPREDKA
18.35 SPORED ZA OTROKE
MLADE
18.55 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 SIMENON, TV naniz., 8/13
21.05 TEDNIK
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
VSE RAZEN LJUBEZNI, amer.
naniz., zadnji del
TWIN PEAKS, amer. nadalj.
13/21
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 19.25 SP v umetnostnem
drsanju
16.00 Satelitski programi — 16.30 SP
umetnostnem drsanju (posnetek) — 17.30
Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik —
20.00 Žarišče — 20.30 Zda pa po sloven-
sko, 5/10 — 20.55 Mali koncert — 21.10
Svet na zaslonu — 21.40 Komedija na
slovenskem odru: A. Brešan: Hudič na
lozofski fakulteti — 23.50 Yutel

Zakaj

Zavarovalnica Novo mesto, d.d.

- ker je dolensko-kočevska zavarovalnica
- ker je zavarovalnica, ki živi s svojimi zavarovanci
- ker pozna potrebe svojih zavarovancev
- ker ni samo zavarovalnica, ampak je tudi drugače prisotna v tem prostoru
- ker gradi poslovanje na zaupanju
- ker razvija korektne poslovne odnose
- ker je vaša zavarovalnica

Vsem ženam čestitamo za 8. marec!

Nosiš posledice, če delaš neumnosti

Odziv na verzice

Novinarji so zadnje čase vse bolj na udaru. Ob nezadovoljstvu v njihovem pisanjem se jih toži, vzame se jim akreditacija in podobno. Le redko pa se zgodi, da nezadovoljni posameznik o novinarju napiše pesmico. Nov trend pa je tak v deželi Kranjski ali predvsem trebanjski. Pesmica na moj račun, objavljena v Dolenjskem listu v Trebanjskih iverih 28. februarja letos, je vsekar kompliment meni osebno in mojemu novinarskemu delu. To torej pomeni, da so moji prispevki v Nedeljskem trebanjskem dnevniku, Neodvisnem dnevniku, PIL-u, GEP-u, Dolenjskem listu in drugih časopisih brani ter odmevni, in sicer tako močno, da se mi že »hvalospeve« v verzih zaletelo se mi je morda nekoliko pri mušičkah, kajti mojih sogovornikov zagotovo ni moč označiti s to besedo. Poglejmo si le nekatere izmed sogovornikov v mojih člankih, objavjenih zadnje tri mesece v Nedeljskem dnevniku. Milan Kučan, Ljubež Peterle, Miša Molč, Ivan Kramberger, Jože Školč, Franc Košir, Jelko Kacin, dr. Dušan Plut in drugi.

Kaj čudno luč pa ta iver oziroma v njej podpis »krvosei OŠ Trebnje« meče na trebanjsko osnovno šolo. Ker pesmica ni podpisana, je povsem možno, da si je nekdo šolo pač privoščil za svoje poskuse.

Kar se tiče spornega odvzema krvi v trebanjski šoli (o katerem pa v Neodvisnem dnevniku nisem pisal jaz, ampak sem temu predal našemu novinarju za področje zdravstva, Emilu Lukaniču-Moriju), pa samo to: koliko prstovoljcev bi dobili za to, neko raziskovalno nalogo, če bi o tem predhodno obvestili starše? Kaj malo, zagotovo pa bi morali posredovati več podatkov o raziskavi in namenu, kot so jih otrokom po že opravljenem odvzemu, in to le zaradi tečnega pisana. Brez vseh papirjev, le na osebnem poznanstvu pa se take stvari ne delajo! In v tem je manipulacija z otroki. Zdravstveni dom Trebnje je šolo pač »namočil« in izkoristil. Ampak tudi šola se bo morala odvaditi navinosti. Pa še to: kot bivšemu učencu OŠ Trebnje se mi je posebej v srce usedel izrek, življenjsko navodilo moje učiteljice Tončke Grandovec: Če si upaš nekaj storiti, potem si upaj to tudi priznati. Ali rečeno drugače: če delaš, ali se ti »zgodijo« neumnosti, pač moraš nositi posledice. K vsemu tu napisanemu pa sodi še dicca. V Dolenjskem listu smo v zadnjem času prebrali celo vrsto napisov, v katerih avtorji omalovažujejo, zaničujejo in blatijo akcije, ki so jih izvajali partizani pod poveljstvom predpostavljenih komand. Mnogi klerofašisti so se vrgli samo na preštevanje kosti raznih izdajalcev po kraških jamah, ki so si zaslužili in še zaslužijo največji prezir poštenega dela slovenskega naroda, saj so izdajalci sodelovali z okupatorjem kot njegovi podrepaniki. Zelo žalostno pa je za Dolenjski list, ki še velja za glavno glasilo tega dela Slovenije, da se niti enkrat ni spomnil nedolžnih žrtve Dolenjske in Bele krajine. Na tem območju je bilo pobitih na tisoče nedolžnih ljudi vseh starosti, in to po zaslugi prav klerofašističnih izdajalcev in sodelavcev okupatorskih vojaških sil. Pred vso javnostjo zastavljam vprašanje Dolenjskemu listu, zakaj ne prikaže in pove, da je bilo samo na otoku Rabu usmrčenih 5.600 Slovencev, samo zato, ker so bili poštenjani in zavedni Slovenci. O tem in drugih zločinah ne želim govoriti ob tej priložnosti. Ker se bliža obletnica tragedije na Javoroci 16. marca 1944, ko je po zaslugi slovenskih izdajalcev in današnjih klerofašistov padlo 118 borcev 4. bataljona Cankarjeve brigade, novinarje opozarjam na ta zločin. Toda ne želim, da o tem pišejo, ker jih je strah HDZ-jevih velikašev, vendar naj imajo na umu, da je nad njimi postavljen črn križ nad neumno glavo.

Udeleženec borbe na legendarni Javoroci

JANKO BLAS

Še o bajnih plačah v zdravstvu

Odmev na članka v DL 14. in 21. 2. o plačah nekaterih zdravnikov v ZD Sevnica

Oglašam se v tej ščemeči in štrleči storiji, morda tudi komični finančni »srhljivki«, kot njen nesojen pravičnik ali njen talec. Krizni časi in razmere preživetja s spremljajočim kolobarjenjem strasti in nespameti tako ne prizanašajo niti zdravstvu. Pacienti in zdravstveni delavci pa ostajajo še naprej na preizkušnji in strni trpežnosti oz. v splošnem nezadovoljstvu. Stari samoupravni »gasilsko inkasantski dinovzavski« sistem je na področju financiranja in delitve v zdravstvu še leto po svoji formalni ukinitvi (decembra 1989) bolestno opletal in brezumno rogovilil še naprej. Po svoji organiziranosti, vsebini in obsegu ter socialnih ciljih pa ostaja zdravstvo kot družbena dejavnost še naprej prekomplificiran in sploh neprepleđen sistem.

Po indeksih rasti osebnih dohodkov iz leta 1988 do oktobra 1990 so OD, prejemki in zaslužki nekaterih zdravnikov v splošnih zdravstvenih domovih, zlasti v manj razvitih občinah, tudi trikrat presegli kolege iz klinik, bolnic, fakultet, dispanzerjev itd. Vse to pa ne glede na obseg in nivo opravljenega dela tako glede na enoto storitev, kakor tudi glede na enoto delovnega časa v rednem delu in izven rednega dela (dežurstvo, komisije, pogodbeno delo). Obstaja pa tudi predlog, da se izračun nadur vključi v pokojninsko zavarovanje. S tem bi se neskladnosti za intenzivnost in obseg rednega dela še nadalje bistveno povečale. To bi povzročilo in ogrozilo tako javno zdravstvo kot socialno ogrožene, nacionalne programe. Razlika bi se še povečevala, če sistem ne bi uravnotežil javnega z zasebnim zdravstvom in kurativnega s preventivnim.

Preseneča tudi manjša občutljivost in neodvisnost posameznih zdravstvenih delavcev v luči skupne usode, ki je skoraj polovica državljanov v Sloveniji eksistenčno ogroženih. Pri tem pa je tako gospodarstvo kot negospodarstvo v raz-

sulu, razvojno zamočvirjeno in še vedno, do popolne osamosvojitve, na balkanskem potresnem področju. Slednje najbrž ne potrebuje nobenega komentatorja. Morda bi operacija po jugoslovansko izgledala takole: v zdravstveni ustanovi operirajo tako, da pri pacientu z bulo izrežejo pacienta, ne bulo!

Pravi čudež je, da družba daje za zdravstvo pri nas manj kot 4% bruto narodnega dohodka (medtem ko v razvitih državah do 10%), in to kljub velikim dosežkom v Sloveniji na evropski ravni. Po mojem mnenju pa je nujno potrebno odpraviti ekscese in vzpostaviti sistem, ki bo učinkovit in human. Načelo oz. praksa, da vžameš tam, kjer skoraj ni, in daš tja, kjer je več, a le za nekatere, je nevdružno. Državljeni Slovenije morajo kot davkoplačevalci poznati usodo in koristi svojega prispevka

in davka za zdravstvo in družbene dejavnosti. Skratka, naj bi šlo za odprt račun vložkov in rezultatov v njih. Taka je običajna praksa in logika javnega zdravstva, civilne družbe v razvitih državah, kjer javnost ima vpogled in srednjo kontrolo in možnost vpliva na kreiranje sistema in spremljanja v praksi.

Vzrok, da sem odprl temo, ki je bila v časopisu objavljena in sporna, je samo pravica občana in zdravstvenega delavca, da zvejo za kompletne in kvalitetne podatke, ki so pogoj kvalitetnemu odločanju, izbiri tako v praksi kot v zakonodaji. Močno pogrešamo tudi kompetentnost, odgovornost zdravstvenih delavcev in stroke za stanje in razmere v zdravstvu. Stara praksa odgovornih, da vsi počno vse, nobeden pa nič do kraja, je nevdružna! Posledice so razstavljene povsod, tako, da napredno nazadujemo in vzvratno prehitavamo, tudi tiste v vzhodni Evropi, ki so bili za nami.

Cakajo nas nove naloge in napore, da se uveljavijo racionalne, učinkovite sisteme zdravstvenega varstva in dejavnosti v smislu kvalitete življenja in zdravlja za vse. Tudi v zdravstveni dejavnosti mora biti znan titularji in lastnik in obrazom. Opredelitev se nanaša samo na pristojnosti in odgovornosti, usodo in rezultate zdravstvenega varstva. Nujno je uveljaviti socialnoekonomsko prenavo ter zdravo civilno družbo, ki naj bo zasnovana celostno in finalno (nacionalni programi!). Nadalje kaže ustoličiti profesionalno delo oz. stroko po kriterijih razvite Evrope. V celoti kaže ovrednotiti vlogo in položaj zdravstva ne le v luči etike, ampak konkretne existence oz. stimulacije za obseg in vsebino dela, po strokovnih načelih in doktrini. Zdravstveno varstvo ne more biti le poslušen privesek družbe, ampak predvsem aktiven udeleževalec pri razvoju produktivnosti družbe, socialni varnosti ljudi, organizirano po tržnih načelih konkurence in selektivnosti. Naj bodo zadovoljni pacienti, zdravstveno varen občan ter prijaznejše okolje, mera in kompas skupne in posamične usode občana in zdravstvenega delavca. In sicer takšne usode, ki ne osvobajajo in ne ogrožajo nikogar!

dr. CVETO GRADIŠAR

TEŽAVE Z DIMNIKARJI

KOČEVJE — Dimnikarsko službo v mestu Kočevje zagledano opravlja Jože Lavrič in Adolf Jakšič. Žal bo šel slednji kmalu v pokoj. Na ostalem delu občine Kočevje dimnikarjevi ni ali pa opravljajo svoje delo slabo, da občani s njihovimi storitvami niso zadovoljni. To velja še posebej za območja KS Kostel, Osilnica, Draga, Predgrad, Struge in Livold, kjer sta ali pa naj bi opravljala dimnikarske storitve dimnikarja iz sosednje Hrvaške. V občini Kočevje bi nujno potrebovali vsaj še tri dimnikarje.

RAZSTAVA V PLANIKI

NOVO MESTO — Društvo invalidov Novo mesto je te dni postavilo v sklopu praznovanja 8. marca razstavo izdelkov svojih članov. Razstava je tudi letos v izložbi trgovine Planika na Glavnem trgu in to naklonjenost Planikinega osebja v novomeškem invalidskem društvu posebej pohvalijo. Med razstavljenimi izdelki pridnih rok članov društva invalidov lahko mimoidoči vidijo vezanine, pletenine, košare in podobno. Vodstvo društva bo take razstave pripravljalo tudi v bodoče in želi, da bi se člani odzvali s še več izdelki.

Prijatelji, vprašam vas: kam?

Ob tragediji v temačnem četrtekovem jutru

Svetle zamisli in velika pričakovanja in mladost. Življenje je lahko s tem ena sama melodija, veličastna in spodbudna. V tem življenju bi se dalo še kaj doseči. Res hodimo na koncerte poslušati divje benke, rez žuriramo, vendar ko delamo, delamo. Delamo polni svetlih zamisli in velikih pričakovanj, in ker šele stopamo v dvajseto leto, je delo mnogih izmed nas učenje, delovni dosežek pa je zgleden učni uspeh. Generacija smo, ki pravzaprav šele začnemo živeti.

Tudi ko nam je eden takih koncertov, zagrebški prejšnjega dne, 7. februarja letos, še polnil usesa in duše, smo se mi trije z Boštjanom in Albertom podali v šolo, na to naše stalno delo, s katerim rastemo in začnemo živeti. Ko smo tega dne zjutraj sedli pri Albertu v fiat, smo mislili, da se odpravljamo na čisto vsakdanjo pot v šolo. Dospel smo jo premagali že večkrat, skupaj ali vsak zase. Če ne bi bilo snega in če ne bi bilo spolzke ceste smrti in če ne bi bil Mačkovec, bi jo zmogli tudi tiesto nesrečno četrtekovo jutro. Toda zla usoda je to troje združila v smrtonosno orodje in z njim usekala v naše svetle zamisli in velika pričakovanja in življenje je prenehalo biti melodija, veličastna in spodbudna. Za Boštjana je bilo isto jutro zadnje jutro. Albert jih je preživel še nekaj, preden je umrl. Da sta Boštjan in Albert umrli, to žge duha, bolj kakor me boli zaradi enajstih zlomljenih reber in omrtnelih pljuč.

Enkrat potem, ko smo tistega jutra v Šmarških Toplicah sedli v avtomobil in sem pognal proti Novemu mestu, nas je v Mačkovec začelo ubijati. Potlej so

Paulinovi telefonirali po pomoč in brž so prihiteli gasilci in prihiteli so še reševalci iz zdravstvenega doma. Po tistem pa dolge ure, ko nisem vedel, da sem živ, in ko nisem vedel, da Albert živi. To so bile večne ure, ko so nad strtima žrtvama usode belili najbolj skrbni ljudje na svetu. Hvala vsem zdravnikom in drugemu osebju v bolnišnicah, tem plemenitim ljudem z velikim srcem. Posebna hvala vsem, ki so prvi pomagali. Velik dolg čutim do tistih, ki so prvi klicali na pomoč. Hvala vsem za moje ponovno rojstvo. Kot novomeška bolnišnica in Klinični center v Ljubljani je izkazala na svoj način skrb tudi moja šola. Kakor kri, ki sem jo prejel od dobre darovalke, in kot kisik, ki sem ga smel vdihavati med prevozom v Ljubljano, so bila spodbudna pisma dijakov in profesorjev. In kot življenjska moč v preluknjano telo in ohromljeno duha je dobro delo ranam razumevanje obeh družin, ki sta izgubili svoja sinova, moja prijatelja Boštjana in Alberta. Ponudili so mi veliko človečnosti. Ni jim bilo lahko. Zato hvala. Če bo iskrena beseda zahvale za človečnost našla dobro mesto v razparanih dušah njunih svojcev, bo morda lažji pogled v prihodnost. Moj pogled v prihodnost, ki je nekako izgubila čar svetlih zamisli in velikih pričakovanj. Navzela pa se je vprašanj. Kako stopiti v razred, kako nadaljevati šolanje brez prijateljev? Sem mar grešnik, ker sem živ? Odgovor bodo prebrali v paragrafi in iztrgali si ga bodo iz duš sodniki. Toda hujši od vseh sodnikov je sodnik srca, vemo tudi v generaciji, ki šele začnemo živeti in delati.

T. G.

ALPHA ZLATA VERIGA

alpha oglase sprejemamo na tel.: 068/28-121

MERCATOR STANDARD — Prodajna akcija je v polnem teku. Ampak še je čas vse do 16. marca. Mercator Standard je za vas pripravil bogat izbor artiklov, ki so do 40 odst. cenejši. Jajčni spageti samo po 10,60 din, kumare Eta samo po 28,90 din, mini šunka v črevu po 115,30 din, kila vakuumsko pakiranih hrenovk samo po 88,70 din, kračje po 52,40 din kila. In potem še gospodinjiski pripomočki: ročni električni mešalnik Gorenje samo za 789,20 din, kavni mlinček Gorenje po 399,00 din, strojček za varjenje samo 520 din. Kaj bi še naštevali. Bogata izbira, ugodne cene in vaš zvesti Mercator Standard so kot lepo spomladansko darilo.

PROTRONIX — Računalniški TEČAJI ZA OTROKE od 7. do 10. leta starosti. Vsako sredo po tri ure. 12 ur računalniškega opismenjevanja za 600 din. Vpis od 15. do 16. ure na Metliški cesti v Crnomlju. Pokličite Protronix, tel. 068/51-898.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV NOVO MESTO — Še vedno izpolnjuje svojo obljubo: od 15. februarja dalje dajejo 10 odst. popusta za vsa zavarovanja, ki bodo sklenjena na sedežu poslovne enote v Novem mestu. Popusti tudi v marcu. Naslov je znan: Zagrebška 2, v nekdanjem hotelu Kandija. Oglasite se pri njih in postregli vam bodo s podrobnejšimi informacijami. Delajo vsak delavnik od 7.30 do 18. ure popoldne, ob sobotah pa od 8. do 13. ure. Tel. 068/25-696, 25-602 in 25-167.

VRTNICA — Gospa SONJA ČESTITA vsem ženskam ZA DAN ŽENA. V svoji cvetličarni prodaja vseh vrst lončnice, rezano cvetje, pripravila aranžmaje po zelo ugodnih cenah. Užitek je obiskati njeno cvetličarno. Cvetje tudi dostavlja. Straža, Ob Krki, tel. 068/84-547 ali 27-691.

LEPOTA CVETJJA — Kdor da kaj nase in na svojo ljubo ženo, dekle, mamo, sestro ali ljubico, se bo v teh dneh zagotovo oglasil v cvetličarni. V IKEBANI (tel. 068/57-184) na Otoku v Gradacu in v CVETLIČARNI (tel. 068/59-001) na Mestnem trgu 1 v Metliki vas čakajo ves marec. Holandska zveza.

METRO — Pomlad trka na duri. Čas pospravljanja in zalivanja domov. Barve in laki, za les, kovino in za steno, vseh vrst. Presneljivo KONKURENČNE CENE v METROJU, v Krškem, na Erjavčevi 1a, tel. 0608/31-084.

SAT TV — Svet na zaslonu. Dobava in montaža satelitskih in klasičnih ANTEN. 16 programov. Pokličite ROBERT ELEKTRONIK, tel. 068/22-090.

SADJARJI IN VINOGRADNIKI

PRIMEX iz Nove Gorice in INTERMARC iz Novega mesta organizirata PREDSTAVITEV sadjarskega rezalnega pnevmatskega orodja firme CAMPAGNOLA. Predstavili vam bodo tudi vse druge sadjarske in vinogradniške pripomočke ter orodja iz svojega proizvodnega programa. PREDSTAVITVE bodo v petek, 8. marca: SEVNICA, v nasadu Mercator Sevnica na Impoljci ob 10. uri METLIKA, v Draščih v nasadu Stariha ob 15. uri PREDSTAVITEV bo v soboto, 9. marca: NOVO MESTO, na Trški gori v Krkinih vinogradih pri Krkinem hramu ob 10. uri.

»SEME« — Najbolj popolna izbira SEMEN. Prodajalna na novomeški tržnici, Prešernov trg 16. SEMENSKA koruza po 79 din kila, SEME za krmno peso brigadir pol kile samo za 65 din, mamut, blanka in drugo. Vsa vrtna SEMENA po 10 din. Vseh vrst orodje, pribor, gnojila in škropiva za SADOVNJAK, VINOGRAD, KMETIJO in VRT. Vsak dan od 7. do 18. ure, sobota od 7. do 12. ure. Tel. 068/22-283.

UGODNO — PC AT 286 z 2 MB RAM se dobi za 2.200 DEM. Tel. 068/23-122.

SMER — Podjetje za MEDNARODNI TRANSPORT. To se sliši dobro. Še bolje: k sodelovanju vabijo zasebna podjetja in prevoznike za prevoz blaga v mednarodnem transportu. Če imate tovornjak in želite sodelovati, potem se OGLASITE v podjetju: SMER, Novo mesto, C. herojev 48, ali na tel. 068/28-195 in 28-196.

DOLENJSKI LIST

- oglase
- razpise
- licitacije

sprejemamo tudi po telefaxu
068/24-898

terme čatež

POSLOVNI PROSTORI

Izkoristite ugodno priložnost in pridobite lokal v turističnem kompleksu TERME ČATEŽ. V okviru razvojnih načrtov vam nudimo možnost najema poslovnih prostorov. Želimo popestriti ponudbo. Nudimo možnost najema lokalov za specializirane trgovske in poslovne dejavnosti (frizerski salon, turistična agencija, »rent a car«, krzno, obutev, filigran, zlatarna, domača lekarna in drugo). Velikost poslovnih prostorov je 20 m² in več. Pri najemu bodo imeli prednost interesi, ki bodo z nakupom delnic istočasno postali delničarji družbe. Ponudbe zbiraemo do 20. marca 1991. Podrobne informacije dobite na sedežu družbe.

TERME ČATEŽ d.d.
tel. 0608/62-110, telex 35795, telefax 0608/62-721

Sporni zračniki

Kaj meni inšpekcija

Zaradi neodgovornega ravnanja nadzornega organa skupščine občine Sevnica, Mirka Redenška, sva se z ženo obrnila na načelnika medobčinskega inšpektorata Krško, gospoda Mikelnja, z zahtevkom, da prepreči ponovne napadne odločitve nadzornega organa pri sanaciji zračnikov v hiši v NHM 15. Mirko Redenšek je povsem nestrokovno odločil in zračnike iz zidnih tuljav in skupin prostorov v kletu prenesel v prilično stanovanje Ivanke Ključevšek, in to po ceveh, ki niso plinotesne za dovod svežega zraka.

Vprašujem se, ali se še vedno inšpektorji bojijo izdajati odločbe, da zaščitijo ogrožene. Spominjam se, da so se inšpektorji včasih bali nastopiti proti občinskim organom, ker potem niso bili ponovno izvoljeni. Vse kaže, da se na tem področju ni pod novim režimom prav nič spremenilo. Če se motim, zakaj potem tako mečkanje glede perečih zadev. Naj odgovorni v inšpektoratu odgovorijo o tem v Dolenjskem listu.

JANKO BLAS

KOMUNALA

Novo mesto, p.o.
Cesta kom. Staneta 2
68000 Novo mesto

PONOVO OBJAVLJA
prosti delovni mesti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

- 1. VODJE RAZVOJNO KOMERCIALNEGA SEKTORJA**
  - visoka ali višja izobrazba ekonomske, komunalne ali gradbene smeri
  - 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj
- 2. VODJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**
  - visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
  - 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo svoje vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od dneva objave na naslov podjetja z oznako »za direktorja«.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

KOMUNALA Metlika

Cesta XV. brigade 2
68330 Metlika

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa, direktorja podjetja

Kandidat za direktorja mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, še naslednje pogoje:

- da ima izobrazbo ustrezne smeri, višjo ali srednjo
- da ima 5 let izkušenj v stroki, od tega vsaj 3 leta na vodilnih delovnih mestih
- da ima sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanje zaposlitve.

Kandidati naj pošljejo prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa razpisni komisiji. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju vlog.

zavarovalnica triglav d.d.

poslovna enota Novo mesto

Vozniki, pri registraciji svojih avtomobilov zahtevajte zavarovalno polico TRIGLAVA, ki vam s svojo mrežo po Sloveniji, Hrvaški in mednarodnimi pogodbami zagotavlja hitro in kvalitetno rešeno škodo. Prednost zavarovancev Triglava je reševanje škodnih primerov v Novem mestu. Dobri vozniki, TRIGLAV vam priznava vse do sedaj pridobljene popuste; vsem, ki bodo prišli skleniti zavarovanje na sedež Poslovne enote na Zagrebško 2, v bivši hotel Kandija, pa še dodaten 10-odst. popust.

DRUŽBENO PODJETJE

GOSTINSTVO BELA KRAJINA p.o.

Delavski svet podjetja
GOSTINSTVO BELA KRAJINA ČRNOMELJ
Kolodvorska 62 (tel. 51-035)

je sklenil oddati v najem družbenemu ali privatnemu sektorju

gostinski objekt —
restavracijo GRAD — ČRNOMELJ

Kapaciteta: restavracija — 40 sedežev, vrt — 60 sedežev, disko — 80 sedežev, snack-bar in kuhinja za 300 obrokov dnevno

Rok ponudbe je 8 dni po objavi.
Prednost imajo zaposleni v podjetju.

ljubljanska banka

Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

objavlja

JAVNO LICITACIJO

odpisanih osnovnih sredstev in osnovnih sredstev izven uporabe. Odprodati želimo več miz, stolov, omar, pultov, računskih in knjižnih strojev ter drugo pisarniško opremo. Prodaja bo v petek, 8. marca, ob 15. uri v prostorih poslovne stavbe na Trdinovi 2 v Novem mestu. Ogled opreme je možen dve uri pred pričetkom prodaje. Kupljeno opremo je potrebno takoj plačati in prevzeti. Pred začetkom prodaje morajo kupci položiti 10-odstotno kavcijo. Davčne obveznosti poravna kupec.

GAMA

KOLESARJI, BLIŽA SE VAŠA SEZONA!!

Velika izbira italijanskih koles
mautain bike, city bike v moški
ali ženski izvedbi,
clasic bike, BMX.

Vseh velikosti za kolesarje
od starosti 1 do 99 let.

Cene že od 2.503,80 din
naprej!

Paleta modnih barv!

Obiščite nas v:

GAMA CENTER LJUBLJANA, Titova 64
TEL. 061/326-685, FAX. 061/301-717

GAMA CENTER BREŽICE, Brežina 25a
TEL. 0608/62-336, FAX. 0608/62-976

KMETIJSKA PROIZVODNJA IN TRGOVSKO PODJETJE

»BREZA«
Bučka 5/a
68275 ŠKOCJAN

razpisuje skladno s statutom in pravilnikom o notranji organizaciji naslednja prosta delovna mesta:

1. KOMERCIALISTA SAMOSTOJNEGA 2. RAČUNOVODJE

Pogoji pod 1:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri
- najmanj 5 let ustreznih izkušenj na komercialnem področju
- aktivno znanje tujega jezika
- organizacijsko-vodstvene sposobnosti za uspešno vodenje svojega področja in raziskava tržišča.

Pogoji pod 2:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske oziroma druge ustrezne smeri
- najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja
- organizacijsko vodstvene sposobnosti za uspešno vodenje svojega področja
- pasivno znanje tujega jezika

Kandidati bodo sprejeti za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: BREZA, d.o.o., Bučka 5/a, 68275 Škocjan.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni.

KRKA, tovarna zdravil, p.o.
Novo mesto

ODDAJA V NAJEM

1. gostinski lokal — diskoteko Otočec
2. gostinski lokal — bife Otočec (ob magistralni cesti)
3. prostor za opravljanje medicinske kozmetike v Zdravilišču Šmarješke Toplice

Lokala pod št. 1 in 2 sta opremljena in bosta oddana v najem z gostinsko opremo brez drobnega inventarja. Diskoteka bo oddana v najem v celoti, vključno z gostinskim delom, s tem da najemnik namesti lastno opremo za izvajanje glasbenega in svetlobnega programa.

Od interesentov pričakujemo, da ohranijo dosedanje namembnost prostorov, da prevzamejo v lokalih zaposlene delavce in da izpolnjujejo pogoje za opravljanje posameznih dejavnosti. Izbor med ponudniki bo opravljen glede na predstavljen program in višino ponujene najemnine, pri čemer bodo imeli prednost delavci KRKE, Zdravilišča. Poslovno sodelovanje bo sklenjeno za dobo petih let.

Podrobnejše informacije lahko dobite v vodstvu KRKE — Zdravilišča, tel. 068/22-436 in 22-330.

Vaše vloge z ustreznimi dokazili in s programom pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov KRKA — Zdravilišča, Germova 3, Novo mesto. Vloge naj bodo v zaprtih kuvertah s pripisom »najem lokala«. O izbiri boste obveščeni v 15 dneh po poteku roka za objavo.

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.

Zapustila nas je draga mama

AMALIJA RAPUŠ

iz Češenc 20 pri Mirni Peči

Iskrena hvala sorodnikom, vaščanom in prijateljem za vso pomoč in pozornost, ki ste jo izkazali v času njene bolezni in v dneh žalosti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice v Novem mestu, patronažni sestri Slavki in gospodu proštu Lapu za pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in se poslovlili od naše mame.

Vsi njeni

Češence, 26.2.1991

V SPOMIN

Žalost, solza, te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš mirno ti.

7. marca minevajo štiri leta, odkar si tiho odšel od nas

OTO VERBIČ

Grob tvoj so naša srečanja s teboj. Ostali sami smo, a kljub temu s teboj. Oto, mi, ki smo te imeli radi. Hvala vsem, ki stojite pri njegovem grobu, in za vsako lepo in pošteno misel.

Mama

Mokronog, 7. marca 1991

Slovenija Moja dežela.

Ugodno prodamo tovorni avto
TAM 5500 — kasonar, letnik
1972, dobro ohranjen.

BREZA, d.o.o., Bučka 5a,
(068) 76-078 od 7. do 15.
ure

Kupimo karoserijo furgon za
IMV kombi 2200 z nadgradnjo.

BREZA, d.o.o., Bučka 5a
Škocjan
(068) 76-078 od 7. do 15.
ure

OBVESTILO O POVEČANJU STANARIN IN NAJEMNIN V OBČINI NOVO MESTO

Vse imetnike stanovanjske pravice za družbenonajemna stanovanja in najemnike poslovnih prostorov obveščamo o povečanju stanarin in najemnin, in sicer:

stanarine s 1. 3. 1991 za 39%
najemnine s 1. 3. 1991 za 62%.

Odredba o povečanju stanarin bo objavljena v Skupščinskem Dolenjskem listu.

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA VARSTVO OKOLJA
IN UREJANJE PROSTORA

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 77. letu zapustila naša
draga mama, babica, sestra in teta

FRANČIŠKA JUNKAR

roj. Zagorc

iz Ržišč pri Kostanjevici

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo zdravnikoma ZD Kostanjevica, ZB NOV, Novolesu Lipa ter g. župniku za lepo opravljen obred in obisk na domu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

Spet bo prišla pomlad,
ko vse bo zacvetelo,
a tebe, Milena, več ne bo med nami,
saj življenje mnogo prezgodaj ti je ovenelo.

6. marca je minilo leto, odkar nas je tragično
za vedno zapustila naša draga komaj 16-letna
hčerka

MILENA GRMŠEK

Sotelsko 8, Krško

V tihi bolečini se zahvaljujemo vsem, ki obiskujete njen grob, polagate nanj cvetje, prižigate sveče in se je spominjate kako drugače.

Žalujoci vsi njeni najdražji

ZAHVALA

Ko pride grenka smrt,
moj hramček bo zaprt.

V 53. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stric,
tast in deda

VINKO VIDMAR

Pod vinogradi 5, Straža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami, darovali vence, cvetje, sveče in denarno pomoč ter spremili pokojnega na zadnji poti. Iskrena hvala gospej Senica, družini Avsenik, zdravstvenemu osebju Straža, kolektivu Novolesa TVP, TSP, Novoteks-konfekciji ter njegovim sodelavcem. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred, godbenikom in govornikom.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano,
v srcih naših boš ostala.

Ljubila svojo si družino,
ljubila zemljo si in dom,
ostala grenka nam je bolečina,
ko odšla si v večni dom.

Mnogo prezgodaj in po dolgotrajni bolezni nas je v 26. letu starosti zapustila naša
draga žena, mama, hčerka, sestra in snaha

VALERIJA ŠALIKA

rojena REŽONJA

iz Mlake 8 pri Kočevju

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo imeli radi in jo v tako velikem številu pospremili na prerani zadnji poti ter ji poslednji dom zasuli s cvetjem. Posebna hvala osebju ZD Kočevje, PTT Kočevje, Melamin, Avtu Kočevje in ITPP Ribnica. Iskrena hvala velja tudi govornikom za besede slovesa in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala tudi pevcem in pihalni godbi. Vsem, ki ste jo v življenju imeli radi in jo spoštovali, iskrena hvala.

Žalujoci: mož Marjan, sin Zoran, hči Lea, mama, ata, brata Stane in Franc, sestre Marinka in Bernarda z družinami, družina Šalika in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je tišina, ki močno boli.

na dragega moža in očeta

JANEZA MIHALIČA

z Rateža 44

10. marca bo minilo leto dni, odkar te ni več med nami. Hvala vsem, ki se ga še spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Pomlad na vrt bo tvoj prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker te ni.

na našega dragega moža, očeta in dedka

FRANCA ŠKOFA

iz Novega mesta

8. marca bo minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil. Velika je praznina, ki je nastala za tabo, ko si odšel, in zelo te pogrešamo. Hvala vsem, ki ga skupaj z nami ohranjate v spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Trpljenje si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.

Po težki, kratki in hudi bolezni nas je v 30. letu zapustil dragi mož, očca, sin, brat, stric in svak

JOŽE MUHIČ

Jurna vas 24

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojniku darovali vence in cvetje in se v tako velikem številu poslovili od njega. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred, govorniku za poslovilne besede, kolektivom SŠGT gostišče na trgu, Elektrotehna, TOB, IMV Adrija Novo mesto. Iskrena hvala osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, nevrokirurškemu oddelku UKC in onkološkemu oddelku Ljubljana.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano
v srcih naših boš ostala.

Delo, trud in trpljenje,
to bilo, mama, tvoje je
življenje.

Nenadoma in mnogo prezgodaj nas je v 66. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

AMALIJA GORENC

iz Česnjevka št. 16
pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, sosedom, posebno družini Greznik, Tomšič, Lokar in Bobnar, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli ustna in pisna sožalja, darovali toliko lepega cvetja, sveče, sv. maše in nudili denarno pomoč in se v tako velikem številu poslovili od pokojne. Enaka zahvala kolektivu Temeljnega sodišča Novo mesto za izrečeno sožalje in podarjen venec in obisk na pogrebu. Zahvaljujemo se g. kaplanu za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ljubil si svojo domovino,
ljubil si svoj rojstni kraj in dom,
ostala nam je grenka bolečina,
ko odšel si v večni dom.

Zahrbtna bolezen nam je nepričakovano in mnogo prezgodaj, v 45. letu starosti, izrgala iz naše sredine dragega sina, brata in strica

PETRA BARIČA

s Sinjega Vrha 23

Najlepše se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v hudih trenutkih pomagali in z nami sočustvovali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Prirčna zahvala tudi GD Sinji Vrh za organizacijo pogreba, govornikoma za ganljive besede pred domačo hišo in pri odprtem grobu in g. župniku za lepo opravljen obred. Zahvala tudi DO Integral Črnomelj, Iskri Semič, Mladinskemu prehodnemu domu Ljubljana, kakor tudi »FIRMI HAAS« in pokojnikovim prijateljem iz Nemčije.

Žalujoci: mama Kristina, brata Ivan in Vinko, sestre Štefka in Marija z družinami in ostalo sorodstvo

TRENUTEK ODLOČITVE

POCENI NAKUP BARVNIH BETONSKIH STREŠNIKOV

V PRODAJI SO OMEJENE KOLIČINE
pod posebno ugodnimi pogoji do
vključno 30. marca

— 10% POPUST
ZA PLAČILO DO 30 DNI

— brezplačen prevoz za nakup
nad 1000 kosov

— kredit 1+5 obrokov

ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG
IN KMETIJSKE KOOPERANTE

VSE INFORMACIJE IN NAROČILA:

Dobruška vas, 68275 Škocjan pri Novem mestu, ☎ 068/76-230, 76-502, 76-102, fax: 068/76-290

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta,
tasta in starega očeta

BOŽIDARJA KRAMARIČA- DARETA

iz ČRNOMLJA

se iskreno zahvaljujemo osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Furlanovi za vso skrb med njegovo boleznijo. Prirčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli pisna in ustna sožalja, podarili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Sosedom Vardjanovi in Šnelerjevi se najlepše zahvaljujemo za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Naša iskrena zahvala velja Nogometnemu klubu Bela krajina za pomoč pri organizaciji pogreba. Zahvaljujemo se ZZB NOV Črnomelj, SDK Novo mesto in ekspoziuri Črnomelj, OŠ Milka Šobar-Nataša, Revoz SCP Novo mesto. Iskrena hvala godbi na pihala, pevskemu zboru društva upokojencev ter govornikoma za tople besede slovesa. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena in globoka zahvala.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

5. marca je minilo 10 let, odkar nas je zapustil
dragi mož, oče in stari oče

PETER ŠMALCELJ

iz Dragatuša

9. marca pa bo minilo leto žalosti, odkar nas
je zapustila draga mamica, hčerka, sestra in
teta

MIMIČA KLOPČIČ

rojena Šmalcelj

Hvala vsem, ki ju ohranjate v lepem spominu.

Vsi njuni

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni je v 75. letu starosti prenehalo biti plemenito in dobro
srce naše drage sorodnice, družbenopolitične delavke in prijateljice

ENICE ŠKOF

Zahvaljujemo se nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice v Novem mestu in Zdravstvenemu domu Črnomelj za zdravniško pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni Domu starejših občanov Črnomelj za njeno dolgotrajno nego ter organizaciji Zveze borcev NOV Črnomelj za vso izkazano pomoč v času njene bolezni in smrti. Zahvaljujemo se tudi vsem borcem, aktivistom, občanom in prijateljem, ki so ji v njeni bolezni stali ob strani, in vsem tistim, ki so darovali cvetje in se tako množično poslovili od nje na pokopališču v Črnomlju in v Rosalnicah pri Metliki. Hvala pevskemu zboru in godbi ter vsem govornikom, ki so s tako toplimi besedami opisali njeno trnovo življenjsko pot — pot, ki je bila eno samo dajanje sočloveku.

Slava njenemu spominu!

Vsi njeni

ZAHVALA

Kamorkoli greš,
vedno in povsod srečaš Boga.
Bog je tisto, kar je pred nami.
In jaz sem to dosegla. (Andre Gide)

Po težki bolezni nas je v 61. letu zapustila naša draga sestra in teta

LOJZKA MAKŠE

z Dol. Dobrave 9 pri Trebnjem

Ob boleči izgubi naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, dobrim prijateljem, nekdanjim sodelavcem in znancem za obiske na domu v času bolezni ter za tako številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi za podarjene vence sosedom in sodelavcem. Najlepša hvala tudi dr. Humarju za obiske na domu, prečastiti duhovščini za lepo opravljen obred, govornikoma in pevcem za zapete žalostinke. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: bratje Lojze, Tone in Jože, sestre Justi, Ančka, Ivanka in Vida z družinami

tedenski koledar

Četrtek, 7. marca — Tomaž Petek, 8. marca — Dan žena
 Sobota, 9. marca — Frančiška Nedelja, 10. marca — Milan Ponedeljek, 11. marca — Kristof Torek, 12. marca — Doroteja Sreda, 13. marca — Kristina

LUNINE MENE
 8. marca ob 11.32 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 8. in 9. 3. (ob 20. uri) ameriški erotični film Nebeške lise. 10. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Ameriška Ninja 4. 12. 3. (ob 20. uri) ameriški triler Sodniki mimo zakona.
 KRŠKO: 7. 3. (ob 20. uri) angleška komedija Nore zgodbe barona Münchhausna. 8. 3. (ob 19. uri) Mestno gledališče ljubljansko: Ta veseli dan ali Matiček se ženi. 10. 3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Dick Tracy. 12. 3. (ob 20. uri) ameriška melodrama Jeklene magnolije.
 KRMELEJ: 9. 3. ameriški akcijski film Nad zakonom.
 NOVO MESTO — DOM KULTURE: 7. in 8. 3. (ob 18. in 20.15) ter 9. in 10. 3. (ob 20. uri) ameriški triler Nedokazana krivda. 9. in 10. (ob 18. uri) ter 11. 3. (ob 18. in 20. uri) premiera ameriške kriminalne komedije Rock and roll detektiv. 12. 3. (ob 16. uri) lutkovna predstava Janko in Metka. 12. (ob 18. in 20. uri) ter 13. 3. (ob 20. uri) ameriška drama Ženska — vrag. 13. 3. (ob 17. uri) Marlizz schow.
 NOVO MESTO — DOM JLA: Od 8. do 10. 3. (ob 19. uri) ameriški film Lov na ninje. Od 11. do 13. 3. (ob 19. uri) angleški film Obramba sistema.
 SEVNICA: 8. in 10. 3. ameriški akcijski film Nad zakonom. 11. in 12. 3. ameriška risanka Čarovnikov klubok.

kupim

VIKEND ali stanovanje v bližini Šmarjskih Toplic kupim. Informacije na 21-294. 1526
MANJŠE STANOVANJE v Novem mestu kupim. ☎ (068)23-966. 1560

motorna vozila

R 11 GTD, letnik 1985, ter usnjeno sedežni garnituro »SKAND«, prodam. Soster, Muhaber 45. ☎ 068/24-621.
JUGO 45, letnik 1989 (april), prva lastnina, 14.000 km, prodam. ☎ (068) 27-445.
128, letnik 1987, prevoženih 36.000 km, prodam. ☎ 26-517, po 19. uri.
126 P, letnik 1985, dobro ohranjen, prodam. ☎ 23-585
R 4 GTL, december 1988, prodam. Dušan Plut, Zagrebška 12, Novo mesto, ☎ 27-348. 1469
JUGO 45 E, letnik 1987, prodam. Bartolj, Vrh 7, Šentrupert. 1470
JUGO 55 AX, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (0608)69-649. 1471
R 11 GTL, odlično ohranjen, prodam. ☎ 73-079. 1480
OPEL KORZA SVING, letnik 1989, ugodno prodam. Milan Matič, Pod smreko 7, Črnomelj, ☎ 51-687. 1491
Z 101, letnik 1976, prodam. ☎ 65-681. 1493
JAVO 350, staro dve leti, 1.100 km, kovinsko rdeče barve, prodam. ☎ (0608) 69-428. 1494
Z 101 CONFORT, letnik 1982, ugodno prodam. ☎ (0608)81-345. 1496

PRODAM R 4 GTL, letnik 88. Informacije na ☎ 068/23-585.

NISSAN SUNNY 1,6 SLX, letnik 1987, in ford eskort, starejši letnik, prodam. Nad mlini 57, Novo mesto. 1497
Z 101, letnik 1989, prodam za 6500 DEM. Rifelj, Zdinja vas 49 (pri gostilni Pugalj), Otočec. 1498
Z 128, letnik 1987, in BT 50, letnik 1987, prodam. Smrekar, Zbure 41, Šmarješke Toplice. 1502
JUGO 45, letnik 1986, registriran do februarja 1992, prodam. Pajk, Gorenja vas 23, Šmarješke Toplice. 1503
JUGO KORAL 45, star tri mesece, registriran do 16. januarja 1992, ugodno prodam. Informacije na ☎ (0608)33-322, vsak dan po 16. uri. 1504
R 4 GTL, letnik 1989, ugodno prodam za 7200 DEM. ☎ 73-720, popoldne.
Vinko Šušterič-Smarjeta 11 b. 1506
FIAT UNO 45 S, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ 22-861. 1508
GOLF, letnik 1981, prodam. Slavko Novak, Orehoviča 16, Šentjernej. 1509
GOLF DIESEL, rdeč, star 26 mesecev, prodam. Možna menjava za R 4 GTL, do 3 let. Rudman, Gor. Družinska vas 43 d, pri snack baru, Šmarješke Toplice. 1510
Z 128, letnik 1987, prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ 22-907. 1512
JUGO 45, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ 73-041. 1514
OPEL KADET 1200, prva registracija 1976, stalno garaziran in zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)22-398, po 16. uri. 1516
FORD SIERRA 1,6 prodam. V račun vzamem R 4. Cena ugodna. ☎ 50-123. 1517
JUGO 45, letnik 1989, registriran do marca 1992, rdeče barve, 21.000 km, prodam. ☎ 22-979, 43-794. 1520

kupim

Z 101, letnik junij 1987, prodam. ☎ 21-356, dopoldne, 25-800, popoldne, Adamič, Stopiče 93. 1523
ARO, letnik 1989, prodam. Informacije na ☎ 23-918. 1527
R 18 TL, registriran do februarja 1992, prodam. Informacije v petek in soboto na ☎ 21-971. 1529
JUGO 45, bele barve, letnik 1988, garaziran, prodam. ☎ 43-505, Božo Rkman, Stranska vas 59, Novo mesto. 1530
Z 126 P, letnik 1988/11, prodam. Jože Pavlin, Ratež 22, Brusnice. 1532
Z 128, letnik 1989, prodam. Pogačič, Nad Krko 8, Otočec. 1533
R 5 CAMPUS, star eno leto, rdeče barve, ugodno prodam. ☎ (068)25-780. 1535
ZASTAVO 101 confort, LETNIK 1982, PRODAM. ☎ (068)26-322. 1536
GOLF DIESEL, 4 vrata, dodatno opremljen, svetlo rdeče barve, letnik oktober 1988, prodam. ☎ (068)22-348. 1537
Z 128, letnik 1987, prodam. ☎ 27-946, Barborič, Slavka Gruma 62, Novo mesto. 1539
TOVORNJAK za prevoz čebel (TAM 5500), registriran, prodam ali zamenjam za gradbeni material. ☎ (068)28-055. 1540
Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. Jože Gazdova, Paderšičeva 17, Novo mesto. 1543
Z 101 GTL, letnik 1987, prodam. ☎ 42-190. 1544
MOTOR M 15, star dve leti in pol, zelo dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za žrebe, kobilo. Zamenjava je možna tudi v kakšni drugi obliki. Martin Perc, Dolnji Suhor 13, 68343 Dragatuš, ☎ (068)57-430. 1546
LADO, letnik 1978, registrirano, motorno žago Husqvarna, motorno nahrbtno škroplnilo, stroj za izdelavo strešne opeke, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 1552
JUGO KORAL 55, letnik 1989, registriran do marca 1992, prodam. Jože Gril, Dobindol 3, Uršna sela. 1554
OPEL KADET 16 D, letnik 1985, kovinske barve, originalna dodatna oprema, prodam. ☎ 20-228. 1556
ZASTAVO 128, letnik 1989, prodam. ☎ 73-022. 1557
RENAULT 9 GT, diesel, letnik 1988, prevoženih 37.000 km, rdeč, dodatno opremljen, prodam. ☎ 86-107, popoldne. 1558
Z 101, letnik 1984, 48.000 km, dvojna vrata, prodam. ☎ 21-602. 1559
JUGO 45, letnik 1989, poceni prodam. ☎ 43-675. 1561
JUGO 60, letnik 1989, audi 80, letnik 1980, Z 750, letnik 1981, traktor Deutz, 70 KS, prodam. ☎ (0608)34-947. 1562
OPEL VEKTRA, nov, še ne ocarinjen, prodam. ☎ (0608)75-664. 1563
GOLF JGL, letnik 1982, in nov motor ATX, ugodno prodam. ☎ 42-929. 1564
Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Špec, Stavača vas 5, Dvor. 1566
R 5 KAMPUS DIESEL, nov, še ne registriran, ugodno prodam. Jože Gramc, Podbočje 97, Podbočje. 1567
126 PGL, marec 1988, prodam. ☎ (0608)34-628, po 16. uri. 1569
VISO 11 RE, letnik 1985, 90.000 km, prodam za 6.500 DEM. ☎ 44-208, popoldne. 1570
126 P, letnik 1988, ugodno prodam. Dušana Hočevar, Pod Trško goro 101, Novo mesto. ☎ 26-190. 1571
Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ 26-639. 1572
DVA NOVA MOTORJA za R 4 GTL prodam. Cena po dogovoru. ☎ 87-388. 1574

JUGO KORAL 45, julij 1989, dodatno opremljen, ugodno prodam. Cena po dogovoru. ☎ 73-203. 1575
Z 128, letnik 1987, prevoženih 32000 km, ugodno prodam. ☎ 52-098. 1576
JUGO 45 A, letnik 1987, prevoženih 38000 km, prodam. Goran Kulovec, Gaj 15, Straža, ☎ 84-702. 1580
JUGO KORAL 45, nov, ugodno prodam. ☎ 22-283, dopoldne. 1581
IMV KOMBI MARCEDES, s kaskonom, 2200 diesel, in Z 750, letnik 1980, prodam. ☎ 86-181. 1582
JUGO 55, letnik 1989, in golf JXD, letnik 1989, prodam. ☎ (068)44-784. 1583
Z 101, letnik 1986, prodam. Anton Redek, Vina Gorica 11, Trebnje, ☎ (068)44-270. 1584
BMW 176, letnik 1984, ugodno prodam. ☎ 76-362. 1585
GOLF DIESEL, 8/84, in R 4, 5/89, prodam. Mikro Polje 1, Šentjernej. 1586
Z 750 LE, september 1984, ohranjeno, prodam. Becele, Črmošnjice 60, Stopiče. 1587
R 4 GTL, letnik 1989, prodam. ☎ 28-320. 1589
Z 101, letnik 1981, ugodno prodam. Raka 84 (Vinji Vrh). 1590
Z 101, letnik 1983, zelo dobro ohranjeno, prodam. Cena po dogovoru. Robert Flander, Podhosta 5, Dolenjske Toplice. 1591
JUGO 45, KOT NOV, 10/89, PRODAM. ☎ (068)23-380. 1592
MERCEDES 200 D, oktober 1982, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)61-138. 1593
R 4, star eno leto, prodam za 7.600 DEM. ☎ 25-340. 1595
MOTOR BT 50, nov, ugodno prodam. ☎ 65-178. 1596
ZASTAVO 750, letnik 1984, prodam. ☎ (068)27-047. 1597
R 4 GTL, 11/88, ugodno prodam. ☎ 84-772. 1598
JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ 28-714. 1600
Z 101, 1988, prodam. Radež, V Brezov log 15, Novo mesto. 1601
Z 750, letnik 1976, prodam ali menjam za videokorder. ☎ (068)45-279. 1602
126 PGL, golf diesel in R 5 campus prodam. ☎ 24-943. 1604
Z 101, letnik 1986, prodam. ☎ 28-468. 1605
REGATO 100 S, letnik december 1986, prodam za 13000 DEM. Avto je garaziran, ohranjen. ☎ 27-986, od 17. do 20. ure. 1606
GOLF DIESEL, letnik 1986, moder, dobro ohranjen, prodam za 13.500. ☎ 23-107. 1609
126 P, prevoženih 15000 km, star 20 mesecev, prodam. ☎ 25-440. 1610
BULDOŽER 510 z riperjem in mercedes 11—13, letnik 1987, s hidravličnim volanom, aluminijasti kason 6,20 x 2,40, prodam. Alojz Globevnik, Gomila 24, Šentjernej. 1612
R 4 TL, letnik 1984, karamboliran, prodam. ☎ 46-673. 1613
ZASTAVO 750, letnik 1984, v dobrem stanju, prodam. ☎ (0608)34-986. 1614
JUGO KORAL 45, 7/88, ugodno prodam. Krevs, Marof 16, Mirna Peč. 1616
TOYOTO COROLLO lift bock, letnik 1988, dobro ohranjeno, živo rdeče barve, prodam. ☎ 23-540 ali 22-451. 1617
GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. ☎ 25-589. 1618
Z 101, letnik 1984, prodam. ☎ 24-992, po 18. uri. 1619
R 4 GTL, 25000 km, prodam. ☎ 27-060, po 16. uri. 1620
R 18, dobro ohranjen, prodam. ☎ 20-229, v četrtek in petek popoldne. 1622
R 4 GTL, letnik 1984, prodam ali menjam za lado 1300 S. ☎ 76-220. 1625
JUGO KORAL 45, rdeč, 7/89, 9000 km. Ravbar, ☎ 65-247. 1626
LADO RIVO 1300, letnik 1989, garazirano, registrirano do januarja 1992, ugodno prodam. ☎ 58-185, dopoldne, in 58-230, popoldne. 1628
R 4, letnik 1982, dobro ohranjen, prodam. ☎ 52-798. 1631
JUGO KORAL 55, letnik 1989/7, dobro ohranjen, prevoženih 19000 km, prodam. Sandi Palič, Pod smreko 4, Črnomelj, ☎ (068)51-159. 1632
TOMOS 14 M s čelado AGV, letnik 1987, malo vožen, prodam. Cena po dogovoru. Milčinič, Roje 1, Mirna. 1639
Z 750, letnik 1985, prodam. ☎ 52-128. 1640
126 E, letnik 1985, registriran do 2/92, prodam za 3100 DEM. ☎ 42-426. 1641
Z 128, letnik 1986, prodam. ☎ 23-779. 1642
Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Janja Kolenc, Rodine 9, Trebnje, ☎ 45-482. 1644
R 4, letnik 1986, prodam za 5500 DEM. ☎ 51-619. 1646
Z 750 LE, letnik 1979, registrirano, generalno obnovljena karoserija, prodam. ☎ (0608)75-543. 1647
TAM 80 T 35 E 2, letnik 1990, prodam. ☎ (0608)31-724. 1648
NISSAN SUNNY SLX 1,6 ccm, letnik 1987, prodam. Vprašajte na ☎ (068)42-200. 1650
Z 1300, letnik 1970, registrirano, ugodno prodam. ☎ 45-341. 1651
BMW 316 i, 11/89, prodam. ☎ 23-311, int. 269 dopoldne, 65-189, popoldne. 1652
Z 128, staro dve leti, in Z 101, staro 4 leta, ugodno prodam. ☎ 42-158. 1653
JUGO KORAL 55, letnik 1989, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608) 70-343. 1654
LADO RIVO, letnik 1988, prvi lastnik, zelo ohranjeno, prodam. ☎ (0608) 88-830. 1655
ZASTAVO 128, letnik julij 1987, dobro ohranjeno, prvi lastnik, prevoženih

PIŠČANCE, enodnevnne bele, težke, rjave nesnice in grahaste, že prodajamo: Valilnica Humek, Irča vas 18, tel.: 24-496, 68000 Novo mesto.

CERJAK

KMETIJSKA TRGOVINA Bukošek 69, 68250 BREŽICE Tel.: (0608) 61-363

ODPRLI SMO NOVO KMETIJSKO TRGOVINO!

Kaj vam nudimo?
 — traktorje ZETOR, IMT, TOMO VINKOVIČ,
 — velik izbor kmetijske mehanizacije,
 — rezervne dele za traktorje ZETOR in IMT,
 — rezervne dele za kmetijske stroje,
 — umetna gnojila,
 — vinogradniško opremo.

Zaupajte nam in korajžno stopite v naš lokal.

GENE SO UGODNE!

VALILNICA KUHELJ, Šmarje 9, 68310 Šentjernej, tel. (068) 42-524

Obveščam članke, da lahko naročijo enodnevnne in tudi večje bele, rjave in grahaste piščance. Za naročilo se priporočamo!

JARKICE, rjave, stare 6 tednov, prodajamo od 6. marca dalje. Stane Prevošček, Čatež, 68212 Velika Loka. 1322
GRADITELJI, POZOR! Po konkurenčnih cenah izdelujemo peči in boilerje za centralno in solarno ogrevanje. ☎ (063)39-878. 1467
ROLETE, ŽALUZIJE in platnene zavese montiramo in servisiramo po ugodnih cenah. ☎ (061)667-309, 310-076. 1477
RJAVE JARKICE, stare 6 tednov, prodajamo vsak dan. Stane Prevošček, Čatež, Velika Loka. 1577
PRODAJAMO 4-tedenske jarkice in bele. Dobijo se vsak četrtek od 15. ure dalje. Jablan 23, Mirna Peč. 1594
OBLAČILA za obhajila, birme in poroke dobite po izredno nizkih cenah v trgovini Quick v Vavti vasi 20, Straža, ☎ 85-425. 1621
SPREJEMAMO razne predmete v komisijsko prodajo, predvsem oblačila za obhajila, birme in poroke. Trgovina Quick, Vavta vas 20, Straža, ☎ 85-425. 1623
DVOMESEČNE RJAVE jarkice nesnice, prodajamo. Zupančič, Podlipa 7, Raka, ☎ (0608)75-577. 1684
OD 7.MARCA DALJE oddajamo kilske piščance po 30 din. ☎ 42-575. Alojz Vrtačič, Pristavica 1, Šentjernej. 1686

Prodajam sadike nizkih vrtnic: čajevke, poliante in plezalke v raznih barvah, cvetoče skozi vse leto. V oddaljene kraje pošiljam tudi po povzetju. Sadike lahko naročite pismeno ali po telefonu na naslov:

Jože Novak, Kerencičeva 1, 69250 Gornja Radgona, tel. 069-74-924.

LAUFER d.o.o. Novo mesto Zagrebška 2 Hotel Kandija tel./fax 23-221

DETEKTIVSKO-TRGOVSKA AGENCIJA RAZPISUJE

prosto delovno mesto

POGOJI:
 — AKTIVNOZNANJEANGLEŠKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA
 — ZNANJE IZ PC RAČUNALNIKA
 — POZNAVANJE RAČUNOVODSTVENIH IN KNJIGOVODSTVENIH DEL

KANDIDATI NAJ PONUDBE POSLJEJO NAJKASNEJE V 8 DNEH PO OBJAVI.

DRUŽBOSLOVNA IN EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA NOVO MESTO

objavlja vpis v naslednje tečaje:

— začetni in nadaljavni tečaj strojepisja
 — začetni in nadaljavni tečaj računalništva

Pričetek tečajev: 18. 3. 1991 in 25. 3. 1991.

VPIS IN INFORMACIJE: DESS Novo mesto, Ulica talcev 3a
 Telefon in telefax: 21-473

URARSTVO BUDNA prosi cenjene članke, naj dvignejo svoje ure, ki so pri nas več kot eno leto. V nasprotnem primeru bodo ure med inventuro opisane.

preklci

VINKU RAVBARJU iz Škranjč pri Novem mestu do razmere prepovedujemo sečnjo in prodajo lesa na vseh gozdnih parcelah. Kršitelje bomo sodno preganjali. Solastniki. 1515

kmetijski stroji

TRAKTOR Univerzal, prikolico in obračalnik prodam. Jože Baškovec, Kladije 20, Blanca. 1473
TRAKTOR Cormik (21 KS), s koso prodam. Stanislav Vovk, Velika Dolina 28, 68261 Jesenice na Doli. 1478
SILOKOMBANJ FK 80 S in kosilnicom Superior, rabljeno eno sezono, prodam. ☎ 84-398. 1482
TRAKTORSKO prikolico in silorez SIP, skoraj nov, prodam. Zupančič, Slane, j Vrh, Tržišče. 1488
TRAKTOR TV 420, plug in frezo, dobro ohranjeno, prodam. Golec, Rosalnice 71, Metlika. 1500
ENOSNO PRIKOLICO za traktor TV prodam. ☎ 47-028. 1511
ZETOR 6011 z originalno kabino, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)42-598. 1521

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in direktor), Marjan Logan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragas, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič in Ivan Zoran. IZHAJA ob četrtnih. Posamezna številka 18 din, naročnina za 1. trimesečje 200 din; za delovne in družbene organizacije 400 din; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto. OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 240 din, na prvi ali zadnji strani 480 din; za razpise, licitacije ipd. 260 din. Mail oglasi do deset besed 200 din, vsaka nadaljnja beseda 20 din. ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto). NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mail oglasi in zahvale 24-006; računovodstvo 22-365, telefax: 24-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega sekretariata za informiranje Republike Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Poslovi smo se od našega dragega moža, očeta, deda, pradedna, brata in strica

Gvida Hrena

z Velikega Slatnika 3

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali in ga spremili v njegov večni dom.

Vsi njegovi

TRAKTOR C 335, letnik 1976 s kabino, motor obnovljen in prikolic domače izdelave, nosilnost 3 tone, prodam skupaj ali posamezno. Jože Krevs, Dol. Karteljevo 26, Novo mesto. 1547

MIKSER za gnojevko z elektromotorjem, avtomatsko kljuko za prikolico za Zetor, trikrilne brane prodam ali menjam za štirikrilne ter nakladač za gnoj Tehnostroj. Kužnik, Podlisec 7, Dobrič. 1548

TRAKTOR IMT 542, nov, v garanciji, 30 delovnih ur, prodam. Jože Kuhar, Mladje 5, Podbočje. 1550

TRAKTOR IMT 549, star dve leti, dobro ohranjen, prodam. Tončka Petretič, Frluga 1, Podbočje. 1551

TRAKTOR URSUS C 360, star eno leto, novo kosilnico BCS diesel in novo enoosno kiper prikolico, zelo ugodno prodam. Penca, Volčkova vas 7, Sentjerne, ☎ (068)42-217. 1565

TRAKTORSKE hidravlične nakladalne vile za gnoj HU 4, nove, ugodno prodam. Zolja vas 6, Novo mesto. 1588

KOSILNICO RK 135 prodam. ☎ (068)73-208. 1624

TRAKTORSKO PRIKOLICO domače izdelave, z zračnimi zavorami, prodam. Ogled popoldne. Prelogar, Šentjanž 57. 1635

TRAKTOR ZETOR 70-11, z originalno kabino, letnik 1982/83, dobro ohranjen, po ugodni ceni prodam ali menjam za manjšega do 45 KS. ☎ (0608)75-740. 1638

TRAKTOR ZETOR 5011, prevoznih 1700 ur, in rotacijsko kosilnico Sip 165, prodam. ☎ (0608)79-005. 1649

TRAKTOR Torpedo 4506, s kabino, prodam. ☎ (068)57-159. 1665

KOSILNICO Gorenje Muta, traktorsko prikolico nekiper, gumi voz — 16 col, šrotar za koruzo prodam. Bojanc, Dolenja vas 16, Otočec. 1671

TRAKTOR TV 821, skoraj nov, s priključki, in kiper prikolico prodam. ☎ (068)44-268. 1674

TRAKTOR TORPEDO DT 4506, star 4 leta, 510 delovnih ur, prodam. Bobnar, Novomeška 55, Straža. ☎ 85-306. 1690

SILOKOMBAJN Sip Šempeter, enovrstni, eno sezono rabljen, prodam. ☎ (0608)69-428. 1704

posest

GOZD, v izmeri 11517 m², na območju k.o. Velika Loka prodam. ☎ (063)776-192. 1474

VINOGRAD, star 5 let, s 300 trtami, v izmeri 19 arov, in hram, ob glavni cesti Sutna — Mladje pri Podbočju, jeklen 16-colski gumi voz za traktor, ter avtomobilsko prikolico prodam. Jože Prah, Gor. Prekopa 23 a, Kostanjevica. 1479

MANJŠO KMETIJO v bližini Bele Cerkve prodamo. ☎ 45-163. 1481

VINOGRAD, v Skrušovcu, 150 trt, in zidanico, zgrajeno do III. faze, z vodo in urejeno dokumentacijo za elektriko prodam. ☎ (068)49-337. 1485

TRAVNIK, 77 arov, primeren za vikend, ugodno prodam. Mali Lipovec, ☎ (061)651-611. 1487

ZAVIDLJIVO PARCELO v Semicu najino in ugodno prodam. ☎ 50-123. 1518

HRASTOV GOZD v Krakovskem gozdu, 1 ha, njivo (10 arov) v Leskovcu, prodam. ☎ (068)27-350. 1524

MLAD VINOGRAD na Vinjem Vrhu prodam. Sončna lega, lep dostop na parcelo. ☎ 76-328. 1534

SMREKOV GOZD (11000 m²), v okolici Novega mesta, prodam. ☎ (068)24-850, popoldne. 1579

HIŠO z delavnico, vsejivo, ob cesti Šentjerneje — Kostanjevica, ugodno prodam. ☎ 99352 - 97266. 1607

PARCELO (12 a) z gradbenim dovoljenjem, v neposredni bližini Novega mesta prodam. Mogoča gradnja dveh objektov — tudi mirna obrt. Informacije na ☎ 25-898. 1611

VINOGRAD v Ivanjšah nad Kostanjevico prodam. ☎ (068)22-365, od 7. do 14. ure. 1629

PARCELO, v izmeri 2800 m² (travnik, sadovnjak), poleg gradu Hmeljnik, prodam. Informacije pri Mariji Gačnik, Ljubljanska 39, Novo mesto. 1636

PARCELI (25, 30 arov), primerni za nasad, v okolici Šmarjeških Toplic, prodam. ☎ 24-569. 1667

5 HA GOZDA ugodno prodam. ☎ (061)349-557, zvečer. 1678

BUKOV GOZD v k.o. Pribišje (1 ha 30 a), prodam. ☎ (068)56-080. 1697

VINOGRAD 23 arov, star 10 let, zidanica (4 x 5 m), prodam. Slavko Pleterski, Pavlinova 10, Krško, ☎ (0608)31-589. 1701

VINOGRAD, 30 žlahtnih trt, možnost gradnje vikenda v Poganki pri Sevnici, prodam. ☎ (0608)81-833. 1702

V STRAŠKI GORI poceni prodam vinograd z zidanico in vso opremo, v izmeri 16 arov. Možnost tudi polovico vinograda. ☎ (068)85-469. 1703

razno

8000 kg sena prodam. Škrajnar, Ribičevo, ☎ 27-710. 1525

VINOGRADNIŠKO KOLJE, obdelano, in stebričke prodam. ☎ 85-015. 1528

TRAKTORSKO ROTACIJSKO kosilnico SIP 165 in betonski mešalec na bencin prodam ali menjam za kravo. Vodopivec, Biška vas 23, Mirna Peč. 1531

SEDEŽNO garnituro prodam. Spasovski, Nad mlini 24, Novo mesto, ☎ 23-029. 1542

PEČ za centralno kurjavo tip Ferro-term, 35.000 kka in novo zamrzovalno skrinjo (310 l), ugodno prodam. ☎ 27-586. 1549

OVCE z mladiči prodam. ☎ 65-756. 1568

KOSTANJEVO KOLJE narejenokalano, prodam. ☎ 42-212. 1573

PRODAM 1,5 m³ 2 cm debelih borovih desk, vlečno kljuko za R 4 in jugo 45, 55. Hudoklin, ☎ 42-572. 1578

RADIATORJE, klasične, še nerabljene, in novo kopalno kad v zeleni barvi, prodam. ☎ (068)73-122, Jožica Pirko-
vič, Šmarjeta 70. 1608

AVTORADIO Blaupunkt prodam. ☎ (068)25-619. 1615

MEŠALEC z bencinskim motorjem, in varilni aparat (300 A) prodam. ☎ 42-061. 1630

PRALNI STROJ Gorenje, star 5 let, generalno obnovljen, prodam. ☎ 27-904. 1637

HLADILNO SKRINJO (200 l), obhajilsko obleko (št. 12) in kavč prodam. ☎ 27-135. 1645

HRASTOVE PLOHE, suhe, 7 m³, prodam. ☎ 57-554 ali 52-243. 1656

KMEČKO SOBO iz masivnega mecesna, ročno delo, prodam. ☎ 49-647. 1662

POCENI PRODAM malo rabljeno kuhinjo iz masivnega lesa, dolžine 1,5 m, malo rabljen raztegljiv kavč, še uporaben pralni stroj, ter peč na olje — sobno. ☎ (0608)70-305. 1664

KVALITETEN CVIČEK, 200 l, prodam. ☎ 24-456. 1669

PRIKOLICO za prevoz živine prodam. Saje, Dol. Kamenje 4, Novo mesto. 1677

LITOŽELEZNO PEČ, malo rabljeno, kuepperbusch, nemško, prodam. ☎ 73-698, Šmarješke Toplice, vsak dan po 20. uri. 1683

SEMENSKI KROMPIR dezire, prodam. Ropret, Zg. Bitnje 41, Kranj. ☎ (064)12-056. 1692

NAVADNO harmoniko in prašica (150 kg), prodam. ☎ 65-119. 1698

HLADILNIK GORENJE 135 l, star 3 leta, prodam. ☎ (068)25-153. 1708

prodam

SENO in hlevski gnoj prodam. ☎ (0608)79-604. 1475

TELEVIZOR, barvni, prodam. ☎ 73-382. 1483

KOZOLEC (topler s podom), in gumi voz (16 col) prodam. Informacije v petek od 19. ure dalje na ☎ (061)711-767. 1486

KOBILO prodam ali zamenjam za kravo. Draginc, Konec 11 a, Novo mesto. 1489

OMARO za dnevno sobo in mizo ugodno prodam. Suzana Hočevnar, Prečna 103, Novo mesto. 1490

SUHE SMREKOVE plohe 5 m³, debeline 5 cm, in deske 4 m³, debeline 2 cm, prodam. Potočar, Dol. Polje 5, Straža. 1499

PRODAM čelni nakladač TN 360 z vpetjem za traktor Zetor, semenski krompir, desre Igor, obračalnik sena, star eno leto, Alfonz Jaki, Brinje 6, Šentrupert, ☎ 40-005. 1519

OSTREŠJE po ugodni ceni 1600 DEM prodam. ☎ 76-554, zvečer. 1522

V NAJEM dam dve sobi za predplačilo. ☎ (0608)81-356, v soboto od 14. do 20. ure. 1541

VSELJIVO GARSONJERO v Novem mestu zamenjam za vseljivo hišo v Novem mestu ali okolici. ☎ 84-600. 1553

ZAMENJAM družbeno enoinpol-sobno stanovanje s centralno kurjavo v Novem mestu za trisobno stanovanje s centralnim ogrevanjem. Naslov v oglašnem oddelku. 1658

stanovanja

MANJŠE STANOVANJE v Črnomlju, Novem mestu, Metliki ali okolici išče mlajši zakonski par. ☎ (041)334-288. 1495

GARSONJERO v Ljubljani, v Polju, prodam za 55.000 DEM. ☎ (068)23-385. 1507

ZAHVALA
V 25. letu, v cvetu mladosti, nas je zapustil naš dragi sin, ati in brat

ZVONE PETJE
iz Dol. Jesenic 7 pri Šentrupertu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem za pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Žnidaršiču, Jakličevim in Frelihovim. Zahvala tudi kolektivom Trimo, Dolenjka, Agroservis, PE Lisca, vsem gasilcem, godbi na pihala, pevcem, mladincem za poslovlilni govor, darovalcem maš in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA
V 90. letu nas je zapustila

ANA ŽNIDARŠIČ
roj. Grahek
Lokve 24, Črnomelj

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter našo drago mamo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu za vsakomesečni obisk in opravljen pogrebni obred, kolektivoma Beti in Belt iz Črnomlja, Društvu upokojencev, ZB Petrova vas in pevкам za zapete žalostinke. Vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA
Bolečine si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala.

MARIJA KLEMENČIČ
iz Hrušice 5

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, GG—obrat Straža za podarjeno cvetje in vence, izrečeno sožalje ter spremstvo pokojnice na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred in Marjeti Petkovič za poslovlilne besede.

Sin Lado z družino

ZAHVALA
V 64. letu nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

FRANC SEDLAR
Hrastulje 9 pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo družini Mlakar, obema govornikoma, gasilcem, pevskemu zboru, kolektivoma KZ Škocjan in IMV Novo mesto in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA
V 92. letu starosti nas je za vedno zapustil ata, stari ata, dedek in pradedek

JANEZ GLAD
iz Dolnje Brige 9

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, spremili pokojnika na zadnji poti in mu darovali toliko vencev in cvetja. Posebna zahvala velja podjetju Avto Kočevje, ZKGP Kočevje, Krajevni skupnosti Kočevska Reka in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA
V 92. letu je končal svojo življenjsko pot naš mož, oče, stari oče, praded, stric

JANEZ ŠTANGELJ
iz Rajnovišče 4

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraze sožalja in darovano cvetje. Predvsem pa se zahvaljujemo vaščanom, ki so nam s svojo požrtvovalnostjo stali ob strani, g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA
Tudi hribček bo zajokal, ker po stezicah ne boš več stopal. Kdo ga zdaj bo obdeloval, ko ti, ata, boš v grobu spal?

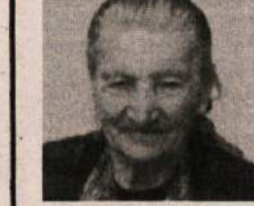
V 80. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

STANKO LINDIČ
s Krsinjega Vrha 17, Trzišče

Ob boleči izgubi naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, posebno pa Brečkovim in Zupančičevim. Zahvala oddelku kirurškega šoka za skrb in lajšanje bolečin, g. župniku za pomoč in lepo opravljen obred, govorniku Marjanu za poslovlilne besede, Društvu upokojencev, kolektiviu Zdravilišča Šmarješke Toplice, KPD Dob. ŽG Krško, ŽG Dobova ter vsem, ki ste darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA
V 95. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA STRAJNAR
z Velike Cikave 4

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala sosedom Draganovim, Bučarjevi in Judeževi, dr. Vodniku za zdravljenje na domu, govorniku za poslovlilne besede, pevcem za zapete žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA
Ob smrti drage mame

FRANC GERDENC
rojene Skubic

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče, denar za svete maše in lepo spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala sosedi Mariji Adam za pomoč ter g. proštu Lapu za lep obred.

Anton in Anica Skubic

ZAHVALA
Niti zbogom nisi rekli, niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, v naših srcih boš ostal.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 32. letu zapustil naš dragi sin, brat, stric in nečak

JOŽE ŽIBERT
Dol. Globodol 9

Ob boleči izgubi se priscrno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragega Jožeta pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektiviu IMV Revoz in Domu starejših občanov Črnomelj, vsem sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, gospodu proštu Lapu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: oče Jože, sestre Anica, Tilka in Magda z družinami ter ostalo sorodstvo

Borja Eržen

študij telesne vzgoje. »Šport, posebej atletiko, imam od osnovne šole nad vse rada, v gimnaziji me ni zanimalo skoraj nič drugega, a nikoli si nisem mogla sebe predstavljati kot učiteljice telovadbe,« pravi Borja. Doma je dobila dobršno mero humanistične vzgoje, vcepili pa so ji tudi ljubezen do narave — mati slavistka in ljubiteljica narave, oče vnet planinec in zeliščar. Prvzaprav je po gimnaziji vedela, česa ne bi študirala, ne pa natančno, kaj bi. In po take vrsti selekcije je med tistimi študijem, ki ni bil na »negativni listi«, ostala tudi specialna pedagogika. »Študij je bil čudovit; bilo je res super, lepo,« je še danes navdušena Borja. In potem je prišla kruta realnost. Prvo delovno mesto je dobila na posebni šoli, in to kot vzgojiteljica. »Za to delo pa nisem imela ne veselja ne potrebnih znanj.« In tako je po dveh letih, ko se ji je ponudila možnost, da pride v delavnice pod posebnimi pogoji, to imela za pravo odrešitev. In še danes, ko je tu že dve leti, je zadovoljna, kakor se pač za take razmere čudno sliši, bi lahko rekli, da je srečna.

Danes že navsezgodaj zjutraj so varovanci v novomeških delavnicah pod posebnimi pogoji spraševali, kje je Borja. Gogo se je že prejšnji teden razburjal, zakaj ne bo Borja ta teden dežurna. Ti fantje in dekleta, med njimi pa je tudi nekaj odraslih ljudi, so in bodo vedno ostali nekakšni otroci, kar se posebej velja za njihovo čustveno raven. In kot otroci, tudi oni naravnost, brez strahu in zadržkov kažejo in izpovedujejo svoja čustva. Borjo imajo radi, v glavnem, včasih se komu tudi zameri, takrat pa ji, ali pa ostalima dvema, ki poleg Borje še skrbita v delavnicah zanje, naravnost povejo, da ne marajo. Morda bi kdo dejal, da je to pač njihova služba, a gotovo ni samo tako. Le kdo bi se samo zaradi dela, zaradi službe odločil, da bo dneve in dneve, leta in leta delal in učil delati svoje uboge, duševno in telesno prizadete soljudi?

Borja Eržen, je mlada, simpatična, prijetna, izobražena in strokovno dobro usposobljena dekle. V delavnicah pod posebnimi pogoji, ki imajo v Novem mestu že dolga leta »zasilne prostore« v domu starejših občanov, spadajo pa pod center za socialno delo, je danes 21 varovancev, zanje pa poleg vodje teh delavnic Borje Eržen skrbitjo še oblikovalec Miha in socialna delavka Mija. Borja se je za študij specialne pedagogike na ljubljanski pedagoški akademiji odločila pravzaprav slučajno, ne da bi točno vedela, kaj jo sploh čaka. Marsikdo je pričakoval, da se bo Borja, zagreta in uspešna novomeška atletinja in večkratna slovenska prvakinja, odločila za

Po končanem študiju je Borja ob delu končala še drugo smer njenega študija. V rednem roku je diplomirala na smeri, katere specialnost so motnje vedenja in osebnosti. Ob delu je opravila še vse potrebne izpite in naredila diplomsko nalogo za smer duševno prizadeti. Potem se je, prav tako ob delu, vpisala na drugo stopnjo pedagoške akademije, kjer je sedaj študentka 4. letnika. Za drugo diplomsko nalogo, ki jo je delala skupaj s Tomažem Jerebom, po rodu prav tako Novomeščanom, kateremu je to tudi že drugi študij, sta za letošnji slovenski kulturni praznik dobila Prešernovo nagrado Pedagoške akademije. Naloga nosi naslov Odrasle osebe z zmerno, težjo in težko duševno prizadetostjo v občini Novo mesto. Njun mentor dr. Ante Kotar, nekdanji novomeški učiteljski in kasneje učitelj na novomeški posebni šoli, je dejal, da je ta naloga skoraj na ravni magistrskega dela.

Danes Borje ni v službi zato, ker ima v Ljubljani izpit. Gogo in ostali, ki jim ni prav, da je ni, tega najbrž ne dojamajo. Bo pa zato Borja po tretji diplomji še bolj njihova.

A. BARTELJ

Kdo je kriv za onesnaženo Rinžo?

Pritožba občanov in ribičev — Osumljena gnojevka — Analiza vzorcev vode

KOČEVJE — Občani se pritožujejo, da tudi v mestu smrdi po gnojnici, s katero polivajo kmetijske površine v neposredni okolici mesta. Ribiči pa so naslovili na občinsko skupščino in inšpekcije pritožbo in delegatsko vprašanje. Opozarjajo na tri večja onesnaženja Rinže, zadnji dve v februarju letos, zaradi česar je prišlo do pogina rib. Za onesnaženje sumijo gnojnico.

Vodnogospodarski inšpektor Dari Klun je v zvezi s tem povedal: »Ribiči so opazili onesnaženje Rinže že 23. februarja, zadevo pa so prijaviли naši inšpekciji 25. februarja. Takoj smo opravili ogled skupaj s predstavnikom Kmetijskega gospodarstva Kočevje, Alojzom Vidicom.

Ugotovljeno je bilo, da je prišlo do onesnaženja iz dveh izvirov, ki sta kakih 30 m od glavnega toka Rinže, in to pri Bartolovi hiši na Bregu. Odvzel sem vzorec v najmočnejše onesnaženem izvirov in še 40 m navzgor v Rinži. Oba vzorca smo poslali v analizo v Ljubljano.

Rezultati analize bodo znani te dni. Že med ogledom Rinže 25. februarja je bila opazna razlika v barvi vode nad dotokom vode iz omenjenih izvirov in pod njim. Vzvodno, nad Oberstarjevim jezero, je bila voda modrozeleno barve, pod njim, vse preko Kočevja in do zapornic, pa je bila motna in rjavkasto zelena, se pravi očitno onesnažena.

V bližini omenjenih onesnaženih izvirov so kmetijske površine, ki so bile lansko jesen in letos gnojene z gnojekovi. Predstavnik KG Alojz Vidic, ki je vodja kmetijske poslovne enote Mlaka, je povedal, da gnojijo 837 ha površin. Že oktobra lani je bil napravljen gnojilno-setveni načrt. Na podlagi predvidenih kultur je določena tudi količina gnojekove na hektar. Brez škode in ob pravilnem razvozu prenese na leto hek-

tar teh zemljišč okoli 60 kubikov gnojekove. Z letnim planom je predvidena uporaba okoli 18.000 kubikov prašičje gnojekove in okoli 12.000 kubikov govejke, kar znese za omenjene površine v enem letu okoli 37 kubikov gnojekove na hektar, to je daleč pod dopustno maksimalno količino.

Ob pravilnem razprševanju gnojekove torej ne bi smelo priti do onesnaževanja okolja in Rinže. Letos pa je bilo že večkrat opaženo zastajanje gnojekove v kotanjah na njivah, do česar bi lahko prišlo zaradi enkratnih izpustov gnojekove iz cistern namesto predpisane razprševanja ali pa zaradi gnojenja na zmrzjenih tleh, kar se ne bi smelo dogajati. Še posebno pa bi morali biti pazljivi pri gnojenju nagnjenih površin v neposredni bližini Rinže. Alojz Vidic je na to pripomnil, da v vseh primerih luž na njivah ni bila gnojica, ampak tudi površinske meteorne vode, ki so se zbrale na zamrznjenih tleh po odjugu.

Kdo je resnični in pravi krivec za onesnaženje Rinže, bo znano v teh dneh, ko bodo prispele ugotovitve analize obeh vzorcev vode.

J. PRIMC

MESTO NA STARI RAZGLEDNICI

V okviru Filatelističnega društva Novo mesto imamo tudi nekaj članov kartofilov, ki zbirajo stare razglednice. V zadnjem času vedno pogosteje vidimo podobe krajev na starih razglednicah. Zbiranje razglednic je bilo zelo popularno v preteklem stoletju in so bila prva društva ustanovljena že leta 1897 in 1898. Filatelistično društvo Novo mesto organizira 4. mednarodno srečanje filatelistov, numizmatikov in kartofilov, ki bo v soboto, 16. in nedeljo, 17. marca, na Otočcu, oba dneva bo potekalo od 9. do 17. ure. Filatelistično društvo Novo mesto ima svoje zamenjavalne sestanke vsak prvi ponedeljek v mesecu v domu JLA v Novem mestu ob 18. uri.

Zbiratelji razglednic, pridite ali se oglasite na tel. 21-180!
NIKA KLEMENČIČ

JOŽEFOVA SALAMIADA NA RATEŽU

RATEŽ — Tudi letos bo Turistično društvo Ratež za Jožefovo priredilo salamiado, na katero vabi vse tiste, ki mislijo, da so jim domače salame še posebej uspele, in bi radi za to dobili tudi strokovno potrditev ter svoje izdelke primerjali z drugimi. Ker je letos Jožefovo na torek, bo osrednja salamiadna prireditev v soboto, 16. marca, ob 15. uri v gasilskem domu na Ratežu. Takrat bo razglašitev rezultatov in pukušnja z jedo, pijačo, pijačo in glasbo. Primerke za strokovno ocenjevanje bodo sprejemali v gostilni Antona Vovka na Ratežu še v petek, 15. marca, do 14. ure, ob 15. uri istega dne pa se bo v gasilskem domu že pričel uradni del salamiade, se pravi strokovno ocenjevanje prispelih vzorcev. Vabljeni!

Ste kdaj pomislili, da bi lahko nastopili kot napovedovalka ali napovedovalec na televiziji?

Če ste, pa tudi, če še niste, vas vabimo k sodelovanju v televizijskem programu VAŠ KANAL. Zadržite, če nam do nedelje, 10. marca z dopisnico sporočite vaše ime, priimek in naslov, da vas bomo lahko povabili na razgovor in avdiocjo. Pišite nam na naslov: TV Novo mesto v ustanavljanju, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto. Telefon (068) 23-611, telefaks: (068) 21-696.

NasVIDEnjel

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

v novomeškem Kabelskem razdelilnem omrežju na kanalu 3

Emilio bo dobil Milan Klemenčič iz Dobove

Dobitnika tretje Račkine Emilije je določila mala Mateja Pečjak

NOVO MESTO — Žreb je hotel, da so doslej vse nagrade, ki jih podeljemo pravočasnim plačnikom naročnine za Dolenjski list v 1. trimesečju, dobili naročniki iz novomeške občine ali Bele krajine.

Tokrat je mala Mateja Pečjak iz kupa plačanih položnic potegnila tisto, s katero je naročnino poravnal Milan Klemenčič iz Dobove 14. S čim bo nagraden, najbrž ni treba posebej poudarjati: prejel bo radiokasetofon Emilia.

Do konca nagradne akcije bomo v naslednjih dveh ponedeljkih med pravočasne plačnike podelili še dva od petih radiov, ki jih je prispevala računalniška in z drugim blagom dobro založena firma Račka, o kateri pestri in po cenah nedvomno ugodni ponudbi se lahko prepričate na Cesti kom. Staneta 34 v Novem mestu ali po telefonu in telefaksu (068) 21-058.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

»Mi bodo sedaj vzeli njivico?« — Občinski birokraciji vetrič ne more do živega, potreben bo vihar — Kako priti do pravega števila vikendov?

Dežurni novinar je moral v četrtek zvečer kar precejkrat dvigniti slušalko in odgovarjati na vprašanje, zakaj poštar ni prinesel Dolenjca. Po pojasnilu, da nam jo je pošteno zagodel računalniški škrtar, jih je bila večina zadovoljnih z odgovorom in niso pretirano negodovali, mi pa se bomo potrudili, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Večjega razmisleka je bilo vredno vprašanje M. Ž. z Bučke. Bralka se boji, da ji bodo sedaj vzeli njivico, ki jo marljivo obdeluje že vrsto let. Podedovala jo je po očetu, ta pa jo je dobil od agrarne Menda se o tem v sosedstvu širijo govornice. No, bralko smo spomnili na zagotovilo vlade, da pri poravnavanju starih krivic ne bo delala novih. Na to spominjamo tudi tiste, ki zlomanem viznemirajo svoje sosedo pa tudi vlado ozirnoma poslance v republiški skupščini, ki se bodo prav te dni lotili zakonov s to tematiko.

Prav tako resnega vprašanja sta se lotila bralka M. V. iz Krškega in bralec M.

N. iz Otočca. Resnega, ker se nanašata na ustanove za vzgojo otrok in probleme, ki bi jih očitno kot starša morala reševati v okolju, kjer se nepravilnosti dogajajo, pa za to ne najdetja pravih vzvodov. Oba sta očitno poskušala opozoriti odgovorne, pa brez razumevanja. Oba tudi pravita, da sta klicala v imenu večjega števila prizadetih staršev.

V primeru M. V. iz Krškega gre za vzgojnovarstveno ustanovo, kjer po njeni izjavi bolj po domače in mimo splošnejavnih meril, po internih dogovorih, odmerjajo stroške za varstvo otrok, odračunavajo hrano za odsotnost otrok šele po treh dneh odsotnosti, da ne govorimo o pripombah na kvaliteto hrane. Pritožbe so pogosto zavrjene z argumentom: »Pa dajte otroka drugam!« Tako se obnašajo monopolisti, meni bralka in upa, da bo javna kritika v časopisu kaj zalegla.

Enako upa M. N. iz Otočca, ki ima pripombe na nekatere učitelje tamkajšnje osnovne šole, češ da niso strokovno usposobljeni za dela, ki jih opravljajo, da si privatizirajo šolo in da vodstvo ni sposobno napraviti red. Tudi pripombe na zavod za šolstvo so ostale brez odmeva, ker si baje nihče ne upa posredovati.

Trditve obeh staršev nismo preverili, upajmo pa, da bodo bolj odprli oči tisti, ki so po službeni dolžnosti poklicani, da kontrolirajo delo omenjenih ustanov.

Stane Sušnik iz Novega mesta ima pripombe na dolgotrajne postopke, ki jih imajo stranke pri prepisovanju lastništva za motorna vozila. To je nedavno doživel sam, ko je hotel urediti prodajo svojega jeklenega konjčka. Dve uri so ga pošiljali sem in tja, da je opravil zadevo, ki bi morala biti samo formalnost. Očitno novi vetrovi na občini še niso dovolj zapihali ali pa bi bil potreben vihar, da bi pometel z občinsko birokracijo. Stvar bi moralo biti možno opraviti na enem mestu, pri enem uradniku, točna navodila o postopku in kaj človek potrebuje pri tem, pa bi morala biti vidno izobešana. Čas je tudi denar, danes se bolj kot kdajkoli.

V zvezi z občinsko upravo je bil tudi klic V. M. iz Novega mesta, ki se čudi,

kako to, da imajo na davčni upravi tako nepopoln spisek vikendov, za katere je treba plačevati davke. Prepričan je, da na teh spiskih manjka marsikateri »tovariš« in »gospod«, ki je imel privilegije vsa leta do sedaj in jih ima še naprej. Inšpektorjem svetuje, naj se stvari lotijo prek števec za elektriko, katerih evidenco imajo na Elektru, pa bo z malo truda spisek kmalu popoln, seveda, če obstaja prava volja, da se na tem področju pride do pravičnih odmer.

Lojze iz Bele krajine, ki se vsak dan vozi s šolskim avtobusom v Novo mesto in nazaj, ima pripombe na avtobus podjetja Gorjanci, ki naj bi vsak popoldan ob 14.30 odprel za avtobusne postaje v Metliki, pa skoraj nikoli ni pravočasno na svojem mestu, včasih pa zamujata tudi po pol ure.

Klical nas je tudi naš nekdanji dopisnik France Brus, in to kar iz Horjula, kjer sedaj učiteljuje. Povedal je, da je bil nekdanji dolga leta zaposlen na osnovni šoli v Kočevju, tudi kot namestnik ravnatelja, in sedaj iz razdalje ugiba, kako se imajo nekdanji tovariši, ki so mu včasih po partijski in sindikalni liniji metali polena pod noge in se šli moralistične čistune ter mu tako onemogočili, da bi postal ravnatelj, za kar je kandidiral.

T. J.

kozerija

NOVOST: PROJEKTNO UČNO DELO

— Ate, mi pa v šoli delamo po novem.
— Res?
— Ja, tovarišica uvaja v pouk novosti.
— Pohvalno, ni kaj.
— O zdravilnih rastlinah se učimo po metodi projektne učnega dela.
— Zveni zelo učeno.
— Pa ni, da veš. Delamo po skupinah.
— In v skupini ima vsak svojo nalogo?

— Ja. Najprej tovarišici povemo, koga vse bomo šli vprašati o zdravilnih zeliščih, nato se razdelimo v skupine, potem gremo in vprašujemo, na koncu pa poročamo.
— Zanimivo.
— Res je zanimivo. Prva skupina je šla v lekarno, druga k župniku, tretja na tržnico, četrta je brskala po knjigah v knjižnici in tako naprej.
— Kako pravite tej novosti?
— Projektno učno delo.
— Se ti ne zdi to za četrty razred le malce prehudo?

— Kje pa! Dovolj nam je bilo frontalnega pouka.
— Celo na to se razumeš.
— Dosti nam je bilo: bla, bla, bla, bla.
— Hočeš reči, da vam je bilo čez glavo govorjenja in s tem soljenja pameti?
— Prav to. Novost, ki jo je uvedla naša tovarišica s projektnim učnim delom, je prava osvežitev.
— Se je to izmislila vaša tovarišica?

— Beži, beži, ate!
— Kje pa je prišla tovarišica do te novosti?
— Razložili so jim jo na seminarju. Učitelji se morajo permanentno izobraževati.
— To vem.
— Ne veš pa, da so uporabljali projektno učno metodo v šolah že 1929. leta, v Ameriki pa že celo na začetku tega stoletja.
TONI GAŠPERIČ

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisljuhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisljuhnil.